

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ 4432
ISSN: 1108-7315

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΑΡ. ΦΥΛ. 148 ΧΡΟΝΟΣ 31^{ος}, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2021 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

200 χρόνια
(1821-2021)

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ Δ.Σ.Π.

(από 23/01/2018 μέχρι 31/12/2021)

Ειδική Επιτροπή Εποπτείας κατά την άσκηση (άρθρο 14 του ΚτΔ)

Υπεύθυνος: Γεώργιος Σταματογιάννης

Μέλη: Γεώργιος Καητσάς, Παναγιώτα Μπουρλετίδου, Απόστολος Κόντος, Ηλίας Χαμαριάς.

Επιτροπή Επιστημονικών Μελετών

Υπεύθυνος: Γεώργιος Σταματογιάννης

Μέλη: Βικτώρια Αθανασοπούλου, Χριστίνα Βαθειά, Ιωάννης Βρέλλης, Γεώργιος Γεραπετρίτης, Παναγιώτης Δέγλης, Μαρία Καραγκιοζοπούλου, Μαρινίκη Κατσαλήρα, Ηλίας Κηάππας, Νικόλαος Κωνσταντινίδης, Γεώργιος Λεβέντης, Ιωάννης Μέξης, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Ηλίας Ποηλάκης, Όλγα Σαββίδου, Ηλίας Φουφούπουλος.

Επιτροπή του άρθρου 199 του ΚτΔ & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Υπεύθυνος: Ιωάννης Καρδαράς

Μέλη: Κυριάκος Καρυδάς, Αικατερίνη Κυλάκου, Ηλίας Τζιτζικάκης.

Επιτροπή Εμίσθων Δικηγόρων

Υπεύθυνη: Μαρία Σταματογιάννη

Μέλη: Κίμων Γκιουλιτσάνης, Αικατερίνη Ιερομονάχου, Κων/νος Καλαντζάκης, Μαρινίκη Κατσαλήρα, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Όλγα Σαββίδου, Αλεξάνδρα Τσάμη.

Επιτροπή Λειτουργίας των Δικαστηρίων

Υπεύθυνος: Νικόλαος Μπιθίρης

Μέλη: Κυριάκος Καρυδάς, Γεώργιος Μιχαηλίδης, Μιχάλης Νικ. Υδραίος, Γεώργιος Φραγκιαδάκης.

Επιτροπή Νέων Δικηγόρων

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καητσάς

Μέλη: Παναγιώτα Μπουρλετίδου, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Διονύσιος Πλέσσας, Ευφημία Τσιλικιώτη.

Επιτροπή Πληροφορικής

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καρατζάς

Μέλη: Χρήστος Πλ. Ηλιάδης, Δέσποινα Λιαπάκη, Ειρήνη Μουγιάκου, Διονύσιος Πλέσσας.

Επιτροπή Πολιτιστικών & Μορφωτικών Εκδηλώσεων

Υπεύθυνη: Παναγιώτα Μπουρλετίδου

Μέλη: Ισμήνη Ζώρζου, Γεώργιος Μιχαηλίδης, Αθηνά Σταμελάκη, Ηλίας Τζιτζικάκης, Δημήτριος Φουφούπουλος.

Επιτροπή Φορολογικών-Ασφαλιστικών θεμάτων

Υπεύθυνη: Μαρία Σταματογιάννη

Μέλη: Αργύρης Δήμοβιτς, Μαρινίκη Κατσαλήρα, Ματθαίος Τριαντάφυλλος.

Εξώφυλλο:

Πίνακας Νικολάου Γύζη

«Μετά την καταστροφή των Ψαρών» (1896-1898)

Η αέναη επιστροφή της Άνοιξης και της Ελπίδας!

Την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές έχει ήδη συμπληρωθεί ένας χρόνος από την ημέρα που επιβλήθηκε για πρώτη φορά η καθολική απαγόρευση κυκλοφορίας λόγω της πανδημίας του COVID-19 και ταυτόχρονα η πρώτη αναστολή λειτουργίας, για τον ίδιο λόγο, όλων των δικαστικών σχηματισμών της Χώρας. Ποιος αλήθεια θα μπορούσε τότε, εκείνη την Παρασκευή 13 Μαρτίου 2020, να διανοηθεί ότι διανύαμε την πρώτη μέρα μιας πορείας που, ακόμα και τώρα, έναν χρόνο μετά, φαντάζει όχι μόνο ατέλειωτη, αλλά ολοένα και πιο ανηφορική;

Όλο αυτό το διάστημα, το δικηγορικό σώμα υπέφερε πολλά. Είδαμε τις δικαστικές αίθουσες να μένουν άδειες στο μεγαλύτερο μέρος της χρονιάς, τα γραφεία μας να παραμένουν κλειστά, τις οικογένειές μας να δυσκολεύονται να επιβιώσουν, βιώσαμε τη σχεδόν παντελή έλλειψη οποιασδήποτε κρατικής μέριμνας προς τον κλάδο μας, συχνά μια πρωτοφανή απαξίωση απέναντι στο λειτούργημά μας. Αρκετοί από εμάς αφήσαμε την απογοήτευση να μας καταβάλει, κάποιοι λιποψυχήσαμε, φτάσαμε ακόμα και να αναρωτηθούμε αν αξίζει τον κόπο να συνεχίσουμε να δουλεύουμε.

Όμως, όσο πυκνά κι αν δείχνουν ακόμα τα σύννεφα που σκεπάζουν τον ουρανό από πάνω μας, όλοι γνωρίζουμε καλά πως πίσω τους δεν παύει να θριαμβεύει ένας καταγάλανος ουρανός. Αξίζει να προσπαθήσουμε λίγο ακόμη, πλησιάζει ο καιρός –είναι βέβαιο πια– που θα ξαναπάρουμε τις ζωές μας στα χέρια μας, αρκεί να παραμείνουμε υγιείς και δυνατοί. Μέχρι τότε, ας κρατήσουμε ψηλά το κεφάλι και ας μην αφήσουμε την απογοήτευση να μας καταβάλει, άλλωστε τα καλύτερα έρχονται!

Εκτός απ' τα καλύτερα, έρχονται για μας τους δικηγόρους και τα ...καινούργια. Ήδη, η –όπως όλα δείχνουν– τελευταία και σοβαρότερη τροποποίηση του ν.3869/2010, του περίφημου πια «Νόμου Κατσέλη», βρίσκεται σε εφαρμογή και έχει εγείρει σοβαρότατα ζητήματα, σε μερικά από τα οποία αναφέρεται στο σχετικό άρθρο του ο **Γιώργος Καλτσάς**. Ένα άλλο σημαντικό νομοθέτημα πρόκειται να κατατεθεί προς ψήφιση εντός των ημερών, το νομοσχέδιο για την αναμόρφωση του Οικογενειακού Δικαίου, που τόσο θόρυβο και τόσες αντεγκλήσεις έχει ήδη δημιουργήσει και είναι βέβαιο ότι θα εξακολουθήσει να δημιουργεί. Μια πρώτη εισαγωγή στις νέες διατάξεις, αλλά και μια συγκριτική επισκόπηση αναφορικά με τα ισχύοντα σε ξένα δίκαια, επιχειρεί ο **Γιώργος Καρατζάς**. Με αφορμή ένα ακόμη νομοθέτημα, που ψηφίστηκε εν μέσω της πανδημίας και πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή άμεσα, τον νέο Πτωχευτικό Νόμο, εκθέτει την άποψή του ο **Αλέξανδρος Κριτσίκης**.

Κατά τα λοιπά, ο επίτιμος δικηγόρος **Παν. Παπαθεοδωρόπουλος**, πάντα μάχιμος και δυναμικός, θίγει με ένα πολύ ενδιαφέρον άρθρο του μερικά άκρως επίκαιρα ζητήματα του κλάδου, ενώ η **Μαρίνα Αλειφεροπούλου** μας εισάγει σε ένα ιδιαίτερα πρωτότυπο ζήτημα, τη δημιουργία διαλυτηρίου πλοίων στη χώρα μας. Η **Μαρία Σταματογιάννη** μας ενημερώνει, όπως πάντα, για τις εργασίες του CCBE και ο **Θωμάς Σταμόπουλος** μεταφέρει τις επισημάνσεις και εμπειρίες του από την καθημερινή πρακτική.

Επέτειος των διακοσίων χρόνων από την κήρυξη της Ελληνικής Επανάστασης, στην οποία άλλωστε και είναι αφιερωμένο το εξώφυλλο του περιοδικού και ο **Δημήτρης Σταθα-**

κόπουλος στο πολύ ενδιαφέρον και πρωτότυπο κείμενό του υπενθυμίζει στους ρομαντικούς, με αφορμή τη μη επιβολή κυρώσεων στην Τουρκία από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι άλλο πράγμα είναι ο αγνός φιλελληνισμός και άλλο τα συμφέροντα των μεγάλων δυνάμεων. Τέλος, ο **Δημήτρης Πιστικός**, πιστός στο καθήκον του διανοούμενου να μην «μασά» τα λόγια του, εγείρει διαρκώς καινούργια ζητήματα: για την παιδεία, για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, αλλά και για τον ρόλο της διανόησης. «Άραγε

ο σίχος οφείλει να προσπαθεί να ανατρέψει καθεστώτα;» μας προτρέπει, μεταξύ των άλλων, να αναλογιστούμε.

Η Συντακτική Επιτροπή της Δ.Ε. εύχεται σε όλους **Καλή Ανάσταση**, μια ευχή που τούτη την περίοδο μοιάζει πιο επίκαιρη παρά ποτέ!

Ηλίας Τζιτζικάκης
Συντονιστής Συντακτικής Επιτροπής

Maya Eventov, Spring is in the Air

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡ. ΦΥΛ. 148 ΧΡΟΝΟΣ 31^{ος}, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2021

ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

ISSN: 1108-7315

ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47, ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΤΗΛ.: 210-4176.251

<http://www.dspeir.gr>

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ

ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΜΑΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Π.

ΗΛΙΑΣ ΤΖΙΤΖΙΚΑΚΗΣ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

itzizikakis@gmail.com

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΚΟΥΤΣΗΣ

lakoutsis.p@gmail.com

ΜΕΛΗ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

Αβραμίδης Γιάννης

Αποστολίδου Λίλη

Βλάχος Μιχάλης

Βούτας Γιάννης

Γεωργούλια Ιωάννα

Κατσαγώνη Βασιλική

Κόντος Απόστολος

Λακούτσας Πέτρος

Μάναλης Κώστας

Μιχαλακάκος Θεόδωρος

Μπαλάσκας Αριστομένης

Πατρικοπούλου Ελένη

Πιστικός Δημήτριος

Πλέσσας Διονύσης

Τσελέντης Διονύσης

Τσουρούλης Ευάγγελος

Φλωροπούλου - Μακρή Μαίρη

8

13

20

45

editorial: Η αέριαν επιστροφή
της Άνοιξης και της Ελπίδας,
του Ηλία Τζιτζικάκη

σελ. 1

Συνάντηση με τον Πρωθυπουργό
της Χώρας, Κυριάκο Μητσοτάκη είχε
η αντιπροσωπεία της Ολομέλειας
των Προέδρων των Δικηγορικών
Συλλόγων Ελλάδος.

σελ. 4

Η τροποποίηση του ν. 4745/2020
για την επιτάχυνση της εκδίκασης
εκκρεμών υποθέσεων υπερχρεωμέ-
νων φυσικών προσώπων, εν μέσω
πανδημίας, του Γιώργου Καττά

σελ. 8

Το Νομοσχέδιο του Υπ. Δικαιοσύνης
για τις αλλαγές στο Οικογενειακό Δί-
καιο και τις σχέσεις διαζευγμένων
γονέων, του Γεωργίου Κατατζά,

σελ. 13

Έλλειμμα κυβερνητικής αξιοπιστίας,
του Αλέξανδρου Κριτσίκη

σελ. 17

Μάλλον στραβά αρμενίζουμε, του
Παναγιώτη Γ. Παπαθεοδωρόπουλου

σελ. 18

Ανακύκλωση πλοίων--Δημιουργία
διαλυτηρίου στην Ελλάδα,
της Μαρίας Αλεφροπούλου

σελ. 20

Ενημερώσεις και Δραστηριότητες
του ΔΣΠ:
Επιμέλεια Πέτρου Λακούτση

σελ. 25

CCBE Επιμέλεια
της Μαρίας Σταματογιάννη

σελ. 29

Αποφάσεις της Ολομέλειας και της
Συντονιστικής Επιτροπής των
Προέδρων των Δικηγορικών
Συλλόγων Ελλάδος:
Επιμέλεια Πέτρου Λακούτση

σελ. 33

Εισηγήσεις
του Θωμά Σταμόπουλου

σελ. 39

Παρουσίαση Βιβλίου
Παναγιώτη Δέγληρη

σελ. 41

Στίξεις... Περί παιδείας, εκπαιδευτι-
κής μεταρρύθμισης και ...ολίγα ποι-
ητικά και ηρακλεία,
του Δημήτρη Πιστικού

σελ. 42

Γιατί δεν επιβάλλονται κυρώσεις
στην Τουρκία, παρά τις προκλήσεις
και αμφισβητήσεις; Υπάρχει ιστορικό
υπόβαθρο; Αναστοχασμός εν όψει
και της επετείου των 200 ετών από
την Ελληνική επανάσταση
του Δημ. Σταθακόπουλου

σελ. 45

* Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται

* Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν προσωπικές απόψεις

* Επιτρέπεται η αναδημοσίευση κειμένου υπό
τον όρο να αναγραφεί η πηγή

Τυπογραφείο
Καραγιάννη

Νοταρά 92, Πειραιάς 185 35 | τηλ.: 210 4136 322 - 210 4170 479
e-mail: typokaragianni@gmail.com | site: typokaragianni.gr

Συνάντηση με τον Πρωθυπουργό της Χώρας, Κυριάκο Μητσοτάκη είχε η αντιπροσωπεία της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος

Συνάντηση με τον Πρωθυπουργό της Χώρας **Κυριάκο Μητσοτάκη** και τον Υπουργό Επικρατείας **Γεώργιο Γεραπετρίτη** πραγματοποιήσε στις 1.3.2021 στο Μέγαρο Μαξίμου αντιπροσωπεία της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, αποτελούμενη από τον Πρόεδρο **Δημήτρη Βερβεσό**, τους Προέδρους **Γεώργιο Σταματογιάννη Δ.Σ.** Πειραιώς, **Αθανάσιο Ζούπα Δ.Σ.** Πατρών, **Αθανάσιο Μακρυγιάννη Δ.Σ.** Λαμίας, **Γεώργιο Μπέσκο Δ.Σ.** Αιγίου, **Μαρία Νάκα Δ.Σ.** Ιωαννίνων και τον **Αναστάσιο Ντούγκα Ταμιά του Δ.Σ.** Θεσσαλονίκης, ως εκπρόσωπο του Προέδρου **Ευστάθιου Κουτσοχήνα**.

Η συνάντηση έγινε στα πλαίσια παράστασης διαμαρτυρίας της Ολομέλειας και επίδοσης ψηφίσματος, με υπογραφές 10.008 δικηγόρων Αθηνών, για τη μη λειτουργία των Δικαστηρίων και για την παράλειψη της Κυβέρνησης ως προς τη λήψη μέτρων στήριξης των δικηγόρων, που έχουν πληγεί δραματικά από τις δυσμενείς συνέπειες της πανδημίας. Κατά τη συνάντηση παρουσιάστηκαν οι θέσεις του δικηγορικού σώματος και ζητήθηκε η αποτελεσματική στήριξη της Πολιτείας.

Τονίστηκε ιδιαίτερα η ανάγκη αδιάλειπτης και ακώλυτης λειτουργίας της Δικαιοσύνης, βασικού πυλώνα της Δημοκρατίας και του Κράτους Δικαίου, για τη διασφάλιση του δικαιώματος των πολιτών, ιδίως των πλέον ευαίσθητων κατηγοριών αυτών, σε δικαστική προστασία και τη ρύθμιση θεμάτων της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του τόπου, τηρουμένων των προβλεπόμενων αναγκών μέτρων πρόληψης και προστασίας και με χρονικό διαχωρισμό των πινακίων ανάλογα με τις υγειονομικές συνθήκες και τα επιδημιολογικά δεδομένα.

Σε κάθε περίπτωση, και υπό τις άνω προϋποθέσεις, θα πρέπει να διεξάγονται ιδίως δίκες που αφορούν επείγουσες περιπτώσεις και ευαίσθητες κοινωνικές υποθέσεις (π.χ. ασφαλιστικά μέτρα, δίκες αστικές και ποινικές με μάρτυρες και με χρονικό διαχωρισμό και όσες διεξάγονται εξ εγγράφων, διατροφές ανηλίκων, εργατικές αξιώσεις, κρατουμένων, μισθωτικές υποθέσεις, κ.λπ.).

Στα πλαίσια της αποτελεσματικής οικονομικής στήριξης των Δικηγόρων, η οποία είναι σήμερα αναγκαία περισσότερο παρά ποτέ, η Ολομέλεια αιτήθηκε ιδίως :

- 1. Την απαλλαγή των δικηγόρων** από την καταβολή των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών, άλλως την αναστολή τους.
- 2. Την αναστολή των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων.**
- 3. Τη μη καταβολή, άλλως την αναλογική μείωση του τέλους επιτηδεύματος για το έτος 2020 και της προκαταβολής φόρου επόμενου έτους.**
- 4. Την οικονομική ενίσχυση των δικηγόρων** στο ίδιο επίπεδο που έχουν ενισχυθεί και άλλοι πληττόμενοι επαγγελματικοί κλάδοι, με την καταβολή αποζημίωσης ειδικού σκοπού.
- 5. Την απαλλαγή, άλλως τη μείωση, στον χαμηλότερο συντελεστή του ΦΠΑ στις δικαστηριακές υπηρεσίες (15%) και την επέκταση της απαλλαγής από τον ΦΠΑ εισοδημάτων ελευθέ-**

ρων επαγγελματιών από το ποσό των 10.000 ευρώ στο ποσό των 25.000 ευρώ.

6. Την άμεση επαναρτίωση του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας του ΟΑΕΔ του ν. 3986/2011

άτοκη δανειοδότησή τους με κρατική στήριξη, όπως προβλέπεται και για τους λοιπούς ελεύθερους επαγγελματίες. Για τους δικηγόρους είναι θέμα πρωτίστως αξιοπρέπειας και αναγνώρισης του θεσμικού τους ρόλου.

Από την επίσκεψη της αντιπροσωπείας της Ολομέλειας των Προέδρων στο Μέγαρο Μαξίμου

με την απόδοση των οφειλομένων ποσών από τον e-ΕΦΚΑ και τη διανομή περαιτέρω χρηματικού ποσού από τα αποθεματικά του εν λόγω λογαριασμού.

7. Την άμεση εκκαθάριση και καταβολή των αμοιβών νομικής βοήθειας ετών 2018, 2019 και 2020.

8. Τη διεύρυνση της δικηγορικής ύλης σε διαδικασίες προς διασφάλιση των εννόμων συμφερόντων των πολιτών, την ασφάλεια των συναλλαγών και την απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών

9. Την ένταξη δικηγόρων σε προγράμματα επιδότησης για κεφάλαιο επανεκκίνησης των δικηγορικών γραφείων καθώς επίσης και την

Ο Πρωθυπουργός, αφού έλαβε ιδιοχείρως το ψήφισμα διαμαρτυρίας με τις υπογραφές των δικηγόρων και άκουσε τα αιτήματα του κλάδου, επιφυλάχθηκε να απαντήσει επ' αυτών.

Στην παράσταση διαμαρτυρίας, πέραν των ανωτέρω, έλαβαν μέρος:

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς : Γιώργος Καραμιζάρης- Αντιπρόεδρος, Χρήστος Ηλιάδης- Γεν. Γραμματέας, Ισμήνη Ζώρζου-Σύμβουλος, Γιώργος Καρατζάς- Σύμβουλος, Ιωάννης Καρδαράς-Σύμβουλος, Νίκος Μπιλίρης-Σύμβουλος, Παναγιώτα Μπουρλετίδου-Σύμβουλος, Πολυχρόνης Περιβολάρης- Σύμβουλος, Ματθαίος Τριαντάφυλλος- Σύμβουλος.

Η ανακοίνωση
της Ολομέλειας Προέδρων
Δικηγορικών Συλλόγων
Ελλάδος, (12.3.2021)

Ένας χρόνος από την έναρξη της πανδημίας με κλειστά τα Δικαστήρια

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, που συνεδρίασε εκτάκτως στις 12.3.2021, μέσω τηλεδιάσκεψης, έλαβε τις κάτωθι αποφάσεις:

"Συμπληρώθηκε ένας χρόνος από την έναρξη της πανδημίας, τα δικαστήρια παραμένουν κλειστά στις ουσιώδεις λειτουργίες τους, οι πολίτες δεν τυγχάνουν της δέουσας δικαστικής προστασίας και οι δικηγόροι βρίσκονται σε επαγγελματική και οικονομική απόγνωση, χωρίς να υπάρχει στις γνωστές «ΚΥΑ του Σαββατοκύριακου» προηγούμενη ad hoc γνωμοδότηση της Επιστημονικής Επιτροπής covid 19.

Η Κυβέρνηση παραμένει θεατής στα προβλήματα των δικηγόρων, η στήριξή της σε αυτούς είναι ανεπαρκής και υπολείπεται σημαντικά της στήριξης που έλαβαν λοιποί πληττόμενοι επαγγελματικοί κλάδοι. Ακόμη και σήμερα, στην τρίτη φάση της πανδημίας, που οι αρνητικές της συνέπειες επιδρούν πολλαπλασιαστικά, η Κυβέρνηση δεν έχει προχωρήσει σε μέτρα στήριξης των δικηγόρων, όπως η μείωση του συντελεστή ΦΠΑ στις δικαστηριακές υπηρεσίες και η επέκταση του ορίου υπαγωγής σε καθεστώς ΦΠΑ από 10.000 ευρώ σε 25.000 ευρώ, η

αναστολή των ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεων και η απαλλαγή από το τέλος επιτηδεύματος, παρότι οι δικηγόροι έχουν αναστείλει, εν τοις πράγμασι, την επαγγελματική τους δραστηριότητα με ευθύνη της Κυβέρνησης.

Ειδικά για το θέμα του ΦΠΑ, που συνδέεται άμεσα με την πρόσβαση των πολιτών, και δη των οικονομικά ευάλωτων, στη Δικαιοσύνη και που υπάρχει και ευρωπαϊκή υποχρέωση της χώρας για συμμόρφωση, θέτουμε προ των ευθυνών τους έναντι του κλάδου τους Υπουργούς Οικονομικών και Επικρατείας για την μη επίλυσή του. Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, ακόμη και στην καταβολή του χορηγήματος 400 ευρώ από τον ειδικό λογαριασμό του ΟΑΕΔ, που έχει σχηματιστεί από τις ετήσιες εισφορές των δικηγόρων και των λοιπών επιστημόνων, οι μεθοδεύσεις του Υπουργού Κ. Χατζηδάκη οδήγησαν το χορήγημα να το λάβει τελικά μόνο ένας μικρός αριθμός επιστημόνων (44.248 σε σύνολο 180.000) και το διατιθέμενο ποσό να είναι μόλις 17,7 εκατομμύρια ευρώ, έναντι 130 εκατομμυρίων, που είναι το αποθεματικό.

Η Κυβέρνηση όφειλε να καταβάλει το χορήγημα σε όλους τους δικαιούχους, όπως είχε δεσμευτεί.

Η συμπεριφορά της Κυβέρνησης είναι εξόχως προσβλητική προς το δικηγορικό σώμα.

Τραυμάτισε την αξιοπρέπειά μας, μας απαξίωσε. Και όχι μόνο σε θέματα οικονομικής στήριξης αλλά και σε θεσμικής φύσεως ζητήματα, που προωθούνται χωρίς την προηγούμενη διαβούλευση με το δικηγορικό σώμα και χωρίς συμμετοχή εκπροσώπων του σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές.

Η Κυβέρνηση στα μάτια των δικηγόρων κατέστη αναξιόπιστη. Το ποτήρι ξεχείλισε. Δεν υπάρχουν πλέον περιθώρια ανοχής.

Η Ολομέλεια διατρανώνει προς κάθε κατεύθυνση ότι η αξιοπρέπεια των δικηγόρων είναι αδιαπραγμάτευτη. Όσοι επιχειρούν να την πλήξουν, με οποιονδήποτε τρόπο, θα αντιμετωπίσουν την σθεναρή και συντεταγμένη στάση όλου του δικηγορικού σώματος και σε κάθε επίπεδο. Οι μέχρι σήμερα αγώνες και οι παραδόσεις του δικηγορικού σώματος αποτελούν την παρακαταθήκη μας για τους νέους αγώνες. Στα πλαίσια αυτά, η Ολομέλεια **αποφάσισε τη συνέχιση και κλιμάκωση των κινητοποιήσεων με τις ακόλουθες ΔΡΑΣΕΙΣ:**

1. Να ζητήσει την παραίτηση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Κ. Χατζηδάκη, λόγω της αναξιόπιστης και προσβλητικής συμπεριφοράς του έναντι του δικηγορικού σώματος, για το ζήτημα των τρεχουσών ασφαλιστικών υποχρεώσεων, τους χειρισμούς του για το χορήγημα ΟΑΕΔ και την παράλειψη επιστροφής από τον ΕΦΚΑ προπαρακρατηθεισών

ασφαλιστικών εισφορών στην πηγή, μέσω των γραμματίων προείσπραξης δικηγορικών αμοιβών έτους 2020.

2. Να προτείνει στα Διοικητικά Συμβούλια των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας να οργανώσουν «Ημέρες πανελλαδικής διαμαρτυρίας δικηγόρων», με ταυτόχρονες συγκεντρώσεις στην Περιφέρεια στο χώρο των Δικαστηρίων και στην Αθήνα στα αρμόδια Υπουργεία, σε ημέρες, που θα καθορίσει η Συντονιστική Επιτροπή, με την τήρηση όλων των προβλεπόμενων μέτρων πρόληψης και προστασίας.

3. Να ζητήσει την ποινική διερεύνηση για τα αποθεματικά του ειδικού λογαριασμού ΟΑΕΔ του ν. 3986/2011.

4. Να συνεχιστεί η συλλογή υπογραφών διαμαρτυρίας δικηγόρων σε πανελλαδικό επίπεδο.

5. Να ενταθεί η καμπάνια στο διαδίκτυο για την ανάδειξη των κυβερνητικών ανακολουθιών και τη συνολική στάση της έναντι των δικηγόρων.

Του Γιώργου Καλτσά
Δικηγόρου Πειραιά, μέλους του Δ.Σ.

Η τροποποίηση του ν. 4745/2020 για την επιτάχυνση της εκδίκασης εκκρεμών υποθέσεων υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων, εν μέσω πανδημίας

Με το άρθρο 1 του ν. 4745/2020 τροποποιήθηκε εν μέσω πανδημίας (με έναρξη ισχύος την 6^η Νοεμβρίου, ήτοι την ημερομηνία έναρξης του δεύτερου lockdown!) ο ν. 3869/2010 και προστίθενται μετά το άρθρο 4 του ν. 3869/2010 τα άρθρα 4Α έως 4Κ για την επιτάχυνση της εκδίκασης εκκρεμών υποθέσεων υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ν. 4745/2020 για την επιτάχυνση της εκδίκασης εκκρεμών υποθέσεων του ν. 3869/2010 με την προβλεπόμενη σε αυτόν διαδικασία επιδιώκεται, κατόπιν διαπίστωσης ότι εκκρεμεί η συζήτηση μετά την 1η-1-2021 άνω των 40.000 αιτήσεων, με τη συζήτησή τους να έχει προσδιοριστεί σε πολλές περιπτώσεις σε απώτατο χρόνο, η επιτάχυνση της διαδικασίας συζήτησής τους προκειμένου να εκκαθαρισθούν τα πινάκια, να καθιερωθεί η υποβολή της αίτησης επαναπροσδιορισμού μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας προς διευκόλυνση των ενδιαφερομένων και εξοικονόμηση δαπανών και να εφαρμοστεί το δικονομικό πρότυπο της νέας τακτικής διαδικασίας του ν. 4335/2015 με την κάμψη της υποχρεωτικής προφορικότητας.

Ο ως άνω ψηφισθείς νόμος, συνιστά στην πραγματικότητα αναδρομική κατάργηση του νόμου 3869/2010 για τις εκκρεμείς στον πρώτο βαθμό δίκες και μία άνευ προηγουμένου μαζική παρέμβαση της νομοθετικής εξουσίας σε εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις.

Από τις πλείστες προβληματικές διατάξεις των σχετικών ρυθμίσεων, επισημαίνονται ιδιαίτερα τα ακόλουθα:

Τίθεται ως όρος απαραίδεκτου για αιτήσεις που έχουν ήδη κατατεθεί, προσδιοριστεί και, ενδεχομένως, αναβληθεί ενώπιον των αρμοδίων Ειρηνοδικείων, η κατάθεση αίτησης επαναπροσδιορισμού εκ μέρους του αιτούντος (παράγραφος 2 νέου άρθρου 4α). Σε περίπτωση μη υποβολής εμπροθέσμως αίτησης επαναπροσδιορισμού, οι αιτήσεις λογίζονται μηδέποτε ασκηθείσες, τυχόν δε προσωρινές διαταγές που έχουν ληφθεί με βάση τις κατατεθείσες αιτήσεις καταργούνται αυτοδικαίως (παρ. 11). Πρόκειται για καταφανή αντισυνταγματική επέμ-

βαση του νομοθέτη σε εκκρεμείς δίκες με την προσθήκη επιπλέον προϋποθέσεων παραδεκτού.

Οι αιτούντες υποχρεούνται να δηλώσουν το έτος ανάληψης της πρώτης δανειακής υποχρέωσης τους (παρ. 3-στ'). Κατ' αρχάς, η υποχρέωση αυτή συνιστά επιπλέον δικονομικό βάρος μη προβλεπόμενο στο ίσχυσαν, κατά την άσκηση της αίτησης, νομικό καθεστώς. Περαιτέρω, η ανταπόκριση των αιτούντων στην υποχρέωση αυτή είναι ιδιαζόντως δυσχερής, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις οφειλών από πιστωτικές κάρτες, των οποίων η έκδοση έγινε στο απώτερο παρελθόν και δεν υφίσταται πλέον δυνατότητα προσδιορισμού του χρόνου έκδοσής τους, αφού ούτε οι οφειλέτες, ούτε καν τα πιστωτικά ιδρύματα τηρούν σε τέτοιο βάθος χρόνου αρχείο αιτήσεων έκδοσης καρτών. Ακόμη, αυτή καθ' εαυτή η έκδοση πιστωτικής κάρτας δεν συνεπάγεται και ανάληψη πιστώσεως, καθώς πίστωση στη συγκεκριμένη περίπτωση συνιστά μόνο η κατάληψη πιστωτικού υπολοίπου στο τέλος του μήνα, γεγονός που είναι και αυτό ιδιαιτέρως δυσαπόδεικτο.

Το νομοσχέδιο προβλέπει υποχρέωση όλων των παραγόντων της δίκης να τηρήσουν ασφυκτικές προθεσμίες. Οι δεκάδες χιλιάδες εκκρεμείς αιτήσεις ρύθμισης οφειλών κατά το ν. 3869/2010 συμπιέζονται να διεκπεραιωθούν σε ελάχιστο χρονικό διάστημα, χωρίς τα εχέγγυα ορθής δικανικής εκτίμησης. Οι αιτούντες, αν δεν λάβουν εγκαίρως γνώση του νέου νόμου, κινδυνεύουν να απολέσουν τη δικαστική προστασία την οποία νομίμως έχουν ζητήσει. Οι δικηγόροι καλούνται να διεκπεραιώσουν την ένταξη τεράστιου αριθμού υποθέσεων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα καθώς και την τήρηση των διαδικαστικών διατυπώσεων που επιβάλλονται από τις εισαγόμενες ρυθμίσεις. Οι γραμματείς των ειρηνοδικείων καλούνται να επωμιστούν μεγάλο όγκο εργασίας. Τέλος, οι ειρηνοδίκες καλούνται να εκδώσουν έναν τεράστιο

αριθμό αποφάσεων εντός πολύ περιορισμένου χρονικού διαστήματος, χωρίς τα εχέγγυα της δημόσιας συνεδρίασης.

Οι αιτούντες καλούνται εντός μόλις 60 ημερών από την αίτηση επαναπροσδιορισμού να συγκεντρώσουν όλα τα αποδεικτικά τους στοιχεία, από τα οποία θα κριθεί αν θα ενταχθούν στις ευεργετικές διατάξεις του νόμου ή θα μείνουν χωρίς καμία προστασία απέναντι στους δανειστές τους (παρ. 12). Αντίστοιχα, οι δικηγόροι καλούνται να διεκπεραιώσουν όλο αυτό τον όγκο εργασίας για μεγάλο αριθμό εντολέων έκαστος.

Οι αιτούντες καλούνται να προσκομίσουν έναν πολύ μεγάλο αριθμό εκκαθαριστικών σημειωμάτων που θα καλύπτουν το χρονικό διάστημα από 3 χρόνια πριν από τη λήψη της πρώτης πίστωσης εκ μέρους τους μέχρι και την ημερομηνία της αίτησης επαναπροσδιορισμού (παρ. 13). Τούτο σημαίνει ότι δυνητικά μπορεί να κληθούν να προσκομίσουν έως και 20 -ή και περισσότερα, κατά περίπτωση- εκκαθαριστικά για τον εαυτό τους και μόνο. Εφ' όσον δε είναι παντρεμένοι, η υποχρέωσή τους αυτή εκτείνεται και στον/στην σύζυγό τους, όπως και σε τυχόν ανήλικα παιδιά με περιουσία. Είναι προφανές ότι η ανταπόκριση των αιτούντων στην υποχρέωση αυτή είναι ιδιαιτέρως

δυσχερής και αναμένεται να οδηγήσει στην απόρριψη μεγάλου αριθμού αιτήσεων.

Καταργείται εν επιδικία η προφορικότητα της διαδικασίας για την συζήτηση των αιτήσεων του ν. 3869/2010. Η ρύθμιση αυτή εγείρει θέματα αντίθεσης προς το Σύνταγμα.

Επιπροσθέτως, χαρακτηριστική τυγχάνει η χρήση στην αιτιολογική έκθεση του εννοιολογικού νεολογισμού του «στρατηγικού κακοπληρωτή», τίθεται δε ρητά ως στόχος με τις ως άνω ρυθμίσεις ο διαχωρισμός του φέροντος την εν λόγω ιδιότητα από τους καλόπιστους δανειολήπτες και η άρση της οιασδήποτε προστασίας απολαμβάνει. Ο εν λόγω αδόκιμος νομικά όρος ανήκει στη σημειολογία και φρασολογία των πιστωτικών ιδρυμάτων, συνιστά αξιολογική κρίση που φέρει συγκεκριμένη χροιά και αποτυπώνει συγκεκριμένη αντίληψη, ενώ ουδέποτε υιοθετήθηκε νομολογιακά και ουδέποτε χρησιμοποιήθηκε στις εκδοθείσες μέχρι σήμερα δικαστικές αποφάσεις. Προκαλεί δε τουλάχιστον θυμηδία να επιχειρείται ο χαρακτηρισμός ανθρώπων που έλαβαν, ως επί το πλείστον, στεγαστικά δάνεια εμπραγμάτως εξασφαλισμένα, την ίδια στιγμή που πρώην επιφανείς οικονομικοί παράγοντες της χώρας ή ακόμα και πολιτικά κόμματα, έλαβαν δυσθεώρητου ύψους δάνεια, δίχως καμία εξασφάλιση ή με την επισφαλή εξασφάλιση του μελλοντικού ποσοστού που θα ελάμβαναν σε επικείμενες βουλευτικές εκλογές...

ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΙΣΧΥΣ ΔΥΟ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ν. 3869/2010 ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΕ ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΔΙΚΕΣ

Ο επαναπροσδιορισμός αφορά τις εκκρεμείς σε πρώτο βαθμό αιτήσεις που έχουν προσδιοριστεί να συζητηθούν – είτε πρόκειται για αρχική δικάσιμο ή μετά από αναβολή ή μετά από ματαίωση της υπόθεσης – μετά την 15-6-2021.

Το εν λόγω χρονικό όριο καθιστά σαφή την ταυτόχρονη ισχύ δύο διαφορετικών καθεστώτων διαχείρισης και εκδίκασης αιτήσεων α. 4 παρ. 1 ν. 3869/2010. Κριτήριο αποτελεί ο χρόνος

προσδιορισμού συζήτησης της αίτησης του ν. 3869/2010 που εξαρτάται και από τον αριθμό των υποθέσεων εκάστου Ειρηνοδικείου αλλά και από τη σημείωση απρόβλεπτων συμβάντων (αναστολή δικαστικών ενεργειών, στάσεις εργασίας, αποχές πληρεξουσίων δικηγόρων), με αποτέλεσμα να καθίσταται σαφής η διαφορετική αντιμετώπιση οφειλετών που εκκίνησαν ταυτόχρονα τη διαδικασία ρύθμισης των οφειλών τους, πλην όμως η αίτηση ορισμένων εξ αυτών προσδιορίστηκε εν τέλει να συζητηθεί μετά τη 15η-6-2020 για λόγους σε πλήθος περιπτώσεων ευρισκόμενους απολύτως εκτός της σφαίρας επιρροής τους.

Κομβική αλλαγή αποτελεί η εφαρμογή στις προσδιορισθείσες να συζητηθούν μετά τη 15η-6-2021 αιτήσεις του δικονομικού προτύπου της νέας τακτικής διαδικασίας του ν. 4335/2015 με την κάμψη της υποχρεωτικής προφορικότητας.

Η ταυτόχρονη ισχύς δύο καθεστώτων αναπόφευκτα δημιουργεί δύο κατηγορίες οφειλετών και οδηγεί στην άνιση αντιμετώπισή τους κατά παράβαση του άρθρου 4 του Συντάγματος που κατοχυρώνει την ισότητα όλων ενώπιον του νόμου και την ισότητα του νόμου έναντι όλων των πολιτών υπό την έννοια ότι ο νομοθέτης δεσμεύεται, όταν ρυθμίζει ουσιασώς όμοια πράγματα, σχέσεις ή καταστάσεις, που αφορούν περισσότερες κατηγορίες προσώπων, να μην εισάγει αδικαιολόγητες εξαιρέσεις και διακρίσεις, εκτός εάν αυτές επιβάλλονται από λόγους γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, που στην προκειμένη περίπτωση δεν ισχύουν λαμβανομένης υπόψη της περιγραφόμενης ως άνω και κατωτέρω δυσχέρειας εκπλήρωσης των περιγραφόμενων στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4745/2020 στόχων ως προς την κατηγοριοποίηση των οφειλετών και την επίσπευση εκδίκασης των υποθέσεων.

Προς αποφυγή μιας τέτοιας παραβίασης το άρθρο 12 εισαγωγικού νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ορίζει ότι «στις δίκες που κατά την εισαγωγή του ΚΠολΔ είναι εκκρεμείς στον πρώτο βαθμό, οι διαδικαστικές πράξεις ρυθμίζονται από τις διατάξεις του, όσες όμως

είχαν ενεργηθεί πριν από την εισαγωγή του ρυθμίζονται από το προγενέστερο δίκαιο».

Ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας με σειρά άρθρων του (10, 45, 221 εδ. β' ΚΠολΔ) και με ιδιαίτερη έμφαση τονίζει ότι απαγορεύεται μετά την επέλευση της εκκρεμοδικίας η νομοθετική μεταβολή της δικαιοδοσίας και αρμοδιότητας του δικαστηρίου που δικάζει.

Η νομοθετική μεταβολή της διαδικασίας σε εκκρεμείς δίκες βάσει του ν. 4745/2020 δημιουργεί το ζήτημα διερεύνησης του θεμιτού ή μη χαρακτήρα μιας τέτοιας πρόβλεψης. Στην εν λόγω προσπάθεια πρέπει να χρησιμοποιηθούν ως κατευθυντήριες οι ακόλουθες αρχές δια-

προστέθηκε στο άρθρο 4 του ν. 3869/2010 με το άρθρο 1 του ν. 4745/2020 προσκομίζονται τα εξής έγγραφα: α) Βεβαίωση υποβολής αίτησης επαναπροσδιορισμού, η οποία χορηγείται αυτοματοποιημένα από την ηλεκτρονική πλατφόρμα, α) αντίγραφα εκκαθαριστικών σημειωμάτων ή πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος, της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., που καλύπτουν διάστημα τριών (3) ετών πριν από τη λήψη του πρώτου χρονικά δανείου, του οποίου ζητείται η ρύθμιση με την αίτηση ρύθμισης οφειλών, καθώς και ολόκληρο το διάστημα μέχρι την κατάθεση των προτάσεων, γ) τις εκδοθείσες πράξεις προσδιορισμού Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) των τελευταίων πέντε (5) ετών.

Η τελευταία εκδοθείσα πράξη προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. πρέπει να συνοδεύεται, κατά περίπτωση, είτε από υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει υποβληθεί δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) μετά από αυτήν είτε από την υποβληθείσα, μετά από την έκδοση της πράξης προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α., δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9), για τον ίδιο τον αιτούντα και για τον/την σύζυγό του ή το πρόσωπο με το οποίο έχει συνάψει σύμφωνο συμ-

βίωσης, καθώς επίσης και για τα ανήλικα τέκνα του που διαθέτουν περιουσία.

Η προσκόμιση των εγγράφων του/της συζύγου και κυρίως αυτών που αφορούν την περιουσιακή κατάσταση μπορεί να είναι δυσχερής σε περίπτωση διάστασης και ως εκ τούτου στέρησης δυνατότητας πρόσβασης στις συγκεκριμένες πληροφορίες που είναι εξατομικευμένες για κάθε φορολογούμενο.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΧΡΟΝΟΥ ΛΗΨΗΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΤΩΝ ΠΡΙΝ ΤΟΝ ΕΝ ΛΟΓΩ ΧΡΟΝΟ

Το εν λόγω δικαίωμα περιορίζεται και από την πρόβλεψη υποχρέωσης προσκόμισης αντιγράφων εκκαθαριστικών σημειωμάτων ή πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος, της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., που καλύπτουν

χρονικού αστικού δικονομικού δικαίου, οι οποίες περιέχονται στον εισνΚΠολΔ: 1. Η διατήρηση της αρμοδιότητας του δικαστηρίου που είχε την αρμοδιότητα κατά την έναρξη της εκκρεμοδικίας έως την κατάργησή της (εισνΚΠολΔ 9 § 2, πρβλ. άρθρα 10,45, 221 § 1 εδ. β' ΠολΔ και άρθρο 8 § 1 Σ.), 2. Στις εκκρεμείς δίκες οι διαδικαστικές πράξεις ρυθμίζονται από το δίκαιο που ίσχυε ή ισχύει κατά το χρόνο άσκησης της καθεμιάς, όπως προβλέπει το άρθρο 12 εισνΚΠολΔ, 3. Η διατήρηση των δικονομικών δικαιωμάτων που ήδη έχουν αποκτηθεί από το χρονικό σημείο που αποκτήθηκαν και παρά την ενδεχόμενη κατάργηση της αφηρημένης ισχύος τους, 4. Η ενδεχόμενη ύπαρξη εξαιρέσεων των δύο προηγούμενων αρχών, στον εισνΚΠολΔ.

ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Περαιτέρω σύμφωνα με το άρθρο 4 Ζ που

διάστημα τριών (3) ετών πριν από τη λήψη του πρώτου χρονικά δανείου. Ιδιαίτερα προβληματική τυγχάνει κατ' αρχάς η δήλωση του χρόνου λήψης του έτους ανάληψης της πρώτης δανειακής υποχρέωσης, των δανειακών υποχρεώσεων που είναι εμπραγμάτως εξασφαλισμένες με προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη σε βάρος της κύριας κατοικίας και, εάν δεν υπάρχει εμπράγματη εξασφάλιση, του έτους ανάληψης της υψηλότερης δανειακής υποχρέωσης (περ. στ παρ. 1 άρθρου 4 Β) .

Η εν λόγω πρόβλεψη δημιουργεί την εικόνα μιας προσπάθειας εκ των προτέρων κατηγοριοποίησης των υποθέσεων βάσει στοιχείων που μέχρι τώρα αποτελούσαν αντικείμενο της αποδεικτικής διαδικασίας και εξετάζονταν στο πλαίσιο του γράμματος και του πνεύματος του νόμου, νόμου που έφερε και το βάρος της αιτίας θεσμοθέτησής του, ήτοι της επίλυσης ενός σοβαρού κοινωνικού ζητήματος σύμφωνα με τις επιταγές ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους δικαίου.

Επιπλέον με τον τρόπο αυτό επιχειρείται η αντιστροφή του βάρους απόδειξης της ύπαρξης δόλου. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 3869/2010: «Φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα και έχουν περιέλθει, χωρίς δόλο, σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών τους (εφεξής οφειλέτες) δικαιούνται να υποβάλουν στο αρμόδιο δικαστήριο την αίτηση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 για τη ρύθμιση των οφειλών αυτών και απαλλαγή.

Την ύπαρξη δόλου αποδεικνύει ο πιστωτής.». Επιβάλλεται δε μονομερής υποχρέωση του ενός διαδίκου (αιτούντος) να προσκομίσει όλα τα απαραίτητα για τη δικαστική κρίση και την αποδεικτική διαδικασία έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων αυτών εκ των οποίων αποδεικνύονται οι ισχυρισμοί του αντιδίκου πιστωτή, με αποτέλεσμα να είναι σαφής η άνιση αντιμετώπιση των διαδίκων και η ως εκ τούτου παραβίαση της αρχής της ισότητας και της ίσης μεταχείρισης στο πλαίσιο δίκαιης δίκης (4 Σ, 20 Σ, 6 ΕΣΔΑ), που επιβάλλονται άλλωστε από τον πυρήνα του δικαιώματος δικαστικής προστασίας.

Ο έλεγχος του δόλου γίνεται βάσει των ως άνω κατόπιν σχετικού αιτήματος ενός εκ των πιστωτών, κατ' άρθρο 262 ΚΠολΔ. Πρέπει όμως, κατ' άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 3869/2010 και 338 ΚΠολΔ, ο πιστωτής που επικαλείται την ύπαρξη δόλου και να την αποδείξει.

Σύμφωνα με το άρθρο 4ΙΒ που προστέθηκε στο άρθρο 4 του ν. 3869/2010 με το άρθρο 1 του ν. 4745/2020 «1. Μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από το κλείσιμο του φακέλου της δικογραφίας με πράξη του διευθύνοντος το αρμόδιο ειρηνοδικείο, ορίζεται ειρηνοδίκης για την εκδίκαση της υπόθεσης, σύμφωνα με τον κανονισμό του δικαστηρίου.

Η ημέρα και η ώρα συζήτησης στο ακροατήριο ορίζονται εντός τριάντα (30) ημερών από την παρέλευση της δεκαπενθήμερης προθεσμίας της παρούσας. Κατ' εξαίρεση, αν ο προβλεπόμενος από τον κανονισμό του δικαστηρίου αριθμός υποθέσεων, που ανατίθεται σε κάθε δικαστή, καλυφθεί, ο ορισμός του δικαστή και του χρόνου της συζήτησης της υπόθεσης γίνεται στον απολύτως αναγκαίο χρόνο. 2. Η εγγραφή της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, γίνεται με πρωτοβουλία του γραμματέα και ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Με πρωτοβουλία επίσης του γραμματέα μπορεί να γνωστοποιείται η δικάσιμος που ορίσθηκε με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων.»

Η τήρηση των ως άνω προθεσμιών τυγχάνει αβέβαιη και επισφαλής καθώς εξαρτάται από τον αριθμό των διαθέσιμων πινακίων και τον αριθμό των ειρηνοδικών, εφόσον βασική προϋπόθεση τήρησης των ως άνω προθεσμιών αποτελεί η ύπαρξη δυνατότητας των υπηρετούντων σε έκαστο Ειρηνοδικείο δικαστών έκδοσης αποφάσεων εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων χωρίς υπερχρέωση με εξωπραγματικούς αριθμούς δικογραφιών και χωρίς άνιση κατανομή υποθέσεων, προϋπόθεση που συμβαδίζει άλλωστε και με την αναγνωριζόμενη νομολογιακά έλλειψη υποχρεωτικότητας τήρησης τέτοιου είδους προθεσμιών.

Το Νομοσχέδιο του Υπ. Δικαιοσύνης για τις αλλαγές στο Οικογενειακό Δίκαιο και τις σχέσεις διαζευγμένων γονέων

Του Γεωργίου Καρατζά
Δικηγόρου Πειραιά, μέλους του ΔΣ

Νέες Διατάξεις με σκοπό την περαιτέρω προστασία των ανηλίκων παιδιών όταν οι γονείς αποφασίσουν να διασπάσουν τον έγγαμο βίο περιλαμβάνει το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης με το οποίο αναμορφώνεται το κεφάλαιο εκείνο του Οικογενειακού Δικαίου που αφορά τις σχέσεις γονέων και τέκνων.

Σύμφωνα με το νομοσχέδιο εισάγεται ρητά η υποχρέωση των γονιών να προσφεύγουν αρχικά σε διαμεσολάβηση (ήδη όμως οι δικονομικές διαφορές μεταξύ γονέων και τέκνων εμπίπτουν στην υποχρεωτική διαμεσολάβηση) σε περίπτωση που διαφωνούν για ζητήματα του ανηλίκου τέκνου τους. Αν δε καταφέρουν με τον τρόπο αυτό να βρουν λύση, τότε θα επιλαμβάνεται η Δικαιοσύνη.

Παράλληλα το νομοσχέδιο προβλέπει ότι πριν από κάθε απόφαση που θα αφορά τη γονική μέριμνα, το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει τη γνώμη του παιδιού (δυνατότητα που υπήρχε με το παλαιό άρθρο 681 ΚΠολΔ) ενώ οι υποθέσεις οικογενειακού δικαίου θα εκδικάζονται πλέον μόνο από δικαστές οι οποίοι θα έχουν εκπαιδευτεί μέσω ειδικών σεμιναρίων και προγραμμάτων επιμόρφωσης από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών.

Αρχικά στο νομοσχέδιο αναφέρεται (άρθρο 5) ότι κάθε απόφαση των γονέων σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας πρέπει να αποβλέπει στο συμφέρον του παιδιού. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν βρεθεί λύση μεταξύ των γονέων και καταλήξουν στην Δικαιοσύνη, τότε στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο θα πρέπει να σέβεται την ισότητα μεταξύ των γονέων και να μην κάνει διακρίσεις εξαιτίας ιδίως του φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της φυλής.

Επίσης, το δικαστήριο «ανάλογα με την ωριμότητα του τέκνου πρέπει να ζητείται και να συνεκτιμάται η γνώμη του, πριν από κάθε απόφαση σχετική με τη γονική μέριμνα και τα συμφέροντά του, εφόσον η γνώμη του τέκνου κριθεί από το δικαστήριο ότι δεν αποτελεί προϊόν καθοδήγησης ή υποβολής».

Από τα βασικά καινοτόμα σημεία του νομοσχεδίου είναι τα άρθρα 6 και 15 που αναφέρονται στην διαμεσολάβηση και ορίζουν ότι σε περίπτωση διαφωνίας κατά την άσκηση της γονικής μέριμνας «οι γονείς υποχρεούνται να καταβάλλουν προσπάθεια για την εξεύρεση κοινά αποδεκτών λύσεων, προσφεύγοντας, εάν είναι απαραίτητο, σε διαμεσολάβηση». Αν όμως

διαφωνούν και «το συμφέρον του τέκνου επιβάλλει να ληφθεί απόφαση, αποφασίζει το δικαστήριο», ενώ ο ορισμός του διαμεσολαβητή από το δικαστήριο θα γίνεται από ειδικό «μητρώο οικογενειακών διαμεσολαβητών».

Τα άρθρο 10 και 13 του νομοσχεδίου αναφέρονται σε θέματα επιμέλειας, ονοματοδοσίας, θρησκείας, επικοινωνίας και υγείας του ανήλικου παιδιού. Συγκεκριμένα, αναφέρει ότι όταν «η επιμέλεια ασκείται από τον ένα γονέα ή έχει γίνει κατανομή της μεταξύ των γονέων, οι αποφάσεις για την ονοματοδοσία του τέκνου, για το θρήσκευμα, για ζητήματα της υγείας του, εκτός από τα επείγοντα και τα εντελώς τρέχοντα, καθώς και για ζητήματα εκπαίδευσης που επιδρούν αποφασιστικά στο μέλλον του, λαμβάνονται και από τους δύο γονείς από κοινού».

Ακόμη, για «την μεταβολή του τόπου διαμονής του τέκνου που επιδρά ουσιωδώς στο δικαίωμα επικοινωνίας του γονέα με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο, απαιτείται προηγούμενη έγγραφη συμφωνία των γονέων ή προηγούμενη δικαστική απόφαση που εκδίδεται μετά από αίτηση ενός από τους γονείς. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει κάθε πρόσφορο μέτρο».

Στο άρθρο 9 του νομοσχεδίου καθορίζονται θέματα τέκνων εκτός γάμου. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι η «γονική μέριμνα του ανήλικου τέκνου που γεννήθηκε και παραμένει χωρίς γάμο των γονέων του ανήκει στην μητέρα του». Σε περίπτωση που το παιδί αναγνωρίστηκε από τον πατέρα αποκτά γονική μέριμνα και ο πατέρας. Όμως, σε περίπτωση δικαστικής αναγνώρισης, στην οποία αντιδίκησε ο πατέρας, «αυτός δεν ασκεί γονική μέριμνα ούτε αναπληρώνει την μητέρα στην άσκησή της, εκτός αν υπάρχει συμφωνία των γονέων».

Η επιμέλεια του προσώπου του τέκνου σύμφωνα με το άρθρο 1518 του Αστικού Κώδικα, περιλαμβάνει ιδίως την ανατροφή, την επίβλεψη, τη μόρφωση και την εκπαίδευση του καθώς και τον προσδιορισμό του τόπου διαμονής του. Κατά την ανατροφή του τέκνου οι γονείς το ενισχύουν, χωρίς διάκριση φύλου, να αναπτύσσει υπεύθυνα και με κοινωνική συνείδηση την προσωπικότητά του.

Για την περίπτωση της συνεπιμέλειας κατά τον χωρισμό των γονέων σύμφωνα με παλαιότερες θεωρίες και αναλύσεις θα διατάρασσε την σταθερότητα και την ασφάλεια του ανήλικου

αφού θα έπρεπε και οι δύο γονείς από κοινού να συναποφασίσουν για την κατοικία του (κατοικίες του πλέον) την εκπαίδευσή του και την εν γένει ανατροφή του. Επικαλούντο δε οι εν λόγω θεωρίες την έλλειψη πραγματικής διμερούς συνεργασίας από τους γονείς με αποτέλεσμα τις συνεχείς εντάσεις και τριβές.

ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΔΙΕΘΝΩΣ

Η συνεπιμέλεια εφαρμόζεται σε πολλές χώρες του εξωτερικού με **θετικά αποτελέσματα** στην ψυχολογία των, όπως δείχνουν σχετικές **έρευνες**.

Ξεκινώντας ως πρόταση στη

Γαλλία το 1997, η εναλλασσόμενη κατοικία συμπλήρωσε την κοινή επιμέλεια που είχε προηγηθεί. Από τις αρχές του 21ου αιώνα έγινε υποχρεωτική σε χώρες όπως η Γαλλία, το Βέλγιο, η Δανία, η Ελβετία, η Σουηδία, η Αυστραλία, η Βραζιλία, το Μεξικό, καθώς και σε 17 πολιτείες των ΗΠΑ και την Καταλονία στην Ισπανία.

Στις χώρες όπου εφαρμόζεται η **συνεπιμέλεια** μετά από ένα χωρισμό, ικανοποιείται το δικαίωμα των παιδιών για ανατροφή και από τους δύο γονείς, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι από κοινού για την ανατροφή τους, με ίσο χρόνο εναλλάξ στις κατοικίες και των δύο γονέων σε καθημερινή βάση και στις διακοπές.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Σήμερα σε επιστημονικό επίπεδο παρατηρείται στροφή της ελληνικής θεωρίας και αρθρογραφίας, αφού γίνεται πλέον αποδεκτό πως η εξακρίβωση της καταλληλότητας της μητέρας, δε συνεπάγεται ακαταλληλότητα του πατέρα για την άσκηση της επιμέλειας. Ταυτόχρονα προκρίνεται ως βέλτιστη λύση η ενεργητική συμμετοχή και φυσική παρουσία αμφοτέρων των σε διάσταση/ διαζευγμένων γονέων στην ανατροφή των παιδιών τους. Η θεωρία προβάλλει μετ' επίταση πως το ανήλικο παιδί χρειάζεται ισόρροπα και τους δύο γονείς του και λογίζεται ως κεκτημένο δικαίωμα του παιδιού να επιτύχει μια ισόρροπη σχέση και με τους δύο γονείς του.

Τα παραπάνω επιβεβαιώνονται και από την ελληνική έννομη τάξη. Σε κάθε περίπτωση ο τρόπος άσκησης της συνεπιμέλειας εναπόκειται να καθοριστεί από το Δικαστήριο, δηλαδή αν θα ασκείται εναλλάξ τους μονούς ή ζυγούς

μήνες, ανά εβδομάδα κ.λπ.

Συνεπώς έχει αρχίσει να αναπτύσσεται γόνιμος διάλογος μεταξύ των λειτουργών και συλλειτουργών της Δικαιοσύνης, δικαστών και δικηγόρων, σχετικά με την αναγκαιότητα προσαρμογής της νομολογίας στην διαφαινόμενη τάση της συνεπιμέλειας.

Τα κριτήρια που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη αφορούν τον τόπο κατοικίας των γονέων και δη αυτός να είναι κοινός εντός της ίδιας πόλης ή περιφέρειας και σε κάθε περίπτωση να μην μεταβάλλεται το σχολικό περιβάλλον του ανηλίκου, να παραμένει ίδιος ο κοινωνικός του κύκλος (φίλοι, συγγενείς, γνωστοί), και να αποφεύγονται αλλαγές στο πρόγραμμα των σχολικών και εξωσχολικών δραστηριοτήτων. Ακόμα, να υπάρχουν οι σχετικές υποδομές στις κατοικίες αμφοτέρων των γονέων και ιδίως *παιδικά δωμάτια*, αλλά και οι γονείς να επιτελούν προσηκόντως τις *οικοκυρικές εργασίες*.

Σε πραγματικό – βιωματικό επίπεδο, για να εφαρμοστεί η **συνεπιμέλεια** διασφαλίζοντας το συμφέρον του τέκνου πρωτίστως, απαιτείται κατά τη νομολογία, αφενός μεν -όπως προαναφέρθηκε να υπάρχουν κοντινοί τόποι διαμονής των γονέων- ώστε να εξασφαλίζεται η

εύκολη και ασφαλής πρόσβαση του παιδιού και στις δύο χωριστές κατοικίες και από αυτές στο σχολείο και τις λοιπές δραστηριότητές του, αφετέρου δε να τηρούν οι γονείς μεταξύ τους καλές και αρμονικές σχέσεις, έτσι ώστε, η παράλληλη ύπαρξη δυο κέντρων ζωής του παιδιού να μην αναστατώνουν και απορρυθμίζουν τη ζωή του, ούτε να δημιουργούν σε αυτό έλλειψη σταθερότητας και ανασφάλειας, όπως θα συμβαίνει αν συνεχίζει να ζει σε κλίμα συνεχών εντάσεων και τριβών μεταξύ των γονέων του, καθόσον η εναλλασσόμενη ανατροφή απαιτεί μια πραγματική συνεργασία μεταξύ των γονέων στις επιλογές και στη διαχείριση του ανηλίκου κατά τρόπο παραγωγικό. Τα ως άνω κριτήρια δεν είναι περιοριστικά, αλλά η νομολογία, όπως αυτή διαμορφώθηκε από αποφάσεις του Αρείου Πάγου, κινείται στο να τα λαμβάνει υπόψη για τη ρύθμιση της επιμέλειας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Με βάση την αρχή της ίσης μεταχείρισης των γονέων και των φύλων επιβάλλεται ο εκσυγχρονισμός των διατάξεων του οικογενειακού δικαίου ώστε να διασφαλίζεται το πραγματικό συμφέρον του παιδιού που είναι η διαμονή, η επικοινωνία και η επαφή και με τους δύο γονείς ώστε να διαμορφώσει ολοκληρωμένη προσωπικότητα και να έχει τα πρότυπα και των δύο φύλων στην ανάπτυξη της προσωπικότητας του.

Η βίαιη αποκοπή από τον ένα από τους δύο γονείς με δικαστική απόφαση, που είναι ο κανόνας σήμερα, συνιστά ένα τραυματικό γεγονός για το παιδί και το γονέα και μία αδικαιολόγητη διάσπαση του ισχυρού ψυχικού δεσμού που έχει το τέκνο αναπτύξει με τον γονέα που του αφαιρείται από τη ζωή του.

Οι εθνικές διατάξεις συντηρούν αντιδικίες και έριδες που αποβαίνουν ιδίως σε βάρος του παιδιού αλλά και των διαδίκων και του κοινωνικού συνόλου ενώ με περισσότερο ευέλικτες και σύγχρονες ρυθμίσεις μπορούν ν' αποφευχθούν

οι αντιδικίες για την επιμέλεια, η ενδοοικογενειακή βία, οι αυθαίρετες αλλαγές του τόπου κατοικίας του παιδιού και σειρά άλλων προβλημάτων που βασανίζουν τα παιδιά και ταλαιπωρούν το δικαστικό σύστημα.

Η επιστήμη σήμερα δέχεται ότι το αληθές συμφέρον του παιδιού είναι να το ανατρέφουν και οι δύο γονείς, ότι στην περίπτωση διάστασης ή διαζυγίου αυτό εξασφαλίζεται από την κοινή ανατροφή και από τους δύο γονείς, πράγμα που εξασφαλίζει τους καλύτερους δυνατούς δείκτες ευημερίας για το παιδί, ότι η εκ συστήματος αποκλειστική ανάθεση της επιμέλειας σε ένα γονέα προκαλεί ψυχικά τραύματα στα παιδιά και τα εκθέτει σε πιθανούς κινδύνους, ότι η ποιότητα του χρόνου που κάθε γονιός περνά με το παιδί βρίσκεται σε συνάρτηση με την ποσότητα. Τέλος, καλές πρακτικές όπως η χρήση σχεδίων ανατροφής παιδιών, η αποφυγή της αντιδικίας, η αποφυγή της ενδοοικονομικής βίας κάθε μορφής, η μεσολάβηση, η λειτουργία δικαστικών κοινωνικών υπηρεσιών, προϋποθέτουν την νομική και πραγματική ισότητα των γονέων.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης έλαβε υπόψη του τις νεότερες ανακαλύψεις της επιστήμης, τις καλές πρακτικές και τις νομοθετικές αλλαγές που έχουν λάβει χώρα στις χώρες μέλη του και με τη σύσταση 15 (2015) της επιτροπής υπουργών και το ψήφισμα 2079 (2015) της επιτροπής ισότητας της κοινοβουλευτικής συνέλευσης, ομόφωνα, διατύπωσε ρητά τις αρχές που διέπουν την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού και του ανθρώπου. Οι αρχές αυτές διέπουν και τις προτεινόμενες διατάξεις.

Συνοψίζοντας, θεωρούμε ότι το νέο νομοσχέδιο με έμφαση όμως στις ιδιαιτερότητες της κάθε οικογένειας, κινείται σε γενικές γραμμές σε σωστή κατεύθυνση, αρκεί και η κοινωνία να είναι έτοιμη να ξεπεράσει την στενή οπτική της αντιδικίας και να μην γίνει η συνεπιμέλεια το επιχείρημα για την περικοπή της μηνιαίας διατροφής του τέκνου.

Έλλειμμα κυβερνητικής αξιοπιστίας

Του **Αλέξανδρου Κριτσίκη**
Δικηγόρου Πειραιά

Σ' εποχές πανδημίας όπως η σημερινή, που τέτοιες ο πλανήτης βιώνει τουλάχιστον μια φορά τα 50 χρόνια διαπιστώνουμε, ότι η σημερινή κυβέρνηση αποφασίζει να εισάγει προς ψήφιση στο κοινοβούλιο, το ναό της έμμεσης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, νομοσχέδια που θα προσδιορίσουν το μέλλον της κοινωνίας και θα καθορίσουν τη ζωή των συμπολιτών μας ακόμη και για δεκαετίες. Αναφέρομαι προφανώς στο νομοσχέδιο του πτωχευτικού κώδικα, ένα νομοσχέδιο κομμένο και ραμμένο στις επιταγές των τραπεζών και των σύγχρονων όπως ισχυρίζονται πολλοί- ανεξαρτήτως του τι υιοθετεί ο γράφων- «αρπακτικών», ήτοι των funds, που ήρθαν να κυριαρχήσουν στη χώρα καθορίζοντας την οικονομική ζωή χιλιάδων συμπολιτών μας, στο νομοσχέδιο για την συνεπιμέλεια χωρίς καν η κυβέρνηση να ενημερωθεί για το πως κρίνεται η επιμέλεια νομολογιακά, αλλά και χωρίς να ζητήσει την γνωμοδότηση από το αρμόδιο όργανο αν δεν απατώμαι τον πρόεδρο της Ολομέλειας των Δικηγορικών συλλόγων της χώρας, αλλά και στο νομοσχέδιο για την αστυνόμευση στα πανεπιστήμια!

Αν και η ελληνική κοινωνία είναι ολοφάνερο, ότι βιώνει εδώ και τουλάχιστον ένα χρόνο πρωτόγνωρες συνθήκες κρίσης, η κυβέρνηση τολμά να ψηφίζει χωρίς καν στοιχειώδη κοινοβουλευ-

τικό έλεγχο τόσο στο κοινοβούλιο μιας και σύσσωμη η αντιπολίτευση φαίνεται το διάστημα αυτό πλήρως αποδιοργανωμένη, αλλά και χωρίς αντίλογο στα διάφορα θεσμικά όργανα όπως συνδικαλιστικούς φορείς, ενώσεις πολιτών, επιστημονικούς συλλόγους της χώρας. Και το ερώτημα βέβαια που προβάλλει εύλογα από πολλούς είναι γιατί σε περιόδους πανδημίας ψηφίζεις σημαντικά νομοσχέδια, όταν η αντιπροσωπευτική δημοκρατία φαίνεται «αποδυναμωμένη» τόσο στο κοινοβούλιο όσο και σε όλες τις άλλες εκφάνσεις της. Γιατί η κυβέρνηση τη δεδομένη χρονική στιγμή φαίνεται να παρουσιάζει έλλειμμα αξιοπιστίας; Γιατί το κόμμα που ίδρυσε ο Κων/νος Καραμανλής και που αποκατέστησε αποδεδειγμένα ιστορικά τη δημοκρατία στη χώρα τη δεδομένη χρονική στιγμή δεν επιζητά τον διάλογο και τον αντίλογο στην άσκηση της κυβερνητικής της πολιτικής όπως ακριβώς συμβαίνει στις δημοκρατίες; Ποιοι ακριβώς παράγοντες, αν τέτοιοι όντως υφίστανται, την ωθούν στην υιοθέτηση μιας τέτοιας μονοδιάστατης κυβερνητικής επιλογής, την οποία αργότερα ενδεχομένως «πληρώσει» πολιτικά στο μέλλον;

Το κυβερνητικό αφήγημα μέχρι τώρα εξαντλείται στην καταδίκη της συμφωνίας των Πρεσπών και την οικονομική πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης μη παρουσιάζοντας κάτι νέο. Τι ακριβώς θα γίνει στα κρίσιμα εθνικά θέματα; Θα προβεί σε διάλογο με τους υπόλοιπους φορείς η θα ακολουθήσει όπως όλα δείχνουν το δεδικασμένο, που η ίδια έχει μέχρι τώρα δημιουργήσει άνευ λόγου και αιτίας. Για δε τους πληττόμενους στην εστίαση και τους επιστήμονες, που δοκιμάζονται σκληρά αυτήν την περίοδο ούτε λόγος.

Γεγονός είναι ότι η ελληνική κοινωνία σε αυτήν την εποχή θέλει το κράτος ιδίως το κράτος πρόνοιας αρωγό της και όχι εχθρό της. Θαρρώ ότι το ρητό κατά τον Ρωμαίο νομικό Celsus «SCIRE LEGES NON HOC EST VERBA EARUM TENERE SED VIM AC POTESTATEM» (Γνωρίζεις τους νόμους δεν σημαίνει τούτο, να κατέχεις δηλ. τις λέξεις αυτών, αλλά την δύναμιν και την ισχύ των) είναι περισσότερο επίκαιρο από ποτε...

Μάλλον στραβά αρμενίζουμε

Του Παναγιώτη Γ. Παπαθεοδωρόπουλου
Δικηγόρου ε.τ.

Παρακολουθώντας, εκτός ενεργού δικηγορίας πλέον, την εξέλιξη των δικηγορικών πραγμάτων και της επιστήμης, θα ήθελα να εκφράσω, επιγραμματικά, ορισμένες σκέψεις, γιατί φοβάμαι ότι τα πράγματα εξελίσσονται δυσμενέστατα για το δικηγορικό σώμα και μάλιστα κατά τρόπο που πλήττει το κύρος, την αξιοπρέπεια και την αξιοπιστία του και μάλιστα κατά τρόπο βάνουσο για το πλέον ευαίσθητο τμήμα του, τους νεώτερους δικηγόρους:

1.- Από 28.02.2020, υπάρχει σοβαρότατο και μάλιστα ραγδαίως επιδεινούμενο πρόβλημα σε σχέση με την, εκ του νόμου, δελεαστική συνέχιση άσκησης ενεργού δικηγορίας από συνταξιοδοτούμενους δικηγόρους. Πρόβλημα το οποίο παροξύνθηκε μετά την τροποποίηση του άρθρου 20 ν. 4387/2016, με το άρθρο 27 ν. 4670/2020 (ΦΕΚ Α43/28.02.2020)¹, με την οποία το ποσοστό της περικοπής της σύνταξης σε περίπτωση συνέχισης της απασχόλησης περιορίστηκε από το 60 % στο 30 %. Από τις διατάξεις αυτές το δικηγορικό σώμα κινδυνεύει να βρεθεί πολύ σύντομα στη κατάσταση της ετεροαπασχόλησης των νέων δικηγόρων ή σε

καλύτερη περίπτωση της υποαπασχόλησής τους με τη μορφή συνεργασίας σε δικηγορικά γραφεία με πυραμιδική διάρθρωση, στην κορυφή της οποίας θα βρίσκεται ένας υπερήλικας δικηγόρος, ενώ θα περιορισθεί η ανάπτυξη επαγγελματικής δραστηριότητας για τους νέους δικηγόρους με τη μορφή συνεργατικών – εταιρικών δικηγορικών σχημάτων. Και αυτή η μορφή δικηγορίας προορίζεται να συνθλιβεί υπό το βάρος της ανάπτυξης των μεγάλων δικηγορικών και πολυεπαγγελματικών δικηγορικών γραφείων².

2.- Δημοσιεύθηκε ήδη ο ν. 4786/2021.³ Στο κεφάλαιο β' προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι τα δικόγραφα που κατατίθενται στο ΣτΕ⁴ δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις 30 σελίδες και σε περίπτωση υπέρβασης, η γραμματεία (!) μπορεί μετά από συνεννόηση με τον πρόεδρο του αρμόδιου σχηματισμού, να ζητήσει προσαρμογή του δικογράφου εντός προθεσμίας ενός μηνός και σε αντίθετη περίπτωση μπορεί να επιβληθεί χρηματική κύρωση υπέρ του ΤΑΧΔΙΚ μέχρι του τριπλασίου της δικαστικής δαπάνης (!).

3.- Η διάταξη αυτή ακολούθησε προηγούμενη απόφαση του ΣτΕ / Ολομ. (ΦΕΚ Β 5691/2020) με την οποία εισήχθη περιορισμός 30 λεπτών στην αγόρευση για κάθε διάδικο⁵. Προδήλως, επίκειται διάχυση των ορίων αυτών αναλογικά και στους λοιπούς δικαστικούς σχηματισμούς. Εντός ολίγου ας μην εκπλαγούμε με νεώτερες αποφάσεις που θα περιορίζουν και την συνοπτική προφορική ανάπτυξη επιχειρημάτων σε κάθε διαδικασία

4.- Παραλείπω το θλιβερό ζήτημα της δήθεν χρηματικής ενίσχυσης των δικηγόρων λόγω

1. όπως ισχύει μετά την τροποποίηση και συμπλήρωσή του με τους ν. 4676/2020 (ΦΕΚ Α67/19.03.2020), 4690/2020 (ΦΕΚ Α104/30.05.2020).

2. ήδη έχει δημιουργηθεί, παράλληλα με τον οικείο δικηγορικό σύλλογο και συνδικαλιστική τους αντιπροσώπηση από τον «Σύνδεσμο Δικηγορικών Εταιρειών Ελλάδος» που πρόσφατα ζήτησε να καταστεί υποχρεωτική η ασφάλιση αστικής ευθύνης όλων των δικηγόρων, αίτημα στο οποίο αντιτάχθηκε η Ολομέλεια των Προέδρων των δικηγορικών συλλόγων.

3. «εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/ 1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ρυθμίσεις για τη λειτουργία των δικαστηρίων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης».

4. αιτήσεις, προσφυγές, παρεμβάσεις, υπομνήματα κλπ.

5. και 40' για δύο διαδίκους.

της πανδημίας τον Απρίλιο 2020, μέσω δήθεν εκπαίδευσής τους επί ασχέτων θεμάτων, όπως και **της πρόσφατης ... φερόμενης ως ενίσχυσης των 400 ευρώ**, αν και είναι γνωστό ότι από τις αρχές του 2020 μέχρι τουλάχιστον 05.04.2021, οι δικηγόροι οι οποίοι ασκούν δικηγορία στον φυσικό τους χώρο στα δικαστήρια, είναι άνεργοι.

5.- Σε συνέχεια, εκτιμώ ότι η πανδημία κατέστησε όχι απλώς αναγκαία αλλά επιτακτική τη **διάκριση μεταξύ δικηγόρων οι οποίοι δραστηριοποιούνται αποκλειστικώς ή κυρίως με τη δικαστηριακή πράξη και εμπίσθων** δικηγόρων στους οποίους πρέπει να περιληφθούν και οι συνδεδεμένοι με τον εντολέα με σχέση πάγιας αντιμισθίας δικηγόροι και ιδίως οι καλούμενοι στην πράξη “εσωτερικοί δικηγόροι” εταιρειών και ν.π.ι.δ. Πράγματι, είναι αδιανόητο κάθε αναστολή λειτουργίας δικαστηρίων, αποχή, απεργία δικαστικών υπαλλήλων, στάση, δικαστικές διακοπές, εκλογικές διαδικασίες κλπ να πλήττει αποκλειστικώς τους πρώτους, οι οποίοι υπόκεινται παρά ταύτα σε δαπάνες επαναφοράς των υποθέσεων, ασφαλιστικές εισφορές κλπ υποχρεώσεις και να αφήνει αδιάφορους τους δεύτερους, οι οποίοι την ίδια περίοδο και στις ίδιες καταστάσεις συνεχίζουν να εργάζονται και ευλόγως όπως και, δικαίως, να αμείβονται και να έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις έναντι του συλλόγου, όπως και οι πρώτοι, αν και το μείζον τμήμα των εισφορών του καταβάλλεται από τον εντολέα.

6.- Προ ολίγων ημερών δημοσιεύθηκε δήλωση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι πρόκειται **να ανατεθεί σε ...πιστοποιημένους δικηγόρους και λογιστές η επεξεργασία αιτήσεων συνταξιοδότησης⁶ από τον e-ΕΦΚΑ**, με το αβάσιμο επιχείρημα ότι δήθεν “αυτό ισχύει από χρόνια με τις πολεοδομίες και τους μηχανικούς”. Εδώ, υπάρχουν κά-

ποια απλά όσο και αφελή ερωτήματα: Το σπουδαιότερο είναι η σύγκρουση συμφερόντων, δεδομένου ότι οι εντολές των δικηγόρων που ασχολούνται με θέματα δικαίου κοινωνικής ασφάλισης είναι οι ίδιοι οι συνταξιούχοι και αντίδικος ή εν δυνάμει αντίδικός τους ο φορέας κοινωνικής ασφάλισης του οποίου τα συμφέροντα θα κληθούν να υπηρετήσουν. Το ζήτημα αυτό έχει τεράστια σημασία αν αναλογισθεί κανείς ότι οι συνταξιοδοτικές υποθέσεις ομαδοποιούνται θεματικά και έτσι επιρρεάζεται η νομολογία. Μετά, από πού και ως πού μπορεί να υπάρχουν ...πιστοποιημένοι λογιστές επί γνησίως νομικών προβλημάτων. Περαιτέρω, α) τί σχέση έχει ο συνδυασμός δικηγόρων και λογιστών και ποιά η συνάφεια των δύο κλάδων, β) ποιός θα κάνει την πιστοποίηση, με ποιούς όρους και κριτήρια, γ) ποιοί μπορούν να ενταχθούν στην δυννητική πιστοποίηση και ποιός θα ελέγξει τις προυποθέσεις, δ) ποιο μέρος της διαδικασίας επεξεργασίας αιτήσεων συνταξιοδότησης θα αναλάβουν όταν κάθε ένα από τα τέσσερα υφιστάμενα στάδια ανάγονται σε δημόσια λειτουργία, ε) πώς θα αντιμετωπισθεί το ζήτημα των προσωπικών δεδομένων εκατοντάδων χιλιάδων δικαιούχων και της πρόσβασης σ’ αυτά και στ) ποιοί θα ελέγχουν και πού θα λογοδοτούν, όταν ο εκάστοτε υπογράφων τις αποφάσεις διευθυντής θα αποδίδει τις όποιες πλημμέλειες στους επεξεργαστές.

Τα ανωτέρω σημειώνονται ενδεικτικώς και μόνο. Ειδικά για τη διαμεσολάβηση και τις εξελίξεις στην λεγόμενη τεχνολογική απονομή δικαιოსύνης, επιβάλλεται ιδιαίτερη ανάλυση. Όμως, είναι προφανές ότι οδηγούν σε αρνητικές εξελίξεις που αν δεν αντιμετωπισθούν εγκαίρως και μάλιστα με αποφασιστικές παρεμβάσεις των δικηγορικών συλλόγων, θα δημιουργήσουν μεγάλα χάσματα μέσα στο δικηγορικό σώμα.

6. φέρονται να εκκρεμούν 150.000 κύριες, 100.000 επικουρικές, 40.000 «παράλληλες συντάξεις» και άλλες Ελλήνων εργαζόμενων στο εξωτερικό

Ανακύκλωση πλοίων- -Δημιουργία διαλυτηρίου στην Ελλάδα

Της **Μαρίας Αλειφεροπούλου**

Δικηγόρου Πειραιά

LL.M. (ναυτικό δίκαιο)

Υποψήφια Διδάκτορας

Νομικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α.

Αναπληρωματικό Μέλος Δ.Σ. της Ένωσης
για τη Ναυτική Διαιτησία στον Πειραιά

Επίκαιρο θέμα αποτελεί η δημιουργία διαλυτηρίου πλοίων στην Ελλάδα¹.

Ειδικότερα, με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1257/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Νοεμβρίου 2013 για την ανακύκλωση των πλοίων, επιδιώκεται η ενίσχυση της ασφάλειας και προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του θαλασσίου περιβάλλοντος και η εξασφάλιση ότι τα επικίνδυνα υλικά από την ανακύκλωση των πλοίων θα υπόκεινται σε διαχείριση φιλική προς το περιβάλλον.

Για τους σκοπούς του Κανονισμού ως «δεξαμενόπλοιο» νοείται πετρελαιοφόρο όπως ορίζεται στο παράρτημα Ι της σύμβασης για την αποφυγή ρυπάνσεως της θάλασσας από πλοία (σύμβαση MARPOL), ή δεξαμενόπλοιο επιβλαβών υγρών ουσιών (NLS), όπως ορίζεται στο

παράρτημα ΙΙ της ίδιας σύμβασης «επικίνδυνο υλικό» νοείται κάθε υλικό ή ουσία που μπορεί να προκαλέσει κίνδυνο στην ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον ως «απόβλητα που προκύπτουν κατά τη δραστηριότητα» νοούνται τα απόβλητα και τα υπολείμματα που προκύπτουν από τη συνήθη δραστηριότητα των πλοίων, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων της σύμβασης MARPOL· ως «ανακύκλωση πλοίων» νοείται η δραστηριότητα πλήρους ή μερικής διάλυσης ενός πλοίου σε μονάδα ανακύκλωσης πλοίων με στόχο την ανάκτηση εξαρτημάτων και υλικών για εκ νέου επεξεργασία, την προετοιμασία για εκ νέου χρήση ή την εκ νέου χρήση, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται η επεξεργασία εξαρτημάτων και υλικών εντός της μονάδας, αλλά όχι την περαιτέρω μεταποίηση ή διάθεσή τους σε ξεχωριστές εγκαταστάσεις ως «μονάδα ανα-

1. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά, Δελτίο Τύπου, Υπέρ της Δημιουργίας Διαλυτηρίου Πλοίων τάσσεται το Ε.Β.Ε.Π., 21 Ιανουαρίου 2021, «Η ανυπαρξία ενός διαλυτηρίου πλοίων στην Ελλάδα, με προδιαγραφές λειτουργίας σύμφωνες με τα πρότυπα και την σχετική νομοθεσία της Ε.Ε., συνιστά σοβαρή έλλειψη, τόσο για τις ναυτιλιακές μας υποδομές, όσο γενικότερα για την οικονομία..... Το Επιμελητήριο θεωρεί ότι η παρούσα συγκυρία είναι ευνοϊκή, καθώς υπάρχουν τα κατάλληλα χρηματοδοτικά εργαλεία για την στήριξη επιχειρηματικών δράσεων προς αυτή την κατεύθυνση, είτε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης, είτε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ).....».

κύκλωσης πλοίων» νοείται καθορισμένη περιοχή που είναι εργοτάξιο ή μονάδα που βρίσκεται σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα και χρησιμοποιείται για την ανακύκλωση πλοίων ως «εταιρεία ανακύκλωσης πλοίων» νοείται ο ιδιοκτήτης της μονάδας ανακύκλωσης πλοίων, οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί η ευθύνη της δραστηριότητας ανακύκλωσης πλοίων από τον ιδιοκτήτη της μονάδας ανακύκλωσης πλοίων ως «σχέδιο ανακύκλωσης πλοίου» νοείται σχέδιο το οποίο εκπονεί ο φορέας εκμετάλλευσης της μονάδας ανακύκλωσης πλοίων για κάθε πλοίο για το οποίο του έχει ανατεθεί η ευθύνη ανακύκλωσης, λαμβανομένων υπόψη των συναφών κατευθυντηρίων γραμμών και ψηφισμάτων του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ)² ως «σχέδιο μονάδας ανακύκλωσης πλοίων» νοείται

σχέδιο το οποίο εκπονεί ο φορέας εκμετάλλευσης της μονάδας ανακύκλωσης πλοίων, εγκρίνεται από το διοικητικό συμβούλιο ή τον ενδεδειγμένο διευθυντικό φορέα της εταιρείας ανακύκλωσης πλοίων, περιγράφει τις λειτουργικές διαδικασίες που αφορούν την ανακύκλωση πλοίων στη μονάδα ανακύκλωσης πλοίων και καλύπτει, συγκεκριμένα, την ασφάλεια και την εκπαίδευση των εργαζομένων, την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, τα καθήκοντα και τις ευθύνες του προσωπικού, την ετοιμότητα και την αντίδραση σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και τα συστήματα παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και τήρησης αρχείων, λαμβανομένων υπόψη των συναφών κατευθυντηρίων γραμμών και ψηφισμάτων του ΔΝΟ· ως «ασφαλής προς εργασία σε υψηλές θερμοκρασίες» νοείται ένας χώρος που πληροί

2. Annex 2, Resolution MEPC.196(62) adopted on 15 July 2011, Guidelines for the Development of the Ship Recycling Plan. Resolution MEPC.223(64), adopted on 5 October 2012, 2012 Guidelines for the Inspection of Ships under the Hong Kong Convention. Annex 2, Resolution MEPC.210(63), adopted on 2 March 2012, 2012 Guidelines for Safe and Environmentally Sound Ship Recycling. Annex 17, Resolution MEPC.269(68) (adopted on 15 May 2015), 2015 Guidelines for the Development of the Inventory of Hazardous Materials. IMO, International Conference on the Safe and Environmentally Sound Recycling of Ships, agenda item 8, SR/CONF/45 19 May 2009, Adoption of the Final Act and any instruments, Recommendations and Resolutions resulting from the work of the Conference, Hong Kong International Convention for the Safe and Environmentally Sound Recycling of Ships, 2009.

τα ακόλουθα κριτήρια: υπάρχει ασφαλής μη εκρηκτική κατάσταση, οι υφιστάμενες ατμοσφαιρικές συνθήκες δεν μεταβάλλονται ως αποτέλεσμα των εργασιών σε υψηλές θερμοκρασίες, όλοι οι παρακείμενοι χώροι έχουν καθαριστεί, αδρανοποιηθεί, ή έχουν τύχει επαρκούς επεξεργασίας, ώστε να αποφεύγεται η διάδοση της πυρκαγιάς ως «δήλωση ολοκλήρωσης» νοείται η δήλωση που εκδίδει ο φορέας εκμετάλλευσης της μονάδας ανακύκλωσης πλοίων, με την οποία βεβαιώνεται ότι η ανακύκλωση του πλοίου έχει ολοκληρωθεί σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό ως «πιστοποιητικό καταλόγου» νοείται πιστοποιητικό συγκεκριμένο για κάθε πλοίο το οποίο εκδίδεται για τα πλοία που φέρουν τη σημαία κράτους μέλους ως «πιστοποιητικό καταλληλότητας προς ανακύκλωση» νοείται το πιστοποιητικό, συγκεκριμένο για κάθε πλοίο, το οποίο εκδίδεται για τα πλοία που φέρουν τη σημαία κράτους μέλους, συνοδεύεται από κατάλογο επικίνδυνων υλικών και

το εγκεκριμένο σχέδιο ανακύκλωσης πλοίου ως «τόνοι εκτόπισματος άφορτου πλοίου (LDT)» νοείται το εκτόπισμα πλοίου σε τόνους άνευ φορτίου, καυσίμων, λιπαντελαίων στις δεξαμενές, θαλασσέρματος, πόσιμου και τροφοδοτικού ύδατος, αναλώσιμων υλικών, επιβατών και πληρώματος με τις αποσκευές τους, οι LDT είναι το συνολικό εκτόπισμα του κύτους, της δομικής κατασκευής, του μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και των εξαρτημάτων του πλοίου.

Ειδικότερα, πριν από την ανακύκλωση ενός πλοίου, καταρτίζεται το Σχέδιο Ανακύκλωσης Πλοίου, το οποίο αφορά το συγκεκριμένο πλοίο, από τον φορέα εκμετάλλευσης της μονάδας ανακύκλωσης πλοίων, σύμφωνα με τις συναφείς διατάξεις της σύμβασης του Χονγκ Κονγκ και λαμβανομένων υπόψη των γενικών κατευθυντηρίων γραμμών του ΔΝΟ και των πληροφοριών που θα δώσει ο πλοιοκτήτης (ημερομηνία νηολόγησης του πλοίου στη σημαία του κράτους, αριθμό ΔΝΟ, όνομα/είδος πλοίου, βασικά χα-

ρακτηριστικά, LDT, κτλ). Το παραπάνω Σχέδιο διευκρινίζει αν και σε ποιο βαθμό οι προπαρασκευαστικές εργασίες πραγματοποιούνται σε χώρο διαφορετικό της μονάδας ανακύκλωσης πλοίων, το συνοπτικό σχέδιο για την άφιξη και την ασφαλή τοποθέτηση του πλοίου, πληροφορίες σχετικά με την ασφάλεια για εργασία σε υψηλές θερμοκρασίες, το είδος και την ποσότητα των επικίνδυνων υλικών και αποβλήτων που προκύπτουν από την ανακύκλωση του συγκεκριμένου πλοίου, πώς οι μονάδες θα επεξεργαστούν τα απόβλητα. Το Σχέδιο Ανακύκλωσης Πλοίου εγκρίνεται σιωπηρά ή ρητά από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κράτους στο οποίο βρίσκεται η μονάδα ανακύκλωσης του πλοίου κατά περίπτωση.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της αρχικής ή περιοδικής επιθεώρησης η υπηρεσία ή ένας αναγνωρισμένος οργανισμός εξουσιοδοτημένος από αυτήν εκδίδει πιστοποιητικό καταλόγου, το οποίο επικυρώνεται κατόπιν αιτήματος του πλοιοκτήτη είτε από υπηρεσία είτε από αναγνωρισμένο οργανισμό. Το πιστοποιητικό καταλληλότητας προς ανακύκλωση εκδίδεται από την υπηρεσία ή από αναγνωρισμένο οργανισμό και παύει να ισχύει αν η κατάσταση του πλοίου δεν αντιστοιχεί ουσιαστικά στα χαρακτηριστικά του πιστοποιητικού καταλόγου³.

Προκειμένου να τεθεί στον Ευρωπαϊκό κατάλογο, η μονάδα ανακύκλωσης πλοίων πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της σύμβασης

3. «...5.13. Πριν τη χορήγηση της άδειας απόπλου για ανακύκλωση, σε πλοίο ελληνικής σημαίας ή σημαίας οποιουδήποτε Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Λιμενική Αρχή ελέγχει ότι το πλοίο διαθέτει, μεταξύ άλλων, εν ισχύ πιστοποιητικό καταλληλότητας προς ανα-

Χονγκ Κονγκ και των συναφών κατευθυντηρίων του ΔΝΟ, της ΔΟΕ, της σύμβασης της Βασιλείας και της σύμβασης της Στοκχόλμης για τους έμμοιους οργανικούς ρύπους, καθώς και άλλων διεθνών κατευθυντηρίων γραμμών⁴: α) να εξουσιοδοτηθεί από τις αρμόδιες αρχές για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων ανακύκλωσης πλοίων, β) να έχει σχεδιαστεί, κατασκευαστεί και να λειτουργεί με ασφαλή και φιλικό τρόπο προς το περιβάλλον, γ) να λειτουργεί από κατασκευασμένες δομές, δ) να θεσπίζει συστήματα διαχείρισης και παρακολούθησης, διαδικασίες και τεχνικές με σκοπό την πρόληψη, μείωση, ελαχιστοποίηση και εξάλειψη των κινδύνων για την υγεία των ενδιαφερομένων εργαζομένων και για τον πληθυσμό κοντά στη μονάδα ανακύκλωσης πλοίων και των δυσμενών για το περιβάλλον επιπτώσεων από την ανακύκλωση πλοίων, ε) να καταρτίζει σχέδιο μονάδας ανακύκλωσης πλοίων, στ) να προλαμβάνει τις δυσμενείς επιπτώσεις για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της απόδειξης του ελέγχου διαρροών, ιδίως σε διαπαλιρροϊκές ζώνες, ζ) να εξασφαλίζει ασφαλή και φιλική προς το περιβάλλον διαχείριση και αποθήκευση επικίνδυνων υλικών και αποβλήτων (μεταξύ άλλων, τον περιορισμό όλων των επικίνδυνων ουσιών επί του πλοίου καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανακύκλωσης, ώστε να προλαμβάνεται οποιαδήποτε αποδέσμευση των υλικών αυτών στο περιβάλλον και να καταγράφονται όλα τα απόβλητα που προκύπτουν από τη διαδικασία ανακύκλωσης, οι ποσότητές τους και η μεταφορά τους σε μονάδες διαχείρισης αποβλήτων), η) να καταρτίζει και να διατηρεί σχέδιο ετοιμότητας και αντίδρασης σε

περίπτωση έκτακτης ανάγκης, θ) να μεριμνά για την ασφάλεια και την εκπαίδευση των εργαζομένων, ι) να τηρεί μητρώα σχετικά με τα συμβάντα, τα ατυχήματα και να τα αναφέρει εφόσον ζητείται από τις αρχές.

Αδειοδότηση των μονάδων ανακύκλωσης πλοίων που βρίσκονται στα κράτη μέλη: οι αρμόδιες αρχές χορηγούν άδεια ανακύκλωσης πλοίων σε μονάδες που βρίσκονται στην επικράτειά τους και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του ευρωπαϊκού Κανονισμού.

Τα κράτη-μέλη καταρτίζουν και ενημερώνουν τον κατάλογο των μονάδων ανακύκλωσης πλοίων στις οποίες έχουν χορηγήσει άδεια⁵, ο οποίος κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στην περίπτωση που μία μονάδα ανακύκλωσης πλοίων δεν πληροί τις απαιτήσεις του Κανονισμού, το κράτος-μέλος στο οποίο βρίσκεται η εν λόγω μονάδα αναστέλλει και αποσύρει την άδεια που της έχει χορηγήσει ή απαιτεί από την εταιρεία ανακύκλωσης διορθωτικές δράσεις.

Μονάδες ανακύκλωσης πλοίων που βρίσκονται σε Τρίτη χώρα: Οι εταιρείες ανακύκλωσης πλοίων που έχουν στην ιδιοκτησία τους εγκαταστάσεις ανακύκλωσης πλοίων σε Τρίτη χώρα και επιθυμούν να ανακυκλώνουν πλοία που φέρουν σημαία κράτους μέλους υποβάλλουν στην Επιτροπή αίτηση για την εγγραφή της συγκεκριμένης μονάδας ανακύκλωσης πλοίων στον ευρωπαϊκό κατάλογο, η οποία συνοδεύεται από αποδεικτικά στοιχεία σύμφωνα με τα οποία η συγκεκριμένη μονάδα συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που ορίζει ο ευρωπαϊκός Κανονισμός.

κύκλωση. Σε διαφορετική περίπτωση, δεν θα επιτρέπεται ο απόπλους του προς ανακύκλωση πλοίου (ανεξαρτήτως του αν κινείται ή ρυμουλκείται)....». «...8.1. Αρμόδιες για τον έλεγχο και τη συμμόρφωση όλων των υπόχρεων πλοίων με τις απαιτήσεις του εν θέματι Κανονισμού είναι οι κατά τόπους Λιμενικές Αρχές της Χώρας και οι έδρες των Ναυτιλιακών Ακολουθών...». «...8.6. Αποφάσεις επιβολής προστίμων κοινοποιούνται στη Διεύθυνση Προστασίας Θαλασσιού Περιβάλλοντος (ΔΙΠΘΑΠ) του ΥΝΑΝΠ, στην Αρχή της σημαίας του πλοίου και στον Αναγνωρισμένο Οργανισμό που έχει εκδώσει τα σχετικά έγγραφα/πιστοποιητικά. Οποιαδήποτε παράβαση βεβαιώνεται κατά των υπαίτιων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 55/98 (Α' 58), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει...». 8.6. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, αρ. πρωτ. 2263.4-1/45983/2020, «Εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 1257/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Νοεμβρίου 2013 για την ανακύκλωση πλοίων και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1013/2006 και της Οδηγίας 2009/16/ΕΚ».

4. European Maritime Safety Agency Guidance on the Inventory of Hazardous Materials.

5. Ο Ευρωπαϊκός Κατάλογος δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής και χωρίζεται σε δύο επιμέρους καταλόγους που αναφέρουν τις μονάδες ανακύκλωσης πλοίων εντός της Ένωσης και τις εγκαταστάσεις ανακύκλωσης σε τρίτες χώρες.

Επιμέλεια:
Πέτρου Λακούτση

Επιστολή Προέδρου ΔΣΠ.

(για την εύρυθμη και κατά το δυνατό υγειονομικά ασφαλή λειτουργία των Δικαστηρίων)

Πειραιάς, 5 Απριλίου 2021

Αγαπητές συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

Προς αποφυγή συγχρωτισμού και για την εύρυθμη και κατά το δυνατό υγειονομικά ασφαλή λειτουργία των Δικαστηρίων καλείστε, όταν προσέρχεστε στο Δικαστήριο για εκδίκαση υποθέσεώς σας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην από 03/04/2021 ΚΥΑ, να έχετε ενημερωθεί για τον χρόνο και τον τρόπο διεξαγωγής της υπόθεσης (προεκφήνηση, επιμερισμός πινακίου κ.λ.π.), όπως αναλυτικά ορίζονται στην με αριθμ. 29/4.4.2021 Πράξη του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου Πειραιά και των Πράξεων των λοιπών Δικαστηρίων της περιφέρειάς μας.

Παράλληλα, σας ενημερώνω ότι από αύριο 06/04/2021 θα υπάρχει σε κάθε δικαστικό σχηματισμό κλιμάκιο του ΕΟΔΥ για προαιρετικό rapid test και αυξημένη αστυνομική δύναμη για τήρηση των μέτρων.

Ας βοηθήσουμε όλοι, συνεκτιμώντας και την ιδιαιτερότητα των δικαστικών κτιρίων, τηρώντας όλα τα υγειονομικά μέτρα για την ΥΓΕΙΑ μας και την εργασία μας.

Ο Πρόεδρος
Γιώργος Σταματογιάννης

Διαδικτυακή Ενημερωτική Ημερίδα

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά και η Ένωση Δικαίου Προστασίας Καταναλωτή, διοργάνωσαν στις **30 Μαρτίου 2021**, διαδικτυακή ενημερωτική ημερίδα, με θέμα: **Πρακτικά ζητήματα εφαρμογής του ν. 3869/2010 και προστασίας της πρώτης κατοικίας μετά την κατάργηση του άρθρου 9 παρ. 2**

Εισηγητές:- Γρηγόριος Κομπολίτης, Ειρηνοδίκης Πατρών, Μέλος του Δ.Σ. της ΕΔΙΠΚΑ.- Ιάκωβος Απέργης, Ειρηνοδίκης Πειραιά . Παραρμεινών: Γιώργος Καλτσάς, Δικηγόρος Πειραιά, Μέλος του Δ.Σ. του Δ.Σ.Π. Συμπεράσματα:- Βίκτωρας Τσιαφούτης, Δικηγόρος, Μέλος του Δ.Σ. της ΕΔΙΠΚΑ .Την εκδήλωση συντόνισε η Παναγιώτα Μπουρλετίδου, Δικηγόρος Πειραιά, Μέλος του Δ.Σ. του Δ.Σ.Π. Χαιρετισμό έκανε ο Πρόεδρος του Δ.Σ.Π. Γιώργος Σταματογιάννης.

Κοινή ανοικτή επιστολή διαμαρτυρίας εξέδωσαν οι επιστημονικοί φορείς της Χώρας σχετικά με το επίδομα των 400 ευρώ

Οι επιστημονικοί φορείς της Χώρας εξέδωσαν στις **(17.3.2021)** κοινή ανοικτή επιστολή με την οποία διαμαρτύρονται έντονα για τη στάση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων αναφορικά με το χορήγηση 400 ευρώ στους επιστήμονες, το οποίο έλαβαν μόλις 44.258 επιστήμονες επί συνόλου 120.000 και μόλις 17,7 εκατομμύρια ευρώ από τα 67 εκατομμύρια που βρίσκονται στο αποθεματικό τους και καλούν το αρμόδιο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων να εκδώσει άμεσα

νέα ΚΥΑ, με την οποία θα απαλείφει τους πρωτόγνωρους για καταβολή χορηγήματος/επιδόματος όρους (πτώση τζίρου 20%, οικογενειακό επίδομα) έτσι ώστε το χορήγημα του ειδικού Λογαριασμού του ΟΑΕΔ που σχηματίστηκε αποκλειστικά και μόνο από εισφορές των επιστημόνων να το λάβουν αυτοί που πραγματικά έχουν ανάγκη με αύξουσα σειρά συνολικού ατομικού εισοδήματος και μέχρι εξαντλήσεως του ποσού κατά τα αρχικώς υπεσχημένα, πλέον των όσων ήδη το έχουν λάβει. Όπως τονίζουν οι Επιστημονικοί Φορείς στην άνω επιστολή τους, οποιαδήποτε άλλη εξέλιξη θα συνιστά σοβαρή προσβολή της Κυβέρνησης απέναντι στους επιστήμονες της Χώρας, απαξίωση του ρόλου τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι και στη συμβολή τους στην εθνική προσπάθεια αντιμετώπισης της πανδημίας.

Ο ΔΣΠ καταδικάζει με ψήφισμά του τις ενέργειες αστυνομικής βίας και αυθαιρεσίας

Ο Δ.Σ.Π. ως εκ του θεσμικού του ρόλου και διαχρονικά υπερασπιστής των Αρχών και των Κανόνων του Κράτους Δικαίου με ψήφισμά του στις 12.3.2021 καταδικάζει απερίφραστα τις ενέργειες αστυνομικής βίας και αυθαιρεσίας, των οποίων όλη η ελληνική κοινωνία έγινε μάρτυρας τις τελευταίες ημέρες. Περιστατικά, όπως η ασκηθείσα στις 6-3-2021 σωματική και λεκτική βία εις βάρος Δικηγόρου στο κέντρο των Αθηνών, ο ξυλοδαρμός πολίτη στη Ν.Σμύρνη την επόμενη ημέρα, η υπέρμετρη βία με χρήση χημικών για αντιμετώπιση διαμαρτυρομένων πολιτών, η καταγεγραμμένη στα ΜΜΕ προτροπή αστυνομικών προς συναδέλφους τους να υπερβούν την εξουσία που τους έχει ανατεθεί, είναι προφανές, ότι αμαυρώνουν την εικόνα μιας ευνομούμενης και δημοκρατικής Πολιτείας. Εξ ίσου καταδικαστέα ενέργεια, που εύλογα γεννά αρκετά ερωτηματικά, είναι η δημοσιοποίηση, από μέλος του Ελληνικού Κοινοβουλίου, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πολίτη, θύματος παράνομης βίας από αστυνομικό όργανο. Οι ανωτέρω καταστάσεις και παραβατικές συμπεριφορές ορισμένων αστυνομικών οργάνων, ασφαλώς και διευκολύνουν στη δημιουργία πρόσφορων συνθηκών για τη δράση περιθωριακών ομάδων και την εκδήλωση ακραίων συμπεριφορών, που καταδικάζονται και απομονώνονται από το σύνολο της κοινωνίας, όπως η επίθεση που υπέστη ο αστυνομικός στη Νέα Σμύρνη, από την οποία ετέθη σε κίνδυνο ακόμη και η ζωή του. Χρέος του κάθε φορέα ελέγχου των Αρχών και της λειτουργίας της Δημοκρατίας είναι η συμβολή στη διατήρηση της ενότητας του κοινωνικού ιστού. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, ο οποίος είναι διαχρονικά αταλάντευτα προσηλωμένος στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καλεί τις αρμόδιες Κρατικές και Εισαγγελικές Αρχές, καθώς και κάθε αρμόδια Ανεξάρτητη Αρχή, να διερευνήσουν πλήρως και άμεσα τα ανωτέρω περιστατικά, προς το σκοπό της απόδοσης ευθυνών και της παραδειγματικής τιμωρίας κάθε υπαιτίου.

Διαδικτυακή ενημερωτική ημερίδα παρουσίασης των βασικών αξόνων και τις καινοτομίες του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση Οφειλών και Παροχής Δεύτερης Ευκαιρίας»

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά διοργάνωσε στις **18.12.2020** διαδικτυακή ενημερωτική ημερίδα παρουσίασης των βασικών αξόνων και τις καινοτομίες του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση Οφειλών και Παροχής Δεύτερης Ευκαιρίας», με θεματολογία:

- Τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών σε έως 240 δόσεις
- Τη διαδικασία πτώχευσης – απαλλαγής οφειλών φυσικών & νομικών προσώπων και παροχής 2ης ευκαιρίας
- Την πρόνοια για τα ευάλωτα νοικοκυριά και την προστασία της 1ης κατοικίας

- Το ρόλο των επιστημονικών κλάδων
Ομιλητές: - Φώτης Κουρμούσης, Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Οικονομικών
- Παναγιώτα Μπουρλετίδου, Δικηγόρος, Μέλος του Δ.Σ. του Δ.Σ.Π., Διευθύντρια του ΚΕ.ΔΙ.Π., Διαπιστευμένη Διαμεσολαβήτρια
Την εκδήλωση συντόνισε η Αθηνά Σταμελάκη, Δικηγόρος, Μέλος του Δ.Σ. του Δ.Σ.Π.
Χαιρετισμό απηύθυνε ο Πρόεδρος του Δ.Σ.Π. Γιώργος Σταματογιάννης
Το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά.

Απόφαση του ΔΣΠ σχετικά με το δικαστικό μέγαρο Πειραιά

Ο Δικηγορικός σύλλογος Πειραιά σε τακτική συνεδρίαση του στις 24 Μαρτίου 2021 ασχολήθηκε με το θέμα της διενέργειας δημόσιου μειοδοτικού διαγωνισμού από το Υπουργείο Δικαιοσύνης μέσω ΤΑΧΔΙΚ για την αγορά κτιρίου στον Πειραιά, περαιωμένου η ημιτελούς, προς κάλυψη όλων των στεγαστικών αναγκών των Δικαστικών Υπηρεσιών του Πειραιά:

Στη συζήτηση που διεξήχθη ο ΔΣΠ αποδέχθηκε την εξής πρόταση: «Κατ' αρχήν ο ΔΣΠ θεωρεί ότι η απόφαση του Υπουργείου Δικαιοσύνης να διενεργήσει διαγωνισμό, μέσω του ΤΑΧΔΙΚ, προς κάλυψη όλων των στεγαστικών αναγκών των Δικαστικών Υπηρεσιών Πειραιά, χρηματοδοτούμενο από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και από το Ταμείο Ανάκαμψης της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει θετικό πρόσημο. Ζητεί να συμπεριληφθεί στο δημόσιο μειοδοτικό διαγωνισμό και η αγορά οικοπέδου που να καλύπτει τις ως άνω στεγαστικές ανάγκες εντός των ορίων του Δήμου Πειραιά. Περαιτέρω ο Δικηγορικός Σύλλογος δηλώνει ότι παρακολουθεί την εξέλιξη της διαδικασίας, θεωρώντας αυτονόητο ότι θα τηρηθούν οι αρχές της διαφάνειας και της νομιμότητας. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά σε όλη τη διαδικασία θα διεκδικήσει την θέση που του αναλογεί, όπως και τη συμμετοχή του στην Επιτροπή Παραλαβής του έργου».

Σημειώνεται ότι η πρόταση της μειοψηφίας την οποία ψήφισαν οι κ.κ. Ι. Καρδαράς Κ. Καρύδας και Μ. Τριαντάφυλλος είναι η ακόλουθη: «Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά εμμένει στο από δεκαετίες διαχρονικό αίτημα των πολιτών του ευρύτερου Πειραιά και των δικηγόρων για ένα αντάξιο της ιστορίας και της νευραλγικής θέσης του δικαστικό μέγαρο. Τα προτεινόμενα μέχρι σήμερα ακίνητα (δημόσια και ιδιωτικά) έχουν θετικά και αρνητικά, από άποψη χωροθέτησης, αλλά προτιμητέα τα δημόσια. Οι αιφνιδιαστικές διαδικαστικές ενέργειες του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του ΤΑΧΔΙΚ, που αφορούν προκήρυξη μειοδοτικού διαγωνισμού για αγορά ιδιωτικού ακινήτου στο ύψος των € 81.500.000 από τον κρατικό προϋπολογισμό και που αφορούν ένα συγκεκριμένο προσφερόμενο ιδιωτικό κτίριο 30.000 τ.μ. (Καπνοβιομηχανία ΚΕΡΑΝΗ), εκτός του ότι μας εκπλήσσουν και μας λυπούν, μας οδηγούν να μη λάβουμε μέρος σε μία αδιαφανή και λανθασμένη διαδικασία, η οποία, σε αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση, αποτελεί ουσία».

Νέα μετάθεση διεξαγωγής των εργασιών του 10^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ναυτικού Δικαίου

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά και η Οργανωτική Επιτροπή του 10^{ου} Διεθνούς Ναυτικού Συνεδρίου, λαμβάνοντας υπόψη το διαρκώς μεταβαλλόμενο επιδημιολογικό φορτίο και τη συνακόλουθη αδυναμία οποιασδήποτε πρόβλεψης, έλαβαν τη δύσκολη αλλά αυτονόητη απόφαση να αναβάλουν περαιτέρω τη διεξαγωγή του Διεθνούς Συνεδρίου που είχε, εξ αναβολής, προγραμματιστεί για τις 27-29 Μαΐου 2021. Την απόφαση αυτή υπαγόρευαν αφενός η προτεραιότητα της ασφάλειας και υγείας των συμμετεχόντων, αφετέρου η διαφύλαξη του κύρους και του χαρακτήρα του θεσμού ως forum διαδραστικού επιστημονικού διαλόγου, γόνιμης ανταλλαγής απόψεων και επαγγελματικής συναναστροφής. Τόσο ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά όσο και η Οργανωτική Επιτροπή επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους για την πανηγυρική διεξαγωγή του Συνεδρίου, ευθύς άμα οι συνθήκες το επιτρέψουν, και κατά πάσα πιθανότητα

την περίοδο **Μαΐου-Ιουνίου 2022**. Το θεματικό πλαίσιο «*Η προστασία της ναυτιλιακής επιχείρησης σε ένα μεταβαλλόμενο, ρυθμιστικά και πραγματικά περιβάλλον*» και το πρόγραμμα θα παραμείνουν ως έχουν, χωρίς να αποκλείονται επιμέρους ανανεώσεις. Οι πρωτότυπες μελέτες που έχουν υποβληθεί θα αξιολογηθούν και δύο εκ των τεσσάρων βραβείων *Young Maritime Prizes* θα απονεμηθούν, όπως είχε προβλεφθεί, ενώ τα υπόλοιπα δύο θα διατεθούν για την επερχόμενη σειρά μελετών. Περισσότερες πληροφορίες θα είναι διαθέσιμες στο νέο διαδικτυακό τόπο του Συνεδρίου: . Ευελπιστούμε ότι ομιλητές, χορηγοί και συνέδριοι θα συνεχίσουν να υποστηρίζουν με αμείωτο ενδιαφέρον το Διεθνές Συνέδριό μας, που συμπληρώνει του χρόνου μία τριακονταετία επιτυχούς παρουσίας.

Η Οργανωτική Επιτροπή του 10^{ου} Διεθνούς Ναυτικού Συνεδρίου (17.2.2021)

Επιμέλεια της
Μαρίας Σταματογιάννη
Συμβούλου ΔΣΠ

Οι εργασίες του Πανευρωπαϊκού Συμβουλίου Δικηγορικών Συλλόγων (CCBE) και των επιτροπών του συνεχίστηκαν διαδικτυακά και στο α' τρίμηνο του 2021. Ακολουθούν επισημάνσεις για μερικά από τα τρέχοντα θέματα που απασχόλησαν τις συνεδριάσεις των επιτροπών.

BREXIT

Στη συνεδρίαση της επιτροπής Διεθνών Νομικών Υπηρεσιών του CCBE (29.01.2021) συμμετείχαν στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (από τις Γενικές Διευθύνσεις Εμπορίου, Ανάπτυξης και Ομάδα Εργασίας HB) και απάντησαν σε ερωτήσεις σχετικά με τη ρύθμιση των δικηγορικών υπηρεσιών στη Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας ΕΕ-HB (ΣΕΣ-). Χρήσιμες είναι οι εξής παρατηρήσεις:

- Από 1.1.2021 οι Κοινοτικές Οδηγίες δεν ισχύουν στις σχέσεις HB-ΕΕ και πλέον εφαρμόζεται η ΣΕΣ, που περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο «Τμήμα 7: Νομικές Υπηρεσίες», ενώ τα κράτη μέλη διατηρούν ευρύτατα περιθώρια διαφοροποίησης υπό τον όρο μη εισαγωγής διακρίσεων. Έτσι, οι Άγγλοι δικηγόροι απολαμβάνουν περίπου το επίπεδο προστασίας που αναγνωρίζεται στην παρεμφερή Εμπορική Συμφωνία ΕΕ-Ιαπωνίας, μπορούν δηλαδή να παρέχουν υπηρεσίες (υπό προϋποθέσεις και ανάλογα τη νομοθεσία του κράτους υποδοχής) με τον επαγγελματικό τίτλο του HB για θέματα που άπτονται αγγλικού ή διεθνούς (όχι όμως ενωσιακού) δικαίου.

- Επί του παρόντος τα κράτη μέλη δεν μπορούν να διαπραγματευτούν διμερώς προϋποθέσεις αναγνώρισης επαγγελματικών τίτλων, αφού την αποκλειστική αρμοδιότητα έχει η ΕΕ. Παράλληλα, όμως, η ΣΕΣ θέτει ελάχιστες προδιαγραφές και δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να

υιοθετήσουν πιο «γενναιόδωρες» ρυθμίσεις με την επιφύλαξη πάντοτε του κοινοτικού κεκτημένου. Εξ άλλου είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς την περίπτωση που ένα κράτος μέλος θα αποφασίσει να χορηγήσει ευνοϊκότερο καθεστώς στους Άγγλους δικηγόρους (λόγου χάρη δικαίωμα παράστασης στο δικαστήριο), αφού αυτό αυτόματα θα ενεργοποιούσε αντίστοιχο δικαίωμα για τους υπηκόους τρίτων χωρών με τις οποίες υφίσταται ανάλογη σύμβαση συνεργασίας (π.χ. Ιαπωνία).

- Η ΣΕΣ επιτρέπει την παροχή νομικών υπηρεσιών από Άγγλο δικηγόρο σε περιστασιακή-προσωρινή βάση (12 μήνες κατ' ανώτατο όριο υπό τον όρο δετούς εμπειρίας και προηγούμενης καταχώρισης σε δικηγορικό σύλλογο του κράτους μέλος υποδοχής), δεν υφίσταται δικαίωμα μόνιμης εγκατάστασης ούτε εισδοχής στην εσωτερική αγορά, ενώ φυσικά εφαρμόζεται για τη (μόνιμη ή προσωρινή) διαμονή των υπηκόων HB η μεταναστευτική νομοθεσία και οι εκάστοτε προϋποθέσεις άσκησης δικηγορίας στο κράτος υποδοχής.

- Δέον όπως δεν εφαρμόζονται διακρίσεις βασιζόμενες στους Άγγλους δικηγόρους που έχουν εξομοιωθεί προ της 31.12.2020 με δικηγόρο στο κράτος υποδοχής, αλλά Άγγλοι δικηγόροι που έχουν εγγραφεί στα μητρώα των Κοινοτικών Δικηγόρων δεν διατηρούν δικαίωμα αναγνώρισης, εφόσον δεν εφαρμόζονται πια οι Κοινοτικές Οδηγίες.

- Ενώ δεν υφίσταται δικαίωμα μόνιμης επαγγελματικής εγκατάστασης των φυσικών προσώπων (δικηγόρων), δεν ισχύει το ίδιο για τις δικηγορικές εταιρείες, υπό την επιφύλαξη πάντοτε των υφιστάμενων προϋποθέσεων εκ του νόμου στο κράτος υποδοχής (ενδεικτικά για αυξημένη πλειοψηφία κοινοτικών υπηκόων ή ει-

δικά προσόντα που απαιτούνται για τους εταίρους ή τους διαχειριστές κλπ.). Σε κάθε περίπτωση τα υποκαταστήματα αγγλικών δικηγορικών εταιρειών LLP δεν αναγνωρίζονται πλέον ως κοινοτικά και θα πρέπει να αναζητήσουν άλλες μορφές αποδεκτής εγκατάστασης (με εξαίρεση τη Γαλλία όπου οι εγκατεστημένες μέχρι 31.12.2020 LLP εξακολουθούν να λειτουργούν). Όσον αφορά την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων, τα κράτη μέλη μπορούν να θέτουν περιορισμούς με την επιφύλαξη του μάλλον ευνοούμενου κράτους.

- Ειδική μνεία έγινε στην περίπτωση παροχής νομικών συμβουλών ενωσιακού αντικειμένου από δικηγόρο HB μέσω e-mail ή από τηλεφώνου, η οποία ως διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών δεν εμπίπτει σε εξαιρέσεις και δεν επιτρέπεται. Σημαντική παράμετρος εξ άλλου είναι ότι δεν υφίσταται καμία πρόβλεψη για αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων.

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ **ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ – EUROPOL**

Τον Δεκέμβριο του 2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε πρόταση για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794 για τη Συνεργασία

θεσμικά ή άλλα όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης «όταν κρίνεται αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων των εν λόγω φορέων», να λαμβάνει ΔΠΧ απευθείας από ιδιώτες και να τα επεξεργάζεται «για να εμποδίσει τη διάδοση online περιεχομένου που σχετίζεται με την τρομοκρατία ή βίαιο εξτρεμισμό σε καταστάσεις κρίσης», να επεξεργάζεται ΔΠΧ για «έρευνα και καινοτομία». Η Ομάδα Εργασίας του CCBE για την Παράνομη Επιτήρηση (Surveillance) διαμόρφωσε σχέδιο κειμένου στο οποίο αναδεικνύεται η απουσία διεθνώς αποδεκτού κοινού ορισμού εννοιών όπως *εθνική ασφάλεια*, *τρομοκρατία*, *εξτρεμισμός* κλπ., που υπό προϋποθέσεις δικαιολογούν την άμεση πρόσβαση της Europol στα ΔΠΧ των Ευρωπαίων πολιτών. Χωρίς επαρκή εξειδίκευση των περιπτώσεων επιτρεπτής απόκλισης, θα είναι προβληματικό για τα εθνικά και ευρωπαϊκά δικαστήρια να εξασφαλίσουν ότι τα μέτρα επιτήρησης συμμορφώνονται, μέσω αυστηρής προς τούτο αξιολόγησης, με τις αρχές της αναγκαιότητας και αναλογικότητας. Περαιτέρω, κάθε επιδιωκόμενη άμεση ή έμμεση πρόσβαση στα ΔΠΧ των πολιτών θα πρέπει να σέβεται τις αρχές του κράτους δικαίου και δεδομένου ότι συνιστά παρέμβαση στα θεμελιώδη

δικαιώματα να περιορίζεται στο ελάχιστο. Μια τέτοια παρέμβαση καθίσταται ιδιαίτερα επικίνδυνη όταν τα δεδομένα και οι επικοινωνίες στις οποίες η Europol θα έχει πρόσβαση είναι εκείνα οποία προστατεύονται ειδικά από το νόμο, όπως πχ οι επικοινωνίες μεταξύ δικηγόρων και εντολέων, δεδομένου μάλιστα ότι το δικηγορικό απόρρητο συνιστά ουσιώδη προϋπόθεση της δίκαιης δίκης

και του κράτους δικαίου. Κατά συνέπεια, το CCBE ανησυχεί ιδιαίτερα για τον αντίκτυπο που μπορεί να έχει οποιοδήποτε μέτρο σε ενωσιακό επίπεδο περί της πρόσβασης της Europol σε ΔΠΧ που συνέχονται με το επαγγελματικό απόρρητο. Σε κάθε περίπτωση η δυνατότητα πρόσβασης σε ΔΠΧ πρέπει να επιτρέπεται μόνο με προηγούμενη δικαστική άδεια και σε όλως εξατομικευμένες περιπτώσεις

στον Τομέα Επιβολής του Νόμου (Europol), όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Europol προς υποστήριξη ποινικών ερευνών, καθώς και σχετικά με την έρευνα και την καινοτομία κλπ. Η Πρόταση εισηγείται, μεταξύ άλλων, την αρμοδιότητα της νέας Europol να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (ΔΠΧ) στα πλαίσια ποινικών ερευνών, να διαβιβάζει επιχειρησιακά ΔΠΧ σε

με απόλυτη διαφάνεια, μόνο όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι υπάρχουν επιτακτικοί λόγοι που δημιουργούν επαρκή βαθμό υπόνοιας και δικαιολογούν την παρακολούθηση. Θα πρέπει επίσης, να προβλέπεται αποτελεσματική νομική προστασία κατά της παράνομης επιτήρησης και οι θιγόμενοι θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ενημερώνονται για τα συλλεγόμενα δεδομένα και το είδος/βαθμό επεξεργασίας ώστε να μπορούν να αμφισβητήσουν τη νομιμότητα τέτοιων μέτρων ενώπιον δικαστή. Επιπλέον, κατά περίπτωση, θα πρέπει να επιβάλλονται κυρώσεις σε πρόσωπα και οργανισμούς που προβαίνουν σε παράνομη επιτήρηση. Τέλος, η νομοθεσία πρέπει να διασφαλίζει ότι τα ΔΠΧ που λαμβάνονται χωρίς (προηγούμενη) δικαστική άδεια είναι απαράδεκτα ως αποδεικτικά μέσα στο δικαστήριο, περαιτέρω δε κάθε υποκλαπείσα ύλη που κρίθηκε παράνομη, θα πρέπει να καταστρέφεται. Εξάλλου, τυχόν νομίμως συλλεγόμενα ΔΠΧ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον σκοπό για τον οποίο χορηγήθηκε η άδεια.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Με αφορμή το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που κατατείνει στον έλεγχο των περιορισμών πρόσβασης στα ελευθέρια επαγγέλματα, το CCBE ετοιμάζει μια συγκριτική επισκόπηση των συστημάτων ελέγχου ποιότητας των δικηγορικών υπηρεσιών (όπου υπάρχουν), ώστε να είναι σε θέση να εισηγηθεί τις αναγκαίες και πρόσφορες ρυθμίσεις στις επερχόμενες νομοθετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ. Από το πρώτο σχέδιο αυτής της μελέτης, που συζητήθηκε στη συνεδρίαση της Υπο-επιτροπής Ποιότητας στις 03.02.2021, αναδεικνύονται τα εξής:

- η αξιολόγηση της ποιότητας των δικηγορικών υπηρεσιών λαμβάνει συνήθως υπόψη: α) την νομική ορθότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τον τρόπο οργάνωσης, διαχείρισης και υποστήριξης των δικηγορικών εργασιών (προγραμματισμός και δικαστικές προθεσμίες, γραμματειακή υποστήριξη, διαχείριση εγγράφων, μηχανοργάνωση, ISO, διασφάλιση επαγγελματικού απορρήτου, βάσεις δεδομένων), γ) την ικανοποίηση του εντολέα τόσο από άποψη αποτελέσματος αλλά και διαχείρισης προσδοκιών και ενσυναίσθησης, δ) τη δεοντολογική συμμόρφωση και τη διασφάλιση

των δικηγορικών προνομίων (ανεξαρτησία, αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων, δικηγορικό απόρρητο, αυτορρύθμιση μέσω δικηγορικών συλλόγων).

- οι μέθοδοι στάθμισης ποιότητας των δικηγορικών υπηρεσιών ποικίλλουν, από έρευνες ικανοποίησης πελατών και αυτό-αξιολόγηση των δικηγόρων και δικηγορικών εταιρειών μέχρι την αξιολόγηση από τρίτους [ενδεικτικά δικαστές, οργανισμούς πιστοποίησης, συναδέλφους (peer review) του ίδιου ή άλλου δικηγορικού συλλόγου (Αυστρία, Ολλανδία, Βέλγιο)] ή και την απονομή εξειδίκευσης από τον δικηγορικό σύλλογο (Γερμανία).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Στη Διαρκή Επιτροπή του CCBE της 11.02.2021, επίτιμος καλεσμένος ήταν ο Επικεφαλής της Διεύθυνσης Κατάρτισης και Αναπληρωτής Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Δικαιοσύνης, Peter Csonka, που παρουσίασε το πλάνο εκπαίδευσης-κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την περίοδο 2021-2024 που ανακοινώθηκε τον Δεκ.2020 και αφορά τα νομικά επαγγέλματα. Στόχος της Ευρ.Επιτροπής είναι να εκπαιδευθεί στην επόμενη επιχειρησιακή περίοδο το 15% των δικηγόρων, στόχος πολύ αισιόδοξος δεδομένου ότι ο προηγούμενος στόχος του 5% δεν επετεύχθη και η κατάρτιση των δικηγόρων κινήθηκε στο 3.36%. Τονίστηκε ότι το CCBE είναι πολύτιμος συνομιλητής της ΕΕ όσον αφορά τα ζητήματα δικηγορικής κατάρτισης, αλλά κυρίως ότι η συμβολή των δικηγόρων δια της εκπαίδευσης είναι απαραίτητη για την ορθή εφαρμογή των ενωσιακών νομοθετημάτων. Οι άξονες στους οποίους θα κινηθεί η καινούργια στρατηγική είναι: τα αντικείμενα κατάρτισης, στόχευση σε κατηγορίες επαγγελματιών, μεθοδολογία εκπαίδευσης, ευθύνη διοργάνωσης. Φυσικά θα πρέπει (και λόγω της τρέχουσας πανδημίας) τα προγράμματα εκπαίδευσης να είναι ευέλικτα και να εκμεταλλεύονται τις δυνατότητες της τεχνολογίας, ώστε να είναι δυνατή η εξ αποστάσεως παρακολούθηση. Εκτός από την εκπαίδευση των δικηγόρων (αλλά και όλων των εμπλεκόμενων στην απονομή δικαιοσύνης, ενδεικτικά: δικαστών, εισαγγελέων, συμβολαιογράφων, δικαστικών υπαλλήλων και επιμελητών, σωφρονιστικών υπαλλήλων διαμεσολαβητών κλπ.) στις νομοθετικές εξελίξεις, θα πρέπει να εξοικειώνονται με τις νέες τεχνολογίες και να αποκτούν ψηφιακές δεξιότητες (softskills). Ανταποκρινόμενη

στα αιτήματα των επιμέρους δικηγορικών συλλόγων για περαιτέρω ενημέρωση επί των προσφερόμενων προγραμμάτων χρηματοδότησης, η Επιτροπή Κατάρτισης (Judicial Training Committee) του CCBE διοργάνωσε δύο διαδικτυακά σεμινάρια για τις εθνικές αντιπροσωπείες με τη συμμετοχή στελεχών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ιδρύματος Ευρωπαίων Δικηγόρων (ELF).

Σημαντική εξέλιξη είναι επίσης η έναρξη πιλοτικής λειτουργίας της πλατφόρμας European Training Platform (webgate.ec.europa.eu/multisite/ejtp/home_en) στην οποία διατίθενται πληροφορίες και σύνδεσμοι για τα διαθέσιμα προγράμματα κατάρτισης αλλά και εκπαιδευτικό υλικό.

Η κομβικότητα της κατάρτισης στο χώρο των νομικών επαγγελματιών για την ευρωπαϊκή ενοποίηση πρόκειται να αναδειχθεί και στο Συνέδριο “Υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Κατάρτιση των Νομικών Επαγγελματιών” (Execution of the Future European Judicial Training Strategy) που θα διοργανωθεί στις 5-7 Μαΐου 2021 στα πλαίσια της Πορτογαλικής Προεδρίας στο Α' εξάμηνο 2021.

ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ – DIGITAL JUSTICE

Στη διαδικτυακή συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής της 26.03.2021 προσκλήθηκε η Υπουργός Δικαιοσύνης της Πορτογαλίας, Anabela Pedroso, η οποία κατά την ομιλία της έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στους τρόπους και τις μεθόδους που πρέπει να θεσπίσουν τα συστήματα απονομής δικαιοσύνης ανά την Ευρώπη, ώστε να καταστήσουν εφικτή την ουσιαστική πρόσβαση στη δικαιοσύνη για όλες τις κατηγορίες των πολιτών (ενδεικτικά τρίτη ηλικία, ΑΜΕΑ κλπ.). Η πανδημία έδρασε οπωσδήποτε ως επιταχυντής των εξελίξεων, δεν θα πρέπει όμως να ξεχνάμε ότι η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών κατά το σχεδιασμό και οργάνωση των παραμέτρων της απονομής δικαιοσύνης είχε ήδη ξεκινήσει και συνιστά αναπόφευκτη εξέλιξη. Σύμφωνα με την Υπουργό οι δικαστικές συνεδριάσεις εξ αποστάσεως και σε ψηφιακό περιβάλλον οπωσδήποτε δεν μπορούν, δεν πρέπει και δεν πρόκειται να υποκαταστήσουν το διαζώσης ακροατήριο και δεν είναι ο επιθυμητός τρόπος λειτουργίας της δικαιοσύνης, ωστόσο υπό συνθήκες εκτάκτου ανάγκης οφείλουμε να υιοθετήσουμε τις δυνατότητες που προσφέρει η τεχνολογία, διαφορετικά οδηγούμαστε σε πλήρη ακύρωση του δικαστικού συστήματος. Κατά τη

χρήση των ψηφιακών εναλλακτικών που προσφέρει η τεχνολογία θα πρέπει να εξασφαλίζεται η ασφάλεια, η διαφάνεια και η αμεροληψία, ενώ φυσικά ζητούμενο είναι να επιτευχθεί η ισορροπία μεταξύ της αξιοπρέπειας των υποκειμένων και της παροχής ίσων ευκαιριών σε όλους. Ο καίριος ρόλος των δικηγόρων στο εγχείρημα αυτό είναι αδιαμφισβήτητος και η Υπουργός πρότεινε να καταρτιστούν πρωτόκολλα συνεργασίας μεταξύ κυβερνήσεων και δικ. συλλόγων για την εναργέστερη συμμετοχή και αξιοποίηση της εμπειρίας των δικηγόρων. Εκ μέρους του CCBE, ο επικεφαλής της Επιτροπής Τεχνητής Νοημοσύνης επεσήμανε ότι κάθε βήμα προς την ψηφιοποίηση των διαδικασιών θα πρέπει να διασφαλίζει το δικαίωμα στη δίκαιη δίκη, το δικηγορικό απόρρητο και πρωτίστως το δικαίωμα πρόσβασης στο φυσικό δικαστή.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Σημαντική πρόοδο σημείωσαν οι διαβουλεύσεις του CCBE με το Συμβούλιο της Ευρώπης και πρόκειται άμεσα να υπογραφεί Μνημόνιο Συνεργασίας (αφού ληφθούν οι προβλεπόμενες εγκρίσεις του Συμβουλίου Υπουργών), που αναγνωρίζει το θεσμικό ρόλο των Ευρωπαίων Δικηγόρων και εγκαθιδρύει πρωτόκολλα τακτικής συνεργασίας για θέματα που αφορούν την ανεξαρτησία των δικηγόρων και το κράτος δικαίου. Επίσης, τα μέλη του CCBE αντιμετωπίζουν θετικά την προοπτική υπογραφής διεθνούς σύμβασης για την κατοχύρωση του δικηγορικού επαγγέλματος, παρά την κατηγορηματική αντίθεση κάποιων κρατών του Συμβουλίου της Ευρώπης (Ρωσία, Τουρκία).

Αποφάσεις της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος

(Συνεδρίαση 4/3/2021)

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, που συνεδρίασε έκτακτα στις 4.3.2021, μέσω τηλεδιάσκεψης, εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση :

1. Η Ολομέλεια θεωρεί μείζονος σημασίας τη διαρκή λειτουργία της απονομής της Δικαιοσύνης, η οποία ανήκει, άλλωστε, στον σκληρό πυρήνα της πολιτειακής λειτουργίας και αποτελεί πυλώνα της Δημοκρατίας. Αποτελεί αναγκαιότητα για την προάσπιση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και τη ρύθμιση ζητημάτων της κοινωνικής και οικονομικής ζωής. Προς τούτο, και σε συνέχεια της συνάντησης της αντιπροσωπείας της Ολομέλειας με τον Πρωθυπουργό και τον Υπουργό Επικρατείας, έχει προτείνει στην Κυβέρνηση συγκεκριμένο πλαίσιο λειτουργίας των Δικαστηρίων, υπό την απαραίτητη προϋπόθεση του χρονικού διαχωρισμού των υποθέσεων και την τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων πρόληψης και προστασίας.

2. Η μέχρι σήμερα στήριξη του δικηγορικού σώματος από την Πολιτεία δεν είναι η επιβαλλόμενη, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη τις δυσμενείς συνέπειες της πανδημίας, που ενεργούν πλέον πολλαπλασιαστικά και καταλυτικά στους δικηγόρους, λόγω της παρατεταμένης υγειονομικής κρίσης και της συνέχισης της

αναστολής λειτουργίας των δικαστηρίων. Μάλιστα, η όποια στήριξη της Πολιτείας, υπολείπεται ουσιαστικά της ενίσχυσης που έλαβαν άλλοι πληττόμενοι επαγγελματικοί κλάδοι. Η Ολομέλεια εμμένει στο διεκδικητικό της πλαίσιο, όπως τέθηκε με προηγούμενες αποφάσεις της και ζητά, κατά προτεραιότητα :

α) την απαλλαγή, άλλως αναστολή, καταβολής των τρεχουσών ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεων.

β) την απαλλαγή από το τέλος επιτηδεύματος έτους 2020, λαμβανομένης υπόψη της αναστολής επί της ουσίας, της άσκησης του επαγγέλματός μας και

γ) Την απαλλαγή, άλλως τη μείωση, στον χαμηλότερο συντελεστή του ΦΠΑ στις δικαστηριακές υπηρεσίες (15%) και την επέκταση της απαλλαγής από τον ΦΠΑ εισοδημάτων ελευθέρων επαγγελματιών από το ποσό των 10.000 ευρώ στο ποσό των 25.000 ευρώ.

Στα πλαίσια των διεκδικήσεών της, η Ολομέλεια αποφάσισε :

α) Να συνεχιστεί η συλλογή υπογραφών διαμαρτυρίας από τους δικηγόρους και των λοιπών Συλλόγων, πλην Αθηνών, μέσω του portal.olomeleia.gr, σε πανελλαδικό επίπεδο.

β) Να διανείμει ήδη εκπονηθέν σχέδιο δικογράφου στους συναδέλφους για την κατάθεση ομαδικών αγωγών κατά του αποκλεισμού τους από τους τρεις πρώτους κύκλους επιστρεπτέας προκαταβολής, λόγω παραβίασης της αρχής της ισότητας και της ίσης μεταχείρισης.

γ) Να διανείμει ήδη εκπονηθέν από την Ολομέλεια σχέδιο δικογράφου στους συναδέλφους για τη διεκδίκηση της άμεσης καταβολής της αποζημίωσης από παροχή υπηρεσιών νομικής βοήθειας και μέσω της προσωρινής δικαστικής προστασίας.

3. Η άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος επιβάλλει την πιστή τήρηση της κείμενης νομοθεσίας και δεοντολογίας για τη λυσιτελή άσκηση του έργου του δικηγόρου στην απονομή της Δικαιοσύνης, ως συλλειτουργού αυτής και για την επιβαλλόμενη διαφύλαξη του κύρους

και της αξιοπρέπειάς του.

Η Ολομέλεια εκφράζει τη ρητή και κατηγορηματική αντίθεσή της σε όποιες αντιδεοντολογικές συμπεριφορές συναδέλφων, οι οποίες θα και κριθούν από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα. Δεν συγχωρούνται, ιδίως σε δικηγόρους, παραβιάσεις της μυστικότητας της ποινικής διαδικασίας και του τεκμηρίου αθωότητας του κατηγορουμένου, καταχρηστικές συμπεριφορές και συμμετοχή σε τηλεδίκες.

Η απονομή της Δικαιοσύνης γίνεται ενώπιον των Δικαστηρίων και με την τήρηση ουσιαστικών και δικονομικών κανόνων.

Η Ολομέλεια ζητάει την άμεση τροποποίηση του Κώδικα Δικηγόρων, ώστε να επανέλθει η δυνατότητα αυτεπάγγελτης δίωξης πειθαρχικού αδικήματος από τον Πρόεδρο του Πειθαρχικού Συμβουλίου, δυνατότητα που καταργήθηκε με το άρθρο 61 του ν. 4745/2020.

Μέχρι τότε, καλούνται οι Πρόεδροι των οικείων Πειθαρχικών Συμβουλίων να προβαίνουν στην υποβολή αναφορών προς τους Προέδρους των Δικηγορικών Συλλόγων για την κίνηση των πειθαρχικών διαδικασιών.

4. Η Ολομέλεια εκφράζει την πλήρη και

κατηγορηματική αντίθεσή της στις προτεινόμενες, χωρίς την προηγούμενη διαβούλευση με τα θεσμικά όργανα του δικηγορικού σώματος, από τον Σύνδεσμο Δικηγορικών Εταιρειών Ελλάδος ρυθμίσεις, που προβλέπουν την επιβολή υποχρεωτικής ασφάλισης αστικής ευθύνης από την παροχή νομικών υπηρεσιών, η οποία συνεπάγεται σημαντική οικονομική επιβάρυνση ιδίως για τις μικρομεσαίες δικηγορικές εταιρείες και μάλιστα στην ιδιαίτερα δύσκολη σημερινή οικονομική συγκυρία, λόγω των συνεπειών της πανδημίας.

Όπως επίσης, και σε ρυθμίσεις που κάμπτουν τη φύση των δικηγορικών εταιρειών ως προσωπικών και εισάγουν κεφαλαιουχικά στοιχεία σε αυτές με κίνδυνο της είσοδο τρίτων, την εμπορευματοποίηση της δικηγορίας και τη δημιουργία ανισοτήτων.

5. Η Ολομέλεια συγκρότησε επιτροπή για τη μελέτη των διατάξεων του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων-τέκνων» και την υποβολή σχετικών προτάσεων στο Υπουργείο και θα τοποθετηθεί στην αμέσως προσεχή συνεδρίασή της επ' αυτού.

Διαδικτυακή συζήτηση με θέμα «Που πηγαίνει η δικηγορία;»

Στην συζήτηση που έγινε στις 12.2.2021. Συμμετείχαν οι πρόεδροι των δικηγορικών συλλόγων, Αθηνών **Δ. Βερβεσός**, Πειραιά **Γιώργος Σταματογιάννης**, Θεσσαλονίκης **Στάθης Κουτσοχήνας** και Πάτρας **Αθανάσιος Ζούπας**

και η πρόεδρος του the catalyst **Αθηνά Δρέπτα**. Τον συντονισμό της συζήτησης έκανε ο αντιπρόεδρος του CCBE, **Παναγιώτης Περράκης**, ο οποίος αναφέρει τα εξής : Το ερώτημα «Που πηγαίνει η δικηγορία ;» απασχολεί έντονα τους δικηγόρους, μια που οι αλλαγές που έρχονται στη δικηγορία και στη Δικαιοσύνη είναι κατακλυσμιαίες. Πολλά τα ερωτήματα, οι αγωνίες, η ανασφάλεια. Καιρός να μιλήσουμε για το μέλλον, είναι ήδη προ των πυλών. Με αυτές τις σκέψεις απευθύνθηκα στους πλέον αρμοδίους, τους Προέδρους των τεσσάρων μεγαλύτερων Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας, τους οποίους ευχαριστώ θερμά που δέχτηκαν να συμμετάσχουν σ' αυτή τη δημόσια, πολύ ενδιαφέρουσα πιστεύω και ασυνήθιστη, ψηφιακή συζήτηση.

Κοινό αίτημα των επιστημονικών φορέων της χώρας στον Υπουργό Οικονομικών για ένταξη των αυτοαπασχολούμενων - επιστημόνων στην «επιδότηση παγίων δαπανών» ανεξαρτήτως της απασχόλησης ή μη προσωπικού (5.4.2021)

Κοινό αίτημα υπέβαλαν στον Υπουργό Οικονομικών, Χρήστο Σταϊκούρα, οι επιστημονικοί φορείς της χώρας προκειμένου να ενταχθούν όλοι οι επιστήμονες – αυτοαπασχολούμενοι, χωρίς αποκλεισμούς, είτε απασχολούν προσωπικό είτε δεν απασχολούν, στο μέτρο της ενίσχυσης που προωθείται υπέρ των πληττομένων κλάδων με τη μορφή της «επιδότησης παγίων δαπανών».

Σύμφωνα με το κοινό αίτημα που υποβλήθηκε, η κυβερνητική στήριξη στους επιστήμονες μέχρι σήμερα δεν είναι η ενδεδειγμένη και υπολείπεται της ενίσχυσης που έλαβαν οι λοιποί πληττόμενοι κλάδοι, με αποτέλεσμα οι αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας να επιδρούν πλέον σωρευτικά και πολλαπλασιαστικά επιδεινώνοντας τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα.

Το Υπουργείο θα πρέπει, λοιπόν, να εντάξει στο νέο μέτρο ενίσχυσης με τη μορφή της «επιδότησης παγίων δαπανών» και τους επιστήμονες που δεν απασχολούν προσωπικό, καθώς αφ' ενός τούτο επιβάλλεται για λόγους ισότητας και ίσης μεταχείρισης, αφ' ετέρου είναι αδιαμφισβήτητο ότι πάγιες δαπάνες έχουν όλοι οι ελεύθεροι επαγγελματίες που διαθέτουν επαγγελματική έδρα, ανεξάρτητα από την απασχόληση ή μη προσωπικού.

Το κοινό αίτημα που υποβλήθηκε έχει ως εξής:

"Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Οι επιστήμονες έχουν πληγεί ιδιαίτερα από τις συνέπειες της πανδημίας.

Η Πολιτεία αναγνωρίζοντας την κατάσταση αυτή, ενέταξε τους επιστήμονες στους πλητ-

τόμενους ΚΑΔ, πλην όμως η στήριξή της μέχρι σήμερα δεν είναι η ενδεδειγμένη και υπολείπεται της ενίσχυσης που έλαβαν οι λοιποί πληττόμενοι κλάδοι.

Η Κυβέρνηση, στα πλαίσια της οικονομικής στήριξης των πληττόμενων επαγγελματιών, προωθεί το μέτρο της ενίσχυσής τους με τη μορφή της «επιδότησης παγίων δαπανών». Ως προϋπόθεση, όμως ένταξης στο μέτρο αυτό τίθεται η απασχόληση από τους δικαιούχους προσωπικού. Η προϋπόθεση αυτή, αποκλείει εκ προοιμίου το μεγαλύτερο μέρος των επιστημόνων, οι οποίοι ασκούν ατομικά το επάγγελμα διατηρώντας το δικό τους γραφείο, χωρίς προσωπικό. Κάτι που συνέβη άλλωστε και με τους τρεις πρώτους κύκλους της επιστρεπτέας προκαταβολής.

Αντιλαμβάνεστε ότι οι επιστήμονες δεν μπορούν να αποκλειστούν από ένα ακόμη μέτρο στήριξης της Πολιτείας τη στιγμή μάλιστα που η στήριξή τους μέχρι σήμερα υπολείπεται των λοιπών κλάδων και ταυτόχρονα οι αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας επιδρούν πλέον σωρευτικά και πολλαπλασιαστικά επιδεινώνοντας τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα.

Άλλωστε πάγιες δαπάνες έχουν όλοι οι ελεύθεροι επαγγελματίες που διαθέτουν επαγγελματική έδρα, ανεξάρτητα από την απασχόληση ή μη προσωπικού.

Κατόπιν αυτών, παρακαλούμε όπως εντάξετε και τους επιστήμονες που δεν απασχολούν προσωπικό, προκειμένου να τύχουν της ενίσχυσης αυτής, όπως επιβάλλεται, άλλωστε, από τις ανάγκες αλλά και τις αρχές της ισότητας και της ίσης μεταχείρισης προς τους λοιπούς πληττόμενους επαγγελματικούς κλάδους

Συνάντηση αντιπροσωπείας της Ολομέλειας με τον υπουργό Εσωτερικών - Εξυπηρέτηση δικηγόρων- πολιτών από την δημόσια διοίκηση (18.2.2021)

Αντιπροσωπεία της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, αποτελούμενη από τον Πρόεδρο **Δημήτρη Βερβεσό**, τον Πρόεδρο του Δικηγορικού

Συλλόγου Θεσσαλονίκης **Ευστάθιο Κουτσοχήνα** (μέσω τηλεδιάσκεψης), τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά **Γεώργιο Σταματογιάννη** και το Νομικό Σύμβουλο της Ολομέλειας **Λάμπρο Αντωνίου**, συναντήθηκε 18/2/2021 με τον Υπουργό Εσωτερικών **Μαυρουδή (Μάκη) Βορίδη**, προκειμένου να παρουσιάσουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τόσο οι δικηγόροι όσο και οι πολίτες κατά την πρόσβαση και εξυπηρέτησή τους σε υπηρεσίες αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών και λοιπά θέματα αρμοδιότητάς του.

Η αντιπροσωπεία ενημέρωσε τον Υπουργό ότι σε σειρά δημοσίων υπηρεσιών παρατηρείται σε κάποιες πλήρης και σε άλλες μερική αδυναμία επικοινωνίας (τηλεφωνική ή ηλεκτρονική) των συναλλασσομένων με αυτές (πολιτών, δικηγόρων και λοιπών επαγγελματιών) καθώς επίσης και μεγάλη καθυστέρηση στον ορισμό ραντεβού. Ιδιαίτερη μνεία έγινε για το Ειδικό Ληξιαρχείο Αθηνών και για τις υπηρεσίες των Διευθύνσεων Αλλοδαπών και Μετανάστευσης.

Επίσης ενημερώθηκε για την παραβίαση από κάποιες Δημόσιες Υπηρεσίες του Ν. 4194/2013 (Κώδικας Δικηγόρων), αλλά και των σχετικών εγκυκλίων του Υπουργείου Εσωτερικών που έχουν εκδοθεί διαχρονικά αναφορικά με την κατά προτεραιότητα εξυπηρέτηση των δι-

κηγόρων, στις Δημόσιες Υπηρεσίες. Περαιτέρω τέθηκε το ζήτημα των προσλήψεων δικηγόρων στο δημόσιο, ευρύτερο δημόσιο, ΟΤΑ και ΝΠΔΔ.

Η αντιπροσωπεία ζήτησε να θεσπιστεί γενικό και ενιαίο πλαίσιο ως προς το περιεχόμενο των προκηρύξεων των θέσεων, ώστε να αποφεύγονται «φωτογραφικές προκηρύξεις» και έκανε συγκεκριμένες προτάσεις για την ανάγκη επιτάχυνσης των σχετικών διαδικασιών αξιολόγησης και πρόσληψης και της θέσπισης ενιαίας μοριοδότησης, τηρουμένης πάντα της διαφάνειας και της αντικειμενικότητας. Τέλος, έθεσε το ζήτημα των κωλυμάτων των εμμίσθων δικηγόρων των ΟΤΑ ως προς τη συμμετοχή τους στις αυτοδιοικητικές εκλογές.

Ο Υπουργός ανέφερε ότι οι δικηγόροι, κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους, πρέπει να έχουν προτεραιότητα στις δημόσιες υπηρεσίες, σύμφωνα με τις ισχύουσες εγκυκλίους και ζήτησε τη συνεργασία των Δικηγορικών Συλλόγων για την επίλυση των ζητημάτων, που τέθηκαν, με την άμεση ενημέρωση του Υπουργείου ως προς τυχόν περιστατικά καταχρηστικών συμπεριφορών και αδικαιολογήτων καθυστερήσεων.

Μάλιστα, όπως τόνισε χαρακτηριστικά, θα επισκεφθεί προς τούτο ο ίδιος, την επόμενη βδομάδα το Ειδικό Ληξιαρχείο μαζί με εκπροσώπους του δικηγορικού σώματος.

Η Συντονιστική Επιτροπή της Ολομέλειας αντίθετη με την πρόταση του Συνδέσμου Δικηγορικών Εταιρειών Ελλάδος, για υποχρεωτική ασφάλιση αστικής ευθύνης των δικηγόρων

Η Συντονιστική Επιτροπή της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, που συνεδρίασε έκτακτα στις 20.2.2021, μέσω τηλεδιάσκεψης, αποφάσισε να αποστείλει επιστολή προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, με την οποία εκφράζει την πλήρη και κατηγορηματική αντίθεσή της με προτεινόμενες από τον Σύνδεσμο Δικηγορικών Εταιρειών Ελλάδος ρυθμίσεις, ιδίως εκείνων, που προβλέπουν την επιβολή υποχρεωτικής ασφάλισης αστικής ευθύνης από την παροχή νομικών υπηρεσιών, η οποία συνεπάγεται σημαντική οικονομική επιβάρυνση ιδίως για τις μικρομεσαίες δικηγορικές εταιρείες και μάλιστα στην ιδιαίτερα δύσκολη σημερινή οικονομική συγκυρία, λόγω των συνεπειών της πανδημίας.

Είναι βέβαιο δε, ότι η υποχρέωση αυτή για ασφαλιστική κάλυψη θα επεκταθεί σύντομα σε

όλους τους δικηγόρους, επιβαρύνοντας περαιτέρω την ήδη δυσμενή οικονομική τους κατάσταση.

Επίσης, το δικηγορικό σώμα είναι διαχρονικά αντίθετο σε ρυθμίσεις που κάμπτουν τη φύση της δικηγορικής εταιρείας ως προσωπικής και εισάγουν κεφαλαιουχικά στοιχεία σε αυτή.

Ένορκες Βεβαιώσεις

(σε λειτουργία η Πλατφόρμα στο portal.olomeleia.gr)

Σε εκτέλεση της από 29-05-2020 Απόφασης της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος που ελήφθη συμφώνως προς το άρθρο 74§6 του Ν.4690/2020, τίθεται σε λειτουργία στο portal.olomeleia.gr η πρότυπη πλατφόρμα "Ηλεκτρονικής Κατάθεσης Ενόρκων Βεβαιώσεων", η οποία παρέχει στους δικηγόρους ενώπιον των οποίων λαμβάνεται ένορκη βεβαίωση την δυνατότητα:.

Ειδικότερα:

Η ανάρτηση των σκαναρισμένων ενόρκων βεβαιώσεων θα γίνεται στο portal.olomeleia.gr, στο πεδίο «Ένορκες Βεβαιώσεις» «Ηλεκτρονική Κατάθεση ΕΒ», αφού ο δικηγόρος εισέλθει στο σύστημα με τους προσωπικούς του κωδικούς. Ο Δικηγόρος καταχωρίζει τα απαραίτητα στοιχεία όπως Δικαστήριο, ΓΑΚ, Στοιχεία Μάρτυρα, και επισυνάπτει την Ένορκη Βεβαίωση σε μορφή pdf. Το Πληροφοριακό Σύστημα παραλαμβάνει την Ένορκη Βεβαίωση, δημιουργεί το Αποδεικτικό κατάθεσης το οποίο αποτελεί την πρώτη σελίδα του ηλεκτρονικού εγγράφου, το Αρχαιοθετεί στην μερίδα του Δικηγόρου και του Δικηγορικού Συλλόγου. Ο Δικηγορικός Σύλλογος με την ψηφιακή του σφραγίδα σφραγίζει την ένορκη Βεβαίωση με το Αποδεικτικό

κατάθεσης, την επιστέφει στο Δικηγόρο με E_mail, και την καταχωρεί με την μερίδα του Δικηγόρου για άμεση αναζήτηση. Η λήψη αντιγράφων των αναρτηθεισών ενόρκων βεβαιώσεων από τον δικηγόρο ενώπιον του οποίου ελήφθησαν θα γίνεται από πεδίο «Ένορκες Βεβαιώσεις» «Λίστα Ενόρκων Βεβαιώσεων». Κάθε δικηγόρος θα μπορεί να βλέπει συγκεντρωτικά το σύνολο των ενόρκων βεβαιώσεων που έχει αναρτήσει και που έχει προσκομίσει σε πρωτότυπο στο Σύλλογο στο πεδίο «Ένορκες Βεβαιώσεις» - «Λίστα Ενόρκων Βεβαιώσεων».

Στο πεδίο «Ένορκες Βεβαιώσεις» - «Αναζήτηση» οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων θα μπορούν να αναζητήσουν και να μεταφορτώσουν (κατεβάσουν) ληφθείσες ένορκες βεβαιώσεις, με αναφορά του οικείου δικαστηρίου, του ΓΑΚ και του έτους κατάθεσης του σχετικού δικογράφου, καθώς και του ονοματεπωνύμου του ενόρκως καταθέσαντος.

Τέλος, το σύστημα θα ενημερώνει τον Δικηγόρο στην περίπτωση που δεν προσκομίσει το πρωτότυπο της αναρτηθείσας ένορκης βεβαίωσης στον Σύλλογο εντός πενθημέρου.

Περισσότερα στο portal.olomeleia.gr

Οι παλινωδίες της Κυβέρνησης για την λειτουργία των δικαστηρίων έχουν εξαντλήσει τις αντοχές των δικηγόρων (4.4.2021)

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, που συνεδρίασε έκτακτα σήμερα 4.4.2021, μέσω τηλεδιάσκεψης, εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση:

"Η 38^η έκδοση «ΚΥΑ του Σαββατοκύριακου», αποτελεί τακτική που δεν συνάδει με το κύρος της Δικαιοσύνης και του συνόλου των λειτουργιών και των συλλειτουργιών της και όχι μόνο των δικηγόρων και ταυτόχρονα επιφέρει σοβαρή ανασφάλεια δικαίου.

Η Κυβέρνηση πρέπει να αντιληφθεί ότι η απονομή της Δικαιοσύνης είναι ένα σημαντικό ζήτημα της δημοκρατικής λειτουργίας και της προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων και των κοινωνικών ελευθεριών, το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπίζεται έγκαιρα και διακριτά και όχι ως μία ακόμη οικονομική ή διοικητική δραστηριότητα, στα πλαίσια μίας ενιαίας ΚΥΑ.

Οι παλινωδίες της Κυβέρνησης δεν μπορούν να συνεχιστούν. Οι αντοχές των δικηγόρων έχουν εξαντληθεί.

Η λειτουργία της Δικαιοσύνης, με την αυστηρή τήρηση των υγειονομικών και δικονομικών κανόνων, που εξασφαλίζουν τη δημόσια υγεία αλλά και την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών, αποτελεί πάγια θέση του δικηγορικού σώματος.

Δυστυχώς όμως, από την αρχή της υγειονομικής κρίσης, η Κυβέρνηση επέλεξε να εφαρμόσει σύστημα «ακορντεόν» στη λειτουργία των Δικαστηρίων, ανοίγοντας και κλείνοντας λειτουργίες τους, χωρίς την απαιτούμενη προηγούμενη ad hoc εισήγηση των λοιμωξιολόγων, όπως αποδείχθηκε περίτρανα και τη στιγμή μάλιστα που τα δικαστήρια δεν είχαν αποτελέσει εστίες υπερμετάδοσης του ιού.

Η σταδιακή επαναλειτουργία των δικαστηρίων, που επιχειρείται με την νέα ΚΥΑ, με τις όποιες ασάφειες και αντιφάσεις παρατηρούνται, έρχεται να αποκαταστήσει, εν μέρει, τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί στην απονομή της δικαιοσύνης και στο δικαίωμα δικαστικής προστασίας του ελληνικού λαού, στο όνομα του οποίου και μόνο και ουδενός άλλου απονέμεται.

Η Ολομέλεια ζητά από την Κυβέρνηση άμεσα:

- Να αναλάβει νομοθετική πρωτοβουλία για την ενιαία ρύθμιση όλων των προθεσμιών, με αφετηρία ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο, για λόγους ασφάλειας δικαίου, ώστε να αρθούν τα ερμηνευτικά προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί στις πολιτικές και ποινικές υποθέσεις από την νέα ΚΥΑ σε συνδυασμό με τον νόμο 4790/2021.

- Να παρατείνει σε μεταγενέστερο χρονικό σημείο την έναρξη διενέργειας των πλειστηριασμών, συνεκτιμώντας την δυσμενή κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα, λόγω των συνεπειών της πανδημίας.

- Να παραταθεί το δικαστικό έτος, όπως και το 2020, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι καθυστερήσεις στην απονομή της Δικαιοσύνης, λόγω της αναστολής λειτουργίας των δικαστηρίων.

- Για την ασφαλή λειτουργία των Δικαστηρίων θα πρέπει να προταχθεί ο εμβολιασμός όλων των λειτουργών και συλλειτουργών της Δικαιοσύνης, σε προαιρετική βάση, να τηρούνται αυστηρά τα προβλεπόμενα υγειονομικά μέτρα και να υπάρχει χρονικός διαχωρισμός πινακίων προς αποφυγή συγχρωτισμού.

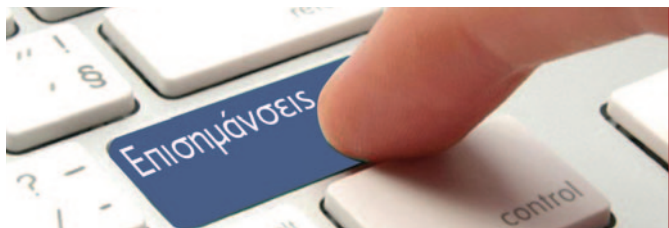
Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο Δικαιοσύνης οφείλει να υλοποιήσει άμεσα τα μέτρα πρόληψης και προστασίας, που δεσμεύτηκε κατά την διευρυμένη σύσκεψη φορέων στις 31.3.2021 και συγκεκριμένα:

- Διενέργεια δωρεάν rapid tests στους δικαστικούς σχηματισμούς της χώρας από τον ΕΟΔΥ σε προαιρετική βάση και θερμομέτρηση, - Παρουσία αστυνομικής δύναμης στους χώρους των Δικαστηρίων για την τήρηση των μέτρων.

- Προμήθεια αντισηπτικών υγρών και λοιπών μέσων ατομικής προστασίας (μάσκες κλπ)

Επιπρόσθετα, η Ολομέλεια ζητά τη τοποθέτηση προστατευτικών διαχωριστικών στους χώρους των ακροατηρίων για όλους τους παράγοντες της δίκης.

Η Ολομέλεια καλεί όλους τους δικηγόρους σε αυστηρή τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα μετάδοσης του ιού και να προστατευθεί η ατομική και δημόσια υγεία. "

του **Θωμά Σταμόπουλου**
Δικηγόρου Πειραιά

I

Πρόσφατα ο γράφων επισκέφθηκε πελάτη του στις Δικαστικές Φυλακές Τριπόλεως και αντιμετώπισε μια πρωτόγνωρη, κυριολεκτικά, κατάσταση, η οποία, ως εικόνα, χαρακτηρίζεται επιεικώς απαράδεκτη. Συγκεκριμένα διαπίστωσε τα ακόλουθα:

1. Οι παραπάνω φυλακές στεγάζονται σε ένα παμπάλαιο και εντελώς ακατάλληλο από οικιστικής πλευράς κτίριο. Δεν είναι δυνατόν εν έτη 2021 και ανεξάρτητα του χαρακτήρα του κτιρίου και των ατόμων, τα οποία ενοικούν σε αυτό, να εγκλείονται κατάδικοι ή υπόδικοι, καθώς και να εργάζονται σωφρονιστικοί υπάλληλοι υπό αυτές τις συνθήκες. Το φαινόμενο είναι θλιβερό, γιατί σε τέτοια κτίρια, μόνο ζώα πρέπει, να κατοικούν και κανείς άλλος...

2. Ο χώρος του επισκεπτηρίου των συνηγόρων είναι ένας διάδρομος διαστάσεων περίπου 5Χ2, με τέσσερα τηλέφωνα εσωτερικής επικοινωνίας, εκ των οποίων, μάλλον, λειτουργούν μόνο τα δύο και ο οποίος δεν διαθέτει κλιματισμό...

Με βάση τα προαναφερόμενα εάν το Υπουργείο Δικαιοσύνης θεωρεί, ότι κατ' αυτό τον τρόπο εκτελεί σωστά τα καθήκοντά του, τα σχόλια περιττεύουν.

Το μόνο, το οποίο κάθε λογικά σκεπτόμενος Έλληνας πολίτης σκέπτεται σε τέτοιες περιπτώσεις, είναι το ερώτημα, γιατί να πληρώνει φόρο στο Ελληνικό Δημόσιο.

II

Θα ήταν σοβαρή παράλειψη να μην αναφερθεί η θετική στάση μιας Ειρηνοδίκου στον Πειραιά και μιας στην Καλλιθέα, οι οποίες συμπεριφερόμενες με ομολογουμένως άσπογο επαγγελματισμό και με υπομονή, διεκπεραίωσαν δύο υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας, τις οποίες το Γραφείο του γράφοντα χειρίσθηκε.

Το παραπάνω γεγονός αναφέρεται διότι πρέπει να τιμάται και το σωστό.

III

Σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον Δήμο Μήλου με αισθήματα εκπλήξεως πληροφορηθήκαμε, πως δεν διαθέτει Νομική Υπηρεσία...

Εκτός αυτού ο υπάλληλος του Δήμου, με τον οποίο ο γράφων ήλθε σε επαφή, όταν ερωτήθηκε, εάν ο Δήμος συνεργάζεται με κάποιο συγκεκριμένο ιδιωτικό γραφείο, ούτως ώστε να υπάρχει η κατάλληλη επαφή για το ζήτημα, το οποίο αποτέλεσε την αφορμή της σχετικής επικοινωνίας, του δήλωσε, πως δεν υπάρχει μόνιμη συνεργασία με κάποιο δικηγορικό γραφείο...

Το παραπάνω γεγονός αναφέρεται από τον γράφοντα, διότι προσωπικά θεωρεί απαράδεκτο εν έτη 2021, να μην υπάρχει οργανωμένη Νομική Υπηρεσία σε Δήμο της Χώρας μας.

Αλήθεια οι αρμόδιοι τι κάνουν σχετικά;

IV

Είναι κάτι παραπάνω από βέβαιο, ότι η πανδημία του COVID-19 θα επιφέρει ανεπανόρθωτη βλάβη στο επάγγελμά μας και κυρίως στην κατηγορία των μάχιμων Δικηγόρων.

Η παύση της λειτουργίας των Δικαστηρίων κατέφερε βαρύτατο πλήγμα στον, ήδη, χειμαζόμενο δεινώς κλάδο μας, διότι αποστέρησε τα μέλη του από τα προσδοκώμενα εισοδήματα, τα οποία προέρχονται από την εκδίκαση υποθέσεων.

Με άλλα λόγια, ήδη, προϋπήρχε μια κάκιστη οικονομική συγκυρία, η οποία έλαβε ανέλεγκτες, πλέον, διαστάσεις από την αναγκαστική παύση της επαγγελματικής μας δραστηριότητας.

Φυσικά κατά την προσωπική άποψη του γράφοντος η διακοπή της λειτουργίας των Δικαστηρίων απετέλεσε εντελώς λανθασμένη κυβερνητική επιλογή και το μέλλον θα το καταδείξει.

Άλλωστε η υγειονομική κρίση κατέδειξε, ότι ο συγκεκριμένος ιός ήταν θανατηφόρος, κυρίως, για άτομα υπερβαίνοντα το ογδοηκοστό έτος της ηλικίας τους.

Το ζήτημα, όμως, είναι, ότι το ανύπαρκτο Κράτος μας ουδόλως ασχολήθηκε για άλλη μία φορά με τα ανυπαίτια προβλήματα, τα οποία μας δημιούργησε η απόφασή του να διακόψει την λειτουργία της Δικαιοσύνης, διότι, εάν ενέσκηπτε σε αυτά και φρόντιζε, να τα αντιμετωπίσει, θα χρηματοδοτούσε καθ' όλους τους μήνες της άνω αναγκαστικής διακοπής τα μέλη μας, έστω, με ένα μηνιαίο αξιοπρεπές επίδομα, πράγμα, το οποίο ούτε κατά φαντασία έπραξε.

V

Ο γράφων ειλικρινώς εκφράζει την λύπη του, διότι για άλλη μια φορά, η, εκάστοτε, κυβερνώσα παράταξη μας αγνόησε και μάλιστα στην συγκεκριμένη περίπτωση μας, προκάλεσε ανεπανόρθωτες ζημιές.

1. Κατά την διαδικασία της κατά συναινετικό τρόπο λύσεως θρησκευτικού γάμου, απαιτήθηκε η υποβολή των οικείων εγγράφων στο Ληξιαρχείο Άμφισσας, για να τροποποιηθεί η σχετική ληξιαρχική πράξη.

Η διαδικασία καθυστέρουσε και σε σχετική τηλεφωνική επικοινωνία του γράφοντος με την παραπάνω Δημοτική Υπηρεσία, του γνωστοποιήθηκε, πως η καθυστέρηση οφειλόταν στον

αιφνίδιο θάνατο του Ληξιαρχου και στην μη ύπαρξη αντικαταστάτη του, κατέχοντος τα καθήκοντά του!!!!

Το θέμα τακτοποιήθηκε μετά πάροδο αρκετών ημερών και αφού, προηγουμένως, εκπαιδεύθηκε άλλη υπάλληλος, για να ασκήσει τα σχετικά καθήκοντα.

Μάλιστα η επισυμβάσα ανέλπιστη βραδυπορία, παρ' ολίγον να στοιχίσει στην πελάτη του γράφοντος, διότι εξέπνεε η προθεσμία εισπράξεως του επιδόματος τέκνου γνωστού, ως Α-21!!!!

Η αναφορά του παραπάνω συμβάντος γίνεται, όπως, πάντοτε, καλόπιστα από τον γράφοντα και έχει, ως σκοπό, την αποτροπή παρόμοιων φαινομένων, καθ' ότι το Κράτος και οι Ο.Τ.Α. πρέπει, να εξακολουθούν λειτουργούντα, ανεξαρτήτως των προσώπων, τα οποία στελεχώνουν τις υπηρεσίες τους.

2. Ο γράφων πρόσφατα άσκησε στο Πρωτοδικείο Πειραιώς αγωγή με ενάγοντα τον βιολογικό πατέρα ανηλίκου τέκνου, φερομένου, ως γεννημένου εντός γάμου. Η αγωγή εστράφη διαδικαστικώς κατά των φερομένων, ως γονέων αυτού, δηλαδή του νομίμου πατρός και της μητρός του, σύμφωνα με την ρητή διάταξη του άρθρου 1469.

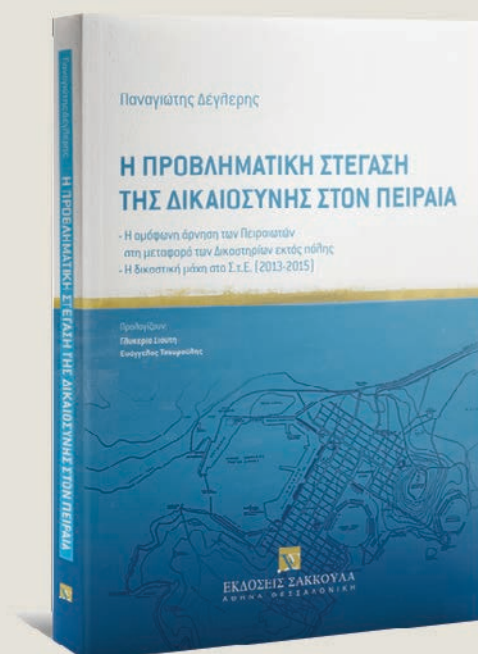
Το παραπάνω Δικαστήριο, όμως, απέρριψε την κατά τα άνω ασκηθείσα αγωγή, ως απαράδεκτη, με το σκεπτικό, πως θα έπρεπε, να απευθύνεται και κατά του τέκνου από πλευράς παθητικής νομιμοποίησης!!!!

Με άλλα λόγια απαίτησε μια διαδικαστική προϋπόθεση, η οποία, ούτε από τον Νόμο προβλέπεται, ούτε η νομολογία του Ανωτάτου Ακυρωτικού την έχει αποδεχθεί, ως απαιτούμενη.

Η επισήμηση του παραπάνω φαινομένου γίνεται, επειδή οι διάδικοι της συγκεκριμένης δίκης, οι οποίοι, σημειωτέον, είχαν συνομολογήσει την ουσιαστική βασιμότητα της, ως άνω, αγωγής, όπως καθίσταται ευνόητο, θα ταλαιπωρηθούν οικονομικά και προσωπικά αναίτια για άλλη μία φορά, επειδή έγινε απρόσεκτη εφαρμογή του Νόμου.

Παναγιώτης Δέγλερης
Η προβληματική στέγαση
της δικαιοσύνης
στον Πειραιά. Η ομόφωνη
άρνηση των Πειραιωτών
στη μεταφορά των Δικαστηρίων
εκτός πόλης.
Η δικαστική μάχη
στο Σ.Τ.Ε. (2013-2015)
Εκδόσεις Σάκκουλα 2021

Με την μελέτη αυτή του Παναγιώτη Δέγλερη επιχειρείται μία συνθετική καταγραφή της δημοκρατικής θεσμικής λειτουργίας της Δικαιοσύνης, της ιδιαίτερης σημασίας της στο δημόσιο χώρο, αλλά και του προβλήματος της «στέγασής της» στην πόλη του Πειραιά, «χαρτογραφώντας» τα χρόνια προβλήματα ενώ παράλληλα προτείνεται μία νέα ανάγνωση της τοπικής ιστορίας, που αναδεικνύει τόσο το θεσμικό όσο και το αξιακό τελικά περιεχόμενο της δικαιοσύνης. Αφορμή για τη συμβολή αυτή υπήρξε η «δικαστική μάχη» στο ΣτΕ (2013 - 2015) με δύο αιτήσεις ακύρωσης και την έκδοση της απόφασης 1113/2015 του Ε΄ Τμήματος του ΣτΕ (7μ.) και στο μονογραφικό αυτό κείμενο αναλύονται διεξοδικά και συστηματικά τα κρίσιμα νομικά ζητήματα. Όλα δε αυτά ιδωμένα και με τη ματιά ενός πολίτη, που αναστοχαστικά καταγράφει μία συλλογική αντίδραση, αρχικά των δικηγόρων και στη συνέχεια όλων των φορέων της πόλης, στην τότε επιχειρηθείσα «βίαιη μεταφορά των δικαστηρίων εκτός πόλης», επαναφέροντας τη δικαιοσύνη στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος, με τα δικαστήρια στο κέντρο του επικοινωνίου –ανάμεσα στους πολίτες– δημόσιου χώρου της πόλης.

Το βιβλίο, που ο συγγραφέας αφιερώνει στους συναδέλφους δικηγόρους Πειραιά, προλογίζουν η Γλυκερία Σιούτη, Καθηγήτρια Νομικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. και ο Ευάγγελος Τσουρούλης, δικηγόρος Πειραιά, π. Πρόεδρος του C.C.B.E.

Περί παιδείας, εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και ...ολίγα ποιητικά και ηρακλείτεια

Του Δημήτρη Πιστικού

Ανήκω σε μια γενιά που, σε πολλά, ευεργετήθηκε από τη μοίρα. Μου ήταν άγνωστη η ρύπανση του περιβάλλοντος, η κλιματική αλλαγή, η αστυφιλία, η οικονομική κρίση, οι μεταλλάξεις και οι επηρμέντοι «επιστήμονες», που παίζουν το ρόλο τού θεού. Η αγροτική ζωή στην επαρχία (Τριχωνίδα τής Αιτωλίας), ήταν ακόμα μια άλλη μεγάλη ευεργεσία: η καλλιέργεια της γης δεν είχε ακόμα μηχανοποιηθεί και η ζωή ήταν σχεδόν ησιοδική. Δεν πρόλαβα τη γερμανοϊταλική Κατοχή, όπως η γενιά των γονιών μου. Δεν μπλέχτηκε ο τόπος μου σε πολέμους όπως οι παλιότερες γενιές. Δεν γνώρισα τον εμφύλιο πόλεμο, παρότι ένιωσα στο πετσί μου τις οδυνηρές συνέπειές του, ακούγοντας και διαβάζοντας για διώξεις, εκτοπίσεις και εξορίες κάποιων συγχωριανών, τιμωρητικές των πολιτικών τους αντιλήψεων. Έμαθα και για τους επονεϊδιστούς φακέλους κοινωνικών φρονημάτων, που νόθευαν το δημοκρατικό πολίτευμα, μαζί με την αναξιοκρατία και το φόβο τού χωροφύλακα. Γνώρισα, επίσης, την αστυφιλία, η οποία ρήμαξε την ύπαιθρο και αλλοίωσε τα τοπικά και πατροπαράδοτα ήθη. Έζησα μια μάλλον μακρά περίοδο ειρήνης, που διακοπτόταν, κάποτε, από ανώμαλες καταστάσεις, όπως πολιτικές αποστασίες, συνταγματικές εκτροπές, δικτατορία, πολιτειακές αλλαγές με αποκορύφωμα την τραγωδία τής Κύπρου, που υπήρξε η συνέπεια μιας ατελείωτης σειράς διεθνών υπονομεύσεων και φυσικά χαμένων ευκαιριών και ολεθρίων ημεδαπών πολιτικών λαθών ή ενεργειών, που αγγίζουν τα όρια της εθνικής

προδοσίας.

Ήμουν τυχερός, γιατί το έτος 1966 που τελείωσα το εξατάξιο Γυμνάσιο Αρρένων Αγρινίου (ένα μικρό πανεπιστήμιο της εποχής με σπουδαίους και φιλότιμους δασκάλους), έδωσα αμέσως εξετάσεις με βάση το ακαδημαϊκό απολυτήριο και πέτυχα στην επίσημη Νομική Σχολή τού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Και τονίζω ότι ήμουν τυχερός επειδή το 1964 είχε προηγηθεί η φωτεινή εκπαιδευτική μεταρρύθμιση της κυβέρνησης του Γεωργίου Παπανδρέου με πρωταγωνιστή ένα μεγάλο κεφάλαιο της παιδείας μας, τον Ευάγγελο Παπανούτσο. Η μεταρρύθμιση αυτή κατέργησε τα δίδακτρα και άνοιξε την πόρτα τού πανεπιστημίου σε όλα τα άξια ελληνόπουλα. Ήταν, απ' όσο γνωρίζω, η δεύτερη σπουδαία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που έγινε στη χώρα μας μετά την πρώτη ιστορική μεταρρύθμιση του Ελευθερίου Βενιζέλου η οποία είχε συνδεθεί άρρηκτα με το κίνημα του δημοτικισμού. Υπενθυμίζω ότι στη δεύτερη τετραετία διακυβέρνησης του Βενιζέλου οικοδομήθηκαν τόσα πολλά σχολεία όσα ποτέ άλλοτε. Έκτοτε, κάθε διατυμπανιζόμενη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν είχε τα οράματα, τη δυναμική και το εύρος των δύο προηγούμενων. Και ερωτάται: ποια ήταν η κατάσταση πριν τον Βενιζέλο; Το 1885 το Υπουργείο Παιδείας με τον τίτλο «Εκθέσεις των κατά το 1883 προς επιθεώρησιν των δημοτικών σχολείων αποσταλέντων εκτάκτων επιθεωρητών» διαπιστώνει ότι: «ατελέστερος τύπος Δημοτικών

Σχολείων δεν είναι δυνατός τού παρ' ημίν υπάρχοντος» (βλ. επίμετρο Ελένης Κεχαγιόγλου στο ανατυπωμένο αναγνωστικό βιβλίο τού Θ. Αποστολοπούλου «Ο Έλλην Πολίτης», α' έκδοση, 1903).

Σήμερα, ύστερα από μια ατελείωτη σειρά πειραματισμών τα εκπαιδευτικά προβλήματα είναι πιο πολύπλοκα από τα παλαιότερα και χρειάζεται φρόνηση, όραμα, σθεναρή πολιτική βούληση και αποφασιστική τόλμη για την επίλυση και τακτοποίησή τους. Είναι απαραίτητο, τα όποια λαμβανόμενα μέτρα να έχουν διάρκεια, να στηρίζονται σε ορθό προγραμματισμό, χωρίς ιδεολογικές και πολιτικές αγκυλώσεις, να συνδέονται με την πραγματικότητα, τον ιδιαίτερο ψυχισμό, την παράδοση,

ψυχρή και τυπική μετάδοση γνώσεων, τον σχολαστικισμό, την προγονοπληξία, την εμμονή στον ανούσιο νεολογιοτατισμό. Πολύ ωραία το είχε διατυπώσει σ' ένα σονέτο του το 1898 ο απaráμιλλος πατριώτης ποιητής και εξαίρετος τεχνίτης τού στίχου Λορέντσος Μαβίλης χτυπώντας τη σχολαστικότητα της καθαρεύουσας και των συμβόλων της: *«Με γενικές απόλυτες και ισόκωλα / αντίς να πάμε ομπρός, πάμε πισόκωλα»* («Περί Στεφάνου»). Είχε προηγηθεί ο Σολωμός με τον προοδευτικό για την εποχή του «Διάλογο» στον οποίο συμπυκνώνει το νόημα της παιδείας σε δύο λέξεις, την *ελευθερία* και τη *γλώσσα* (*«μήγαρις έχω άλλο στο νου μου πάρεξ ελευθερία και γλώσσα;»* Συνάμα έβλεπε σαν εχθρούς τον Σοφολογιώτατο

Διονύσιος Σολωμός

Λορέντσος Μαβίλης

τον πατριωτισμό και κυρίως με τον πολιτισμό και τις οικουμενικές αξίες, που έρχονται από την μακρά ιστορική και πολιτιστική ελληνική παράδοση. Να συνδέουν δηλαδή την παιδεία με τον ελληνικό πολιτισμό και τη γνώση με τα επιτεύγματα των άλλων λαών. Να κατευθύνουν τη γνώση προς την έρευνα και την ανάπτυξη και να μην αρκούνται στη μετάδοση στείρας γνώσης, η οποία παράγει στρατιά ανδρικήλων, ψυχρών τεχνοκρατών υπαλλήλων και κούφια διδακτορικά. Να στηρίζονται σε σταθερά και διαχρονικά θεμέλια και να παρέχουν εκπαίδευση σε καθεστώς πλήρους ακαδημαϊκής ελευθερίας.

Εννοώ την ουσιαστική ανθρωπιστική παιδεία ακόμα και των θετικών επιστημών και όχι την

και τον Τούρκο.

Η πληθώρα γνώσεων δεν καθιστά ωφέλιμη και τελεσφόρα την παιδεία. Κατά τον Ηράκλειτο *«πολυμαθίη νόον ου διδάσκει»* («η πολυμάθεια το νου δεν διδάσκει»). Ο Δημόκριτος το είχε διατυπώσει ως εξής: *«πολυνοΐην ου πολυμαθίην»* (Fr. 65) και *«πολλοί πολυμαθέες νουν ουκ έχουσιν»* (Fr. 64). Ο νους, είναι η ομηρική συνείδηση, το νόημα, η φρόνηση, που συνδέει το γνωστικό αντικείμενο με τη σοφία και επιδιώκει την κοινωνική ωφέλεια. Να μην ξεχνάμε ότι η παιδεία, η υγεία, η ελευθερία, η εργασία και η κοινωνική δικαιοσύνη είναι κατακτημένα κοινωνικά αγαθά και δικαιώματα και πρέπει να τα προστατεύουμε με όλες μας τις δυνάμεις. Και φυσικά να τηρούμε, ως

κοινότητα, το κοινωνικό συμβόλαιο που τα περιλαμβάνει και να προστατεύουμε το νόμο που τα καθιερώνει. Η αγωγή τού Πολίτη θα πρέπει να είναι η βάση κάθε μεταρρύθμισης, η οποία, πρωτίστως, θα πρέπει να διαμορφώνει πολίτες με σεβασμό στους νόμους τής πολιτείας και στον υπέρτατο καταστατικό της χάρτη και όχι σε μονολιθικά ιδεολογήματα. Κι όταν παραβιάζονται ή καταπατούνται θα πρέπει να αντιδρούμε με τον πατριωτισμό μας, όπως ορίζει το Σύνταγμα. Προσωπικά, ως νομικός, πιστεύω ότι το ακροτελεύτιο άρθρο τού Συντάγματος έχει καταστεί ένα ρομαντικό και νεκρό γράμμα, που μόνο ο νομικός ρεαλισμός και το κρυμμένο πνεύμα του μπορεί να του δώσει ζωή. Ο Εφέσιος φιλόσοφος ήταν πιο προχωρημένος στο σημείο αυτό. Είπε: «*Μάχεσθαι χρη τον δήμον υπέρ γε του νόμου ώσπερ τείχεος*» («Πρέπει να μάχεται ο λαός υπέρ του νόμου όπως για το τείχος»). Επιπλέον θα πρέπει να περιφρονεί και να χτυπάει την αλαζονεία και τον αυταρχισμό των εκάστοτε κυβερνώντων. Ειδικά για την οίηση, ο ίδιος, είχε πει: «*Την τε οίησιν ιεράν νόσον*» («Και την οίηση ιερή νόσο»).

Το χρέος τού σημερινού δημοσιολόγου και ειδικά του διανοούμενου και πνευματικού ανθρώπου είναι να βλέπει τον κόσμο χωρίς προκατάληψη και να οραματίζεται το μέλλον. Να λέει τα πράγματα με το όνομά τους, χωρίς φόβο και πάθος και χωρίς διαστρεβλώσεις. Να απευθύνεται σε όσους τον ακούνε ή τον διαβάζουν ως άγγελος αληθών και όχι ως προπαγανδιστής απατεώνας «*πάντα τάδ' αγγέλας μηδέ ψευδάγγελος είναι*» (Ομήρου «Ιλιάς» Ο, 159). Να ίσταται υπεράνω σκοπιμοτήτων και μάλιστα στην κόψη τού ξυραφιού πιστεύοντας ότι κι αυτός έχει μερίδιο ευθύνης για να σώσει τον κόσμο δίχως θεολογισμούς, διότι: «*Νυν γαρ δη πάντεσσιν επί ξυρού ίσταται ακμής / ή μάλα λυγρός όλεθρος Αχαιοίς ή βιώναι*» («Γιατί τώρα για όλους στου ξυραφιού στέκεται την κόψη / ή θλιβερός όλεθρος ή σωτηρία των Αχαιών» (Ομηρος, «Ιλιάς», Κ,173). Οι καιροί είναι δύσκολοι και δεν συγχωρούν απουσίες, αμέλειες, αμφιθυμίες, εφησυχασμούς, πειραματισμούς και εθνικούς ή κοινωνικούς διχασμούς. Και η παιδεία με τον πολιτισμό πρέπει να είναι, ως δίδυμο, η βάση κάποιας μελλούμενης καλύτερης

κοινωνίας. Ο Παλαμάς στους «Καημούς τής Λιμνοθάλασσας» (1912) είχε παροτρύνει: «*για την Αλήθεια πάλεψε και για την Επιστήμη*» ενώ στα «Σατιρικά Γυμνάσματα» (1909) είχε γράψει για δύο από τις διαχρονικές αιτίες τής κακοδαιμονίας μας «*Τα κεφάλια τού Γένους και του Κράτους. / Ο βουλευτής κι ο δάσκαλος. Τα πιάσαν / όλα τα πόστα! Νους, καρδιά, δικά τους. / Δέσαν το νου· την καρδιά τη ντροπιάσαν. / Να το ρουσφέτι να κι η ελληνικούρα, / τ'άρματά τους. Με κείνα μάς χαλάσαν*».

Όσο για τους ποιητές, καθήκον τους είναι να καταστούν οδηγητικές «*σάλπιγγες που σημαίνουν τον αγώνα, άγνωστοι νομοθέτες τού Κόσμου*» όπως έγραψε ο σπουδαίος Άγγλος ποιητής, φιλέλληνας και από τους πρωτεργάτες τής ελευθερίας των Ελλήνων Πέρσυ Μπύσση Σέλεϋ (1799-1822) και όχι η φωνή τής ηττοπάθειας ή του ψοφοδεούς μετεμφυλιακού ποιητικού κλίματος, όπως αποτυπώνεται στους στίχους: «*γιατί κανένας στίχος σήμερα δεν ανατρέπει καθεστώς / κανένας στίχος δεν κινητοποιεί τις μάζες*» του Τίτου Πατρίκιου, που τόσο «ξελάσπωσε» (και εξακολουθεί να «ξελάσπώνει») όσους βρίσκονταν (ή βρίσκονται ή θα βρεθούν) σε αδιέξοδα, ανακουφίζοντας τις κουρασμένες ποιητικές και πολιτικές συνειδήσεις και εξασφαλίζοντας συναινέσεις, όπως π.χ. την ένθερμη ποιητική κατάφαση του ομότεχνου Μανόλη Αναγνωστάκη («*Γιατί, όπως πολύ σωστά είπε κάποτε κι ο φίλος μου ο Τίτος, / 'κανένας στίχος σήμερα δεν ανατρέπει καθεστώς*»») («Τα Ποιήματα», 1941-1971, «στιγμή», 1985, σελ. 176). Κατά τη γνώμη μου, οι στίχοι αυτοί παραπέμπουν στη ριγμένη ασπίδα τού Αρχίλοχου, στους «*βαρβάρους*» και τους «*Μήδους*» τού Καβάφη και όχι στον Τυρταίο, στο «Θούριο» του Ρήγα, στην Ελευθερία τού Σολωμού και στα «Σατιρικά Γυμνάσματα» του Παλαμά. Χρειαζόμαστε τον ήλιο τής παιδείας, τώρα, που μονίμως «*αλλ' επί κυανέων ανδρών δήμόν τε πόλιν τε / στρωφάται, βράδιον δε Πανελλήνεσσι φαείνει*» («γιατί (ο ήλιος) πάνω από των μαύρων ανθρώπων τον λαό και την πόλη / γυρίζει κι αργεί να φωτίσει τους Πανέλληνες» (ΗΣΙΟΔΟΣ «ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ», ΣΤΙΧ. 527-528).

**Γιατί δεν επιβάλλονται κυρώσεις
στην Τουρκία, παρά τις προκλήσεις
και αμφισβητήσεις;
Υπάρχει ιστορικό υπόβαθρο;
Αναστοχασμός εν όψει και
της επετείου των 200 ετών
από την Ελληνική επανάσταση**

Του **Δημ. Σταθακόπουλου**
Δρα Παντείου Πανεπιστημίου -
Οθωμανολόγου/ Τουρκολόγου -
Δικηγόρου Πειραιά
Συνεργάτη εργαστηρίου
Τουρκικών και Ευρασιατικών
μελετών Παν.Πειραιά

Για το θέμα του γνήσιου ή μη, φιλελληνισμού έχουν γραφτεί τόμοι. Ενίοτε υπερασπιστικοί του φαινομένου εκείνης της εποχής, άλλοτε αποδομητικοί και ενίοτε με κριτική σκέψη ή περιπτωσιολογία με θετικές ή αρνητικές αναφορές στα πρόσωπα / άτομα και όχι στην εν γένει γεωπολιτική σκοπιμότητα των χωρών καταγωγής των φιλελλήνων, που πολλοί εξ αυτών σκοτώθηκαν στα πεδία των μαχών δίπλα σ' Έλληνες αγωνιστές.

Στο παρόν δεν θα κάνω άλλη μία τέτοια αναφορά, υπέρ ή κατά , εξάλλου δεν ενδείκνυται σ' ένα σύντομο άρθρο να προσπαθήσεις να εξαντλήσεις το σύνολο και τα επιμέρους. Κατά τη διάρκεια του αγώνα (1821 – 3.2.1830 πρωτόκολλο του Λονδίνου), οι μεγάλες δυνάμεις είχαν φροντίσει να εξασφαλίσουν τα γεωπολιτικά, δηλαδή οικονομικά/ εμπορικά τους συμφέροντα στην ανατολική Μεσόγειο, στο δρόμο για την Ανατολή. Αυτό συνέβαινε ήδη από το 1536 με τις οικονομικο/φορολογικές διευκολύνσεις - διομολογήσεις/ *Kapitülasyon* / capitulation του Γάλλου Βασιλιά François I / Φραγκίσκου του Α' με τον Sultan

Süleyman-î Evvel / Σουλεϊμάν τον Μεγαλοπρεπή, τις συνεχείς αποστολές εμπόρων/πρακτόρων, τους ναυτικούς αποκλεισμούς, τις συγκρούσεις και πολέμους, τις συνθήκες κ.λ.π. επί αιώνες.

Φτάνοντας η εποχή της Ελληνικής επανάστασης οι Δυτικοί προβληματίστηκαν, η δε επίσημη στάση τους μέσω της Sainte-Alliance/ ιεράς συμμαχίας, ήταν αρνητική. Οι συμπάθειες προς την επανάσταση ήταν μεμονωμένες και με δεύτερες σκέψεις ποδηγέτησής της, με σκοπό την εκμετάλλευση της γεωπολιτικής/ στρατηγικής/ εμπορικής θέσης της νοτίου Ελλάδας προς όφελός τους (αναφέρεται ειδικό ενδιαφέρον του Ναπολέοντα για τον Μοριά ήδη από το 1808, γι' αυτό και οι μυστικές συναντήσεις Δονζελότ, Αλή Φαρμάκη, θ.Κολοκοτρώνη). Το ότι υπήρχαν ρομαντικές προσωπικότητες/μονάδες που φαντασιώνονταν την αρχαία Ελλάδα και έκαναν εράνους, δεν αλλάζει την γενική εικόνα των συμφερόντων των μεγάλων δυνάμεων.

Υπήρχε μάλιστα περίπτωση, η Sainte-Alliance να επέμβει κατασταλτικά και υπέρ των Οθωμανών, κάτι όμως που απέτρεψε ο Ι. Καποδίστριας. Αρχικά οι δυτικοί έδειξαν ανοχή, θεωρώντας πως οι Οθωμανοί θα μπορούσαν να καταστείλουν την επανάσταση μόνοι τους, κάτι όμως που δεν έγινε, λόγω πολλών συγκυριών, εσωτερικών προβλημάτων των Οθωμανών και του σθένους των αγωνιστών με τους αρχηγούς τους, τον κλεφτοπόλεμο φθοράς του αντιπάλου και την σκληραγωγημένη φύση τους.

Όταν όμως οι ξένες δυνάμεις διαπίστωσαν πως οι Έλληνες θα κάνουν – έστω και μικρό αρχικά – κράτος, θεώρησαν προς έπρεπε να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους. Αρχικά διακριτικά όσον αφορά την στρατιωτική παρουσία τους και φοβούμενη η μία δύναμη την άλλη (είναι γνωστό το μίσος και η μεταξύ τους πολεμική, άγγλων – ρώσων, άγγλων – γάλλων), αλλά φανερά, ως προς τους ανθρώπους τους, που θα μιλούσαν με τους αρχηγούς των επαναστατών για την χρηματική / δανειακή εξάρτηση. Τι και εάν υπήρχαν φωνές που έλεγαν όχι στα δάνεια, υπήρχαν πολλές άλλες που έλεγαν ναι σε αυτά και στην εξάρτηση από το άρμα των μεγάλων δυνάμεων. Ήδη από το πρώτο δάνειο του 1824, των 800.000 λιρών, οι επαναστάτες διχάστηκαν και αλληλοεξοντώνονταν. Ο αγώνας ποδηγετήθηκε και έβαινε σε πλήρη διάλυση.

Η πυρπόληση της τουρκικής ναυαρχίδας από τον Κανάρη, Νικηφόρος Λύτρας

Παρόλα αυτά, εν όψει του Ιμπραήμ, παραμερίστηκαν οι έριδες και έγινε προσπάθεια αντίστασης στο Γαλλοεκπαιδευμένο και Γαλλοστελεχωμένο στράτευμα των Αιγυπτίων συμμάχων των Οθω-

μανών, ενώ δεν πρέπει να ξεχνάμε πως το 1822 στη Χίο, όταν ο Κανάρης ανατίναξε την οθωμανική ναυαρχίδα, μαζί με τον Καρά Αλή και τους Οθωμανούς ναύτες, που κυρίως ήταν λεβέντες δηλ. χριστιανοί ρωμιοί δέσμιοι, σκοτώθηκαν και πολλοί άγγλοι αξιωματικοί που έκαναν «δημόσιες σχέσεις» επάνω στη ναυαρχίδα λόγω του εορτασμού του μπαϊραμιού, ενώ η Γαλλική μοίρα που ναυλοχούσε στη Χίο δεν παρενέβη να αποτρέψει τη σφαγή.

Το **Ναυαρίνο/Ναβαρίνο**, θεωρείται ως η Ναυμαχία/ μάχη που έσωσε την επανάσταση και έδωσε πίσω στους επαναστατημένους την αξιοπρέπεια και την ανασύστασή τους. Εκ του αποτελέσματος έτσι φαίνεται. Όμως δεν πρέπει να ξεχνάμε πως αφενός το Οθωμανο –αιγυπτιακό ναυτικό με τα συμμαχικά τους πλοία, που ήταν αγκυροβολημένα στον κόλπο, δεν ανέμεναν σύγκρουση, οι δε τρεις Ναύαρχοι : Εντουαρντ Κόδρινκτον της Αγγλίας, Ανρί Δεριγνύ της Γαλλίας και Λογγίνος Χέϋδεν (Ολλανδικής καταγωγής) της Ρωσσίας, δεν είχαν εντολή να χτυπήσουν τον αντίπαλο στόλο του Ιμπραήμ Πασά, του Αμίρ Ταχίρ Πασά, του Μοχαρράμ Μπέη και του Καπιτάν Μπέη, αντιθέτως έπρεπε απλά να τον εποπτεύουν και να τον πιέζουν διακριτά όπως σε σύντομο διάστημα να φορτώσει τα χερσαία στρατεύματα, αποχωρώντας αναίμακτα άκαπνα και οριστικά από τον Μοριά.

Η σύγκρουση έγινε από τυχαίο γεγονός και παρανόηση, ενώ οι Ναύαρχοι είχαν πειθαρχικές συνέπειες γι' αυτήν, μιάς και παράκουσαν εντολές, ρίσκαραν να πάθουν ζημιές, σκοτώθηκαν πληρώματα, ενώ υπήρξαν οικονομικά αντίποινα στους εμπόρους και τα συμφέροντα των τριών μεγάλων δυνάμεων στην Αίγυπτο και σε όλη την Οθωμανική αυτοκρατορία, καθώς και ρήξη με τον Σουλτάνο την οποία δεν ήθελαν στη δεδομένη στιγμή. Οι μεγάλες δυνάμεις δεν είχαν κανέναν λόγο να συγκρουστούν με το ναυτικό του Ιμπραήμ – μόνον να τον περιορίσουν - στο οποίο ναυτικό του υπήρχαν κυρίως Γάλλοι, και κάποιοι άλλοι Ευρωπαίοι και φυσικά πολλοί δέσμιοι άμαχοι χριστιανοί, χρησιμοποιούμενοι ως «μαξιλάρι» προστασίας. Μην ξεχνάμε πως ο Ιμπραήμ έφυγε από το Μοριά ένα έτος μετά, το 1828 και πως εάν δεν γινόταν η πίεση των Ρώσων το 1829 (Ανδριανούπολη) το πρωτόκολλο του Λονδίνου (3.2.1830) για την ανεξαρτησία της Ελλάδος δεν θα το απο-

δεχόταν ποτέ ο Σουλτάνος. Ένα πρωτόκολλο που κατήργησε τα Συντάγματα των Ελλήνων, επέβαλε ελέω Θεού ξένη Μοναρχία και κατήργησε εν

(παρά την ήττα) ως επόπτης και φύλακας του λιμανιού της Αλεξάνδρειας μέχρι το θάνατό του το 1830 από ατύχημα.

*Η ναυμαχία του Ναυαρίνου (1827).
Ελαιογραφία του Γκαρνερρέ*

ζωή τον Καποδίστρια. Οπότε κάπου εκεί πρέπει ν' αναζητήσουμε τους ηθικούς αυτουργούς της δολοφονίας του το Σεπτ. του 1831 στο Ναύπλιο.

Ο **Jean-Marie Letellier** (Brest, 3 Οκτωβρίου 1767 - Αλεξάνδρεια, 17 Απριλίου 1830) ήταν αξιωματικός του γαλλικού ναυτικού, που από το 1816 υπηρετούσε ως σύμβουλος του Ιμπραήμ Πασά και του πατέρα του Muhammad Ali, στην Αίγυπτο.

Πολλοί γάλλοι αξιωματικοί προσέφεραν υπηρεσίες στον Ιμπραήμ όταν κατέστρεφε τον Μοριά.

Πριν τη ναυμαχία του Ναυαρίνο/Ναβαρίνο, τους ζητήθηκε ν' αποχωρήσουν για να μην χρειαστεί να πολεμήσουν κατά των γάλλων του Δερίννυ. Αν και επιβιβάστηκαν σ' ένα "ουδέτερο" αυστριακό πλοίο από την Τεργέστη (τότε Αυστριακή και όχι Ιταλική πόλη), εν τούτοις έδιναν εντολές από αυτό. Στα οθωμανικά, αιγυπτιακά και συμμαχικά τους πλοία, όπως προαναφέρθηκε, υπήρχαν πολλοί Έλληνες ναύτες σκλάβοι, δεμένοι στις θέσεις τους για να μην φύγουν, αιχμάλωτοι, καθώς και γάλλοι, άγγλοι, γερμανοί μισθοφόροι που σκοτώθηκαν. Ο Letellier διατήρησε τη θέση του

**Σχετικά: Dictionnaire des capitaines de vaisseau de Napoléon, Danielle & Bernard Quintin, SPM, 2003.*

Στη συνέχεια οι σχέσεις μεγάλων δυνάμεων Υψηλής Πύλης και Αιγύπτου συνεχίστηκαν άριστα και μάλιστα έχουμε πολλούς Άγγλους, Γερμανούς κ.ά συμβούλους, πασάδες στη δούλεψη των Οθωμανών όλο τον 19ο αι. και 20ο αι.

Ο Βρετανός **Baldwin Wake Walker**, ή **Yavir Pasha**, εντάχθηκε στο Οθωμανικό ναυτικό το 1838 και

υπηρέτησε για 7 χρόνια. Το 1840, βοήθησε τον **Ahmet Fevzi Pasha**, ν' αλλάξει στρατόπεδο και από το οθωμανικό να πάει με το μέρος του Muhammad Ali της Αιγύπτου, ο οποίος τότε ήταν σε σύγκρουση με την Υψηλή Πύλη. Ομοίως, ο Βρετανός **Henry Felix Woods**, ή **Woods Pasha**, υπηρέτησε περισσότερα από 40 χρόνια στο Οθωμανικό ναυτικό, κυρίως υπό τον Σουλτάνο Abdul Hamid τον 2°.

Ο **Adolphus Slade** ή **Mushaver** (σύμβουλος) Pasha, πολέμησε ως Κυβερνήτης πλοίου στον Κριμαϊκό πόλεμο.

Ο **Augustus Charles Hobart-Hampden**, γνωστός ως **Hobart Pasha**, μετά τον Αμερικάνικο εμφύλιο, κατατάχθηκε εθελοντικά στο Οθωμανικό ναυτικό και έφτασε στο βαθμό του αντιναύαρχου στο ΡωσοΤουρκικό πόλεμο του 1877 -78. Ο αδελφός του, ονόματι **Henry Hobart - Lord Hobart**, ήταν την ίδια περίοδο ο Γενικός Τραπεζίτης της **Ottoman Bank**. Ο **Arnold Burrows Kemball** ήταν το «δεξί χέρι» του Abdülkerim Pasha, στον ΡωσοΤουρκικό πόλεμο.

Ο **Valentine Baker** ή **Baker Pasha**, ήταν Ταξίαρχος του Οθωμανικού στρατού στο

στράτευμα του Mehmet Ali Pasha, ο οποίος με τη σειρά του ήταν Γερμανός, που έγινε μουσουλμάνος και Οθωμανός Πολίτης. Το Γερμανικό του όνομα, ήταν **Ludwig Karl Friedrich Detroit**. Μετά τον πόλεμο, ο Valentine Baker ή Baker Pasha, πήγε στην Αίγυπτο και ίδρυσε ως πρώτος διοικητής της, την στρατοχωροφυλακή jandarma της χώρας. Πέντε χρόνια πριν τον πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, ο **Douglas Gamble** προσέφερε τις υπηρεσίες του στον Οθωμανικό στρατό, κυρίως κατά των Ελλήνων. Ο Βρετανός, **Hugh Pigot Williams**, που αντικατέστησε τον Gamble ως σύμβουλος του Ναυτικού, ομοίως έπραξε το ίδιο. (σχετικά:)

Ο Ιταλός **Giuseppe Donizetti**, ήταν αδελφός του συνθέτη της όπερας. Από το 1828 ήταν ο Γενικός μαέστρος της αυτοκρατορικής μουσικής στην αυλή του Σουλτάνου (1808-39, δηλ. αυτού της Ελληνικής επανάστασης). Μάλλον είναι ο συνθέτης του πρώτο, ενώ καλούσε στην αυλή του Σουλτάνου στην Πόλη και σε μουσικές συναυλίες, συνθέτες μουσουργούς όπως ο Parish Alvars και ο Leopold de Meyer.

Ο κατάλογος είναι πολύ μεγάλος, εάν παρατεθούν όλα τα ονόματα μη Τούρκων που ήταν στην υπηρεσία των Οθωμανών διαχρονικά, ενώ είχαν ποικίλες καταγωγές.

Σουλτάνοι και πασάδες από Ελληνίδες μητέρες. Γενίτσαροι αξιωματούχοι, Διπλωμάτες Οθωμανοί Ελληνικής καταγωγής, εξωμότες εξισλαμισμένοι κ.λ.π

Εν κατακλείδι, οι άνθρωποι πάντοτε κυνηγούσαν την τύχη τους και εύκολα άλλαζαν στρατόπεδα με τα «καπάκια», αναλόγως της ζήτησης και προσφοράς, εθελούσια ή βιαίως. Αυτό δεν αναιρεί την πίστη σε αξιακούς κώδικες και στο ακριβό τίμημα που πλήρωσαν και πληρώνουν όσοι δεν ζούν απ' τις ιδέες τους, αλλά ζούσαν και ζούν πιστοί για τις ιδέες τους. Δηλ. ο τυχοδιωκτισμός παρότι υπήρχε και υπάρχει, δεν είναι γενικό/καθολικό ιστοπεδωτικό φαινόμενο.

Φιλίες μεταξύ κρατών δεν υπάρχουν, παρά μόνον συμφέροντα που μεταβάλλονται εύκολα. Υπάρχουν μόνον συγκυριακές συμμαχίες και

πράγματα που λέγονται αλλά δεν γίνονται, καθώς και πράγματα που γίνονται, αλλά δεν λέγονται.

Όπως θα έλεγε και Μακιαβέλι στο έργο του Il Principe / ο Ηγεμών: «η υπόσχεση που δόθηκε, ήταν μια ανάγκη του παρελθόντος, ο λόγος που δεν κρατήθηκε (η υπόσχεση), είναι μια ανάγκη του παρόντος».

Όσα φαίνονται ανήθικα στον καθημερινό βίο των ανθρώπων και τιμωρούνται από το νόμο, στις διεθνείς σχέσεις Κρατών, παρά την επίκληση του διεθνούς δικαίου, φαντάζουν αμελητέα πταίσματα.

Πολλοί Βαυαροί και αρκετοί Άγγλοι, Γάλλοι υπηρέτησαν ως σύμβουλοι και στο Ελληνικό στράτευμα. Οι Γερμανοί (κυρίως) ήταν και είναι σύμβουλοι των Τούρκων σε όλους τους πολέμους, στις δε σχολές τους εκπαιδεύονταν Έλληνες και Τούρκοι αξιωματικοί, οι οποίοι είχαν υπάρξει συμφοιτητές.

Μέσα στο σύντομο αυτό άρθρο και στον κυκεώνα των διακρατικών σχέσεων και συμφερόντων, ποιος μπορεί να μιλήσει για γνήσιο ή νόθο φιλελληνισμό;

Σύνθετα πράγματα με σύνθετες και επίπονες αναλύσεις, χωρίς απόλυτες απαντήσεις, που μας ταλανίζουν έντονα μέχρι σήμερα και φυσικά οι αιτίες δεν είναι όψιμες, αλλά έχουν μεγάλο ιστορικό βάθος.

Θεόδωρος Βρυζάκης –το καραούλι 1855

Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού «ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ»

Υπεύθυνος: Ηλίας Τζιτζικάκης

Μέλη: Ιωάννης Αβραμίδης, Ευαγγελία Αποστολίδου, Μιχάλης Βλάχος, Ιωάννης Βούτας, Ιωάννα Γεωργούλια, Στέλλα Δερμιτζάκη, Βασιλική Κατσαγώνη, Απόστολος Κόντος, Πέτρος Λακούτσας, Κων/νος Μάναλης, Θεόδωρος Μιχαλακάκος, Αριστείδης Μπαλάσκας, Γεώργιος Πατεστής, Ελένη Πατρικοπούλου, Δημήτρης Πιστικός, Διονύσιος Πλέσσας, Κων/νος Σταθακόπουλος, Διονύσιος Τσελέντης, Ευάγγελος Τσουρούλης, Μαρία Φλωροπούλου-Μακρή.

Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού «ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ»

Υπεύθυνος: Παναγιώτης Πετρόπουλος

Μέλη: Ευάγγελος Αναγνώστου, Χριστίνα Βαθειά, Χρήστος Γεωργακόπουλος, Ελένη Δαμαλίδου, Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Ιωάννης Δόμβρος, Ιωάννα Ζαφειροπούλου, Ηλίας Κλήμης, Νικόλαος Κωνσταντινίδης, Αγγελική Λαλούση, Κων/νος Λαμπράκης, Ιωάννης Μέξης, Θεμιστοκλής Μεραΐνης, Ειρήνη Μουγιάκου, Αριστομένης Μπαλάσκας, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Ιωάννης Πιτσιρίκος, Δημήτριος Ραπτάκης, Γεώργιος Σίμος, Γεώργιος Σκορίνης, Ιωάννης Τιμαγένης, Χρήστος Τιμαγένης, Στυλιανή Τσάκωνα, Φωτεινή Τσουκαλά, Στέφανος Φακής, Μαρία Φλωροπούλου-Μακρή, Γεώργιος Χλωρός.

Επιτροπή Βιβλιοθήκης

Υπεύθυνος: Κυριάκος Καρυδάς

Μέλη: Κατερίνα Γεωργοπούλου, Στέλλα Δερμιτζάκη, Ισμήνη Ζώρζου, Μαρίνα Ταβουλάρη, Ηλίας Τζιτζικάκης, Πέτρος Λακούτσας.

Επιτροπή Κοινοτικών Δικηγόρων (Π.Δ. 152/2000)

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καραμιζάρης

Μέλη: Λάζαρος Γιατράκος, Ηλίας Πολλιάλης, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Αναπληρωματικά μέλη: Γεώργιος Μιχαηλίδης, Αθηνά Σταμελάκη.

Επιτροπή Αιμοδοσίας

Μέλη: Χρήστος Πλ. Ηλιάδης, Νικόλαος Μπιλίκης.

Επιτροπή Νομικής Βοήθειας

Υπεύθυνη: Αθηνά Σταμελάκη

Μέλη: Νικόλαος Μπιλίκης, Γεώργιος Μιχαηλίδης, Κυριάκος Καρυδάς.

